

DR.19.7.2001

[DOKUMEN INI BELUM DISEMAK]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Khamis, 19 Julai 2001

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. **Tuan Thong Fah Chong [Ipoh Timur]** minta Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan apakah langkah dan program yang dirancang untuk menanam sikap bertanggungjawab di kalangan rakyat memandangkan papan notis/amaran dan denda tidak dapat mengelakkan orang ramai membuang sampah merata-rata.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk M. Kayveas]: Terima kasih Yang Berhormat. Tuan Yang di-Pertua, di antara langkah-langkah dan program utama yang dirancang oleh pihak kementerian untuk mengatasi masalah sikap dan tingkah laku orang ramai buang sampah merata-rata adalah melalui pendekatan psikologi iaitu:

- (i) melaksanakan pendidikan awam melalui seminar dan latihan sasaran tertentu seperti orang awam, pertubuhan-pertubuhan sukarelawan, persatuan-persatuan belia, jawatankuasa penduduk, penjaja dan lain-lain;
- (ii) menambah penerbitan bahan-bahan publisiti kebersihan sedia ada khususnya untuk siaran media-media elektronik;
- (iii) bekerjasama untuk menyediakan program kesedaran kebersihan di peringkat sekolah;
- (iv) menyediakan risalah-risalah serta buku-buku panduan kebersihan bagi menggalakkan orang ramai mengamalkan aktiviti kebersihan;

- (v) mempromosi program kitar semula di media-media massa serta mendapatkan penyertaan orang ramai di dalam aktiviti yang dilaksanakan berkenaan program tersebut;
- (vi) menganjurkan semula pertandingan bersih dan indah di peringkat kebangsaan dengan meluaskan skop kepada pembabitan pihak swasta, sekolah, penyertaan pihak pertubuhan sukarelawan dan lain-lain;
- (vii) memantau dan memantau penguatkuasaan akta, undang-undang dan peraturan berkenaan kebersihan oleh pihak berkuasa tempatan.

Kementerian ini sedang merancang untuk memberi bantuan kepada badan sukarelawan membantu meningkatkan kesedaran dan membabitkan masyarakat setempat dalam program kebersihan. Kementerian juga akan menjalankan kajian keberkesanan untuk meninjau pelaksanaan program kebersihan yang dilaksanakan berasaskan aspek pendidikan psikologi sama ada telah mencapai hasrat kementerian ini atau tidak. Terima kasih.

Tuan Chang See Ten: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menerangkan oleh kerana pada masa kini papan tanda yang melarangkan orang membuang sampah sarap merata-rata adalah dendanya RM500. Adakah pihak kementerian akan mencadangkan supaya dipertingkatkan atau dinaikkan denda kepada RM2,000 atau RM4,000. Kalau seperti di Australia saya nampak dendanya adalah AUS\$2,000 iaitu equivalent RM4,000. Saya pernah nampak bahawa di tempat yang ada papan tanda di sana nampak tak ada sampah. Tetapi di Malaysia didapati tidak efektif. Adakah pihak kementerian akan naikan.

Lagi satu perkara yang saya sendiri teliti ada penduduk-penduduk di satu tempat di kawasan saya pernah buat demikian di kawasan Badar Selesa Jaya yang mana papan tanda tidak efektif, penduduk sendiri buat satu papan tanda. Di papan tanda itu tulis iaitu 'sesiapa yang buang sampah merata-rata tidak akan ada anak dan cucu'. Dalam bahasa Mandarin [*sambil membaca dalam bahasa Mandarin*]. Selepas itu efektif, tiada buang lagi. [*Ketawa*] Tempat jadi bersih. Sama ada kaedah ini boleh digunakan. Ini satu perkara yang saya sendiri nampak. Hari ini saya beritahu ini saya harap pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan

tinjau dan saya pun ingin tahu tentang cadangan untuk mengenakan perkhidmatan sosial kepada sesiapa yang membuang sampah merata-rata.

Pada masa kini seperti di kawasan Majlis Bandaraya Johor Bahru dan Majlis Perbandaran Johor Bahru Tengah, kerja ini diswastakan.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah Yang Berhormat, panjang sangatlah itu. Panjang sangat itu.

Tuan Chang See Ten: Bukan. Soalan saya sampah-sampah dibuang merata-rata...

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah.

Tuan Chang See Ten: oleh orang-orang yang tidak bertanggungjawab tetapi tiada tindakan angkat sampah.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, cukuplah. Sudah tiga itu.

Tuan Chang See Ten: Okay, terima kasih.

Datuk M. Kayveas: Terima kasih Yang Berhormat. Berkenaan dengan naikkan denda ke RM2,000 adalah satu cadangan yang boleh kita pertimbangkan, tetapi tidak ada gerantilah kita tambah denda, mereka akan sedar bahawa kepentingan perkara ini.

Berkenaan dengan papan tanda oleh orang awam yang fakta-fakta yang dikatakan dalam bahasa Mandarin tadi. Kalau kerajaan buat sedemikian pihak awam dan pihak tertentu mesti tahu siapa yang buat papan tanda itu, dan itu kemungkinan kerajaan akan ambil tindakan mahkamah kerana itu fitnah (defamation), mungkin ada kes-kes defamation yang berlaku. Ini papan tanda yang orang awam buat itu kita tidak tahu siapa. Oleh sebab itu, tidaklah boleh ambil tindakan dengan sesiapa.

Tuan Thong Fah Chong: Menaikkan denda bukan satu cadangan yang baik dan sewajarnya. Jikalau kena denda, rakyat jumpa wakil rakyat. [Ketawa] Apakah peruntukan yang khas diberi dari kementerian kepada wakil rakyat untuk program pendidikan kepada wakil rakyat supaya penduduk-penduduk boleh menaikkan pendidikan sivik mengenai sampah ini. Terima kasih.

Datuk M. Kayveas: Terima kasih Yang Berhormat. Saya juga berterima kasih tadi Yang Berhormat kata kenaikan denda itu tidak akan menyelesaikan masalah ini. Kerana masalah ini begini, macam kita bawa kuda ke sungai, kita hanya boleh bawa kuda ke sungai, tetapi ia mahu minum air itu susahlah. Perkara ini juga macam ini, sikap orang awam begitu rendah pada masa ini. Peruntukan khas yang berkenaan kepada wakil rakyat daripada kementerian, kementerian tidak boleh beri

peruntukan kepada wakil rakyat. Peruntukan ini mesti dapat melalui parti-parti berkenaan ataupun cari jalan-jalan yang lain. Tetapi kita kementerian, kita ada perbelanjaan sendiri di mana dalam Rancangan Malaysia Ketujuh jumlah peruntukan yang diberikan kepada kementerian untuk perbelanjaan sepanjang tahun 1996 hingga 2000 atas aktiviti-aktiviti kebersihan adalah lebih kurang adalah seperti berikut:

- kempen kebersihan oleh pihak berkuasa tempatan - RM743,000;
- pembekalan tong sampah - RM941,000;
- naik taraf parit dan longkang - RM13 juta;
- projek-projek kebersihan - RM15 juta;
- kemas kini bahan media massa elektronik - RM20,000;
- pembelian alat kelengkapan kawalan vector - RM1 juta;
- naik taraf lorong belakang - RM2 juta.

Ini adalah kemudahan-kemudahan yang diberi dari kementerian.

Peruntukan juga ada untuk program kitar semula mulai tahun 2000 iaitu pembelian tong kitar semula lebih kurang RM1 juta dan promosi pendidikan awam adalah RM2 juta.

2. **Tuan Hoo Seong Chang [Kluang]** minta Perdana Menteri menyatakan:-

- (a) berapakah jumlah pengambilan pegawai baru sektor awam pada tahun 2000 dan 2001; dan
- (b) bagaimanakah perkembangan/kedudukan permohonan Pegawai Imigresen untuk ditempatkan di Daerah Kluang yang dimohon pada tahun lalu.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Douglas Uggah

Embas]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat;

- (a) dalam tahun 2000 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Malaysia telah menjalankan sebanyak 278 lulusan pengambilan. Jumlah calon yang telah dilantik adalah seramai 9,366 orang. Tahun 2001 sehingga 10 Julai 2001 sebanyak 149 urusan pengambilan telah dilaksanakan dan bilangan yang dilantik seramai 4,714 orang.
- (b) Mengenai pejabat Imigresen Kluang, Johor, pejabat ini akan beroperasi setelah kerja-kerja mengubah suai pejabat

termasuk mewujudkan kaunter-kaunter dan bilik temuduga selesai dilaksanakan. Perjawatan pejabat Imigresen Johor Bahru akan ditempatkan di pejabat Imigresen Kluang sekiranya pejabat itu memulakan operasi pada tahun ini.

Dato' Hoo Seong Chang: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memang menjadi hasrat kerajaan supaya menambah pegawai kerajaan khususnya untuk menambah dari segi berbilang kaum. Jadi, kalau boleh Yang Berhormat memberitahu dewan ini, pada tahun 2000, 9,000 pengambilan baru dan sehingga Julai 2001 lebih kurang 4,000 lebih pegawai baru. Bolehkah Yang Berhormat memberi pecahan dari segi kaum supaya sebahagian daripada pegawai baru ini terdiri daripada kaum-kaum yang lain.

Di samping itu, mengenai pejabat Imigresen Daerah Kluang ini saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat tentang ruang pejabat imigresen di Wisma Persekutuan, di Kluang memang sudah sedia untuk pejabat imigresen. Jadi, saya harap Yang Berhormat dapat segerakan proses untuk menempatkan pegawai-pegawai yang sudah lama, penduduk-penduduk Kluang menunggu untuk mengadakan satu pejabat imigresen yang baru di Daerah Kluang. Sekian, terima kasih.

Datuk Douglas Uggah Embas: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat. Memang hasrat kerajaan untuk menentukan semua kaum akan diberi peluang untuk memegang jawatan dalam perkhidmatan awam Malaysia. Ini adalah termaktub dalam perlembagaan kita dan kita menentukan semua akan diberi peluang. Tetapi yang pertama masalahnya ialah apabila kita melihat jumlah permohonan, untuk tahun 2000 hanya 1.5% permohonan datang dari kaum Cina. Ini adalah satu masalah kerana tidak ramai yang memohon. Dari jumlah itu hanya 4.3% yang menghadiri temuduga. Dari mereka yang datang menghadiri temuduga kita mengambil 49%. Ini menunjukkan sikap kerajaan bahawa kita cuba sedaya upaya adil untuk menentukan semua kaum ada diwakili dalam perkhidmatan awam. Dalam Suruhanjaya Perkhidmatan Awam ada juga wakil dari pelbagai kaum untuk menentukan bahawa apa-apa masalah dapat diselesaikan dalam mesyuarat itu.

Mengenai maklumat yang dipohon oleh Yang Berhormat, saya tidak ada maklumat terperinci di sini. Saya akan sampai kepada Yang Berhormat secara bertulis. Terima kasih.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apakah yang dianggap oleh Yang Berhormat sebagai angka yang sesuai bilangan kakitangan sektor awam di negara ini, memandangkan lebih pada satu dekad yang lalu kerajaan telah mengumumkan hendak mengurangkan bilangan kakitangan sektor awam supaya secocok dengan yang berlaku di negara-negara yang maju dan apakah dasar sekarang. Dan bagi tahun ini, dalam tempoh lima tahun apakah bilangan yang dianggarkan untuk sektor awam?

Datuk Douglas Uggah Embas: Terima kasih Yang Berhormat. Memang kerajaan mempunyai dasar mengenai jumlah saiz perkhidmatan awam. Oleh itu, selama ini kita telah menjalankan program penswastaan yang sentiasa dikritik oleh pihak pembangkang. Usaha-usaha itu adalah untuk mengurangkan jumlah saiz sektor awam kita. Tetapi kalau Yang Berhormat hendak bertanya berapa jumlah yang disasarkan oleh kerajaan, kita tidak dapat menetapkan jumlah yang tertentu kerana keperluan untuk berkhidmat kepada masyarakat berubah dari masa ke semasa. Jadi, Kerajaan Barisan Nasional mempunyai dasar fleksibel, dalam fleksibel kita juga mencari jalan bagaimana kita dapat memperkecilkan saiz perkhidmatan awam memandangkan pembangunan ICT yang boleh meningkatkan produktiviti perkhidmatan awam. Jadi kita ambil kira semua perkara itu. Saya minta maaf kepada Yang Berhormat kita tidak dapat bagi kata tetap berapa ratus ribu saiz perkhidmatan awam yang sepatutnya. Terima kasih.

3. **Tuan Haji Mat Basir bin Rahmat [Parit]** minta Menteri Pendidikan menyatakan adakah bilangan kes salah laku pelanggaran disiplin di kalangan pelajar sekolah rendah dan menengah di Malaysia meningkat dalam tempoh lima tahun iaitu dari tahun 1995 hingga tahun 2000. Adakah kerajaan bercadang memberikan elaun khas kepada Ketua Guru Disiplin di sekolah.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pendidikan [Dato' Mahadzir bin Mohd.

Khair]: Tuan Yang di-Pertua, pada keseluruhannya bilangan kes salah laku di kalangan murid sekolah rendah dan menengah di Malaysia sejak lima tahun ke belakangan ini telah menurun. Peratusan murid yang terlibat dengan salah laku dari tahun 1995 hingga tahun 2000 adalah seperti berikut. Tetapi perlu saya beritahu di sini bahawa angka-angka ini adalah kita campur semua sekali antara semua salah laku seperti jenayah, lucah, kekemasan diri, tidak pentingkan masa, kurang sopan, laku musnah, tidak jujur, ponteng dan lain-lain lagi. Jadi, bila kita campur itu, maknanya peratusan itu agak tinggi sedikit kalau dianggap peratusan itu kerana kita

ambil ini semuanya daripada jumlah penuntut pada keseluruhannya iaitu 4,922,441 pelajar. Jadi, angkanya lebih kurang saya sebut di sini antaranya tahun 1995; 4.48%, kemudian 1996; 4.08%, 1997; 2.28%, 1998; 2.38%, 1999; 2.04% dan 2000 angka itu menurun lagi 1.84%. Kementerian Pendidikan berkeyakinan bahawa penurunan kes-kes salah laku adalah hasil daripada usaha-usaha kementerian ini dengan sokongan masyarakat dalam menangani masalah tersebut.

Mengenai dengan elaun khas untuk ketua guru disiplin di sekolah, Kementerian Pendidikan telah pun membuat cadangan dan mengiktiraf beban tugas yang ditanggung oleh guru-guru berkenaan dengan harapan untuk memberi elaun khas kepada mereka. Oleh itu, saya berharap sabar sedikit kepada guru-guru yang menjadi ketua guru disiplin tadi kerana ini masih penelitian dan jangkaannya adalah begitu baik.

Drs. Haji Abu Bakar bin Othman: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Setiausaha Parlimen, soalan tambahan. Apakah masalah disiplin pelajar di sekolah-sekolah rendah dan menengah di negara kita yang menurut penjelasan tadi menurun sedikit sahaja dalam tempoh lima tahun akhir-akhir ini disebabkan pengaruh budaya asing yang merembas masuk melalui bahan-bahan bacaan seperti majalah, bahan-bahan tontonan yang berunsur lucah; video, TV dan sebagainya di samping silibus di sekolah-sekolah kita kurang memberi penekanan kepada soal-soal akhlak mulia, moral dan sebagainya. Bagaimana komen Setiausaha Parlimen? Terima kasih.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir: Ada tiga perkara yang telah Yang Berhormat Jerlun bangkitkan. Pertama, mengenai penurunan itu sedikit, tidak, penurunan itu memang begitu ketara sekali, begitu banyak. Apa yang saya hendak jelaskan awal tadi ialah bila kita menggunakan peratusan tadi kerana salah laku tadi termasuk ponteng juga. Macam saya telah jelaskan pada masa yang lampau, bila kita sebut ponteng, dia letakkan ponteng itu sebagai tidak hadir ke sekolah. Misalnya, ada seorang murid itu dia tidak dapat hadir kerana ada sesuatu sebab, bukan dia lari daripada sekolah. Ini harus dapat kita bezakan tetapi apabila kita mendapat laporan, semuanya dilonggok sebagai ponteng, maka angka itu meningkat.

Dengan lain perkataan, kalau kita lihat angka yang telah saya berikan tadi, kita rasakan bahawa peratusan itu memang amat ketara sekali menurun. Bukan saya hendak mengatakan di sini bahawa kita buat kerja begitu baik. Telah saya

katakan tadi, usaha-usaha yang telah kita jalankan di peringkat sekolah, masyarakat, ibu bapa saya rasa ada sedikit sebanyak kesannya.

Perkara kedua, ialah mengenai pengaruh bahan bacaan dan sebagainya mempengaruhi disiplin murid-murid. Itu saya akui salah satu daripada puncanya, salah satu, bukan keseluruhannya, tetapi apa yang saya ingin nyatakan, jelaskan di sini, balik kepada persoalan disiplin tadi pokoknya bermula dari rumah. Bukan saya hendak menuduh ibu bapa dan waris tidak menjaga anak tetapi kita minta kerjasama. Apabila menghantar anak ke sekolah tidak bermakna bahawa tanggungjawab ibu bapa dan waris itu sudah terputus. Sebenarnya kita sama-sama mengambil peranan – ibu bapa, waris, sekolah, kementerian, jabatan termasuk parti pembangkang juga harus memainkan peranan dalam disiplin murid-murid.

Mengenai dengan perkara ketiga, silibus kurang menekankan akhlak mulia. Di sini saya kurang bersetuju sekali dengan Yang Berhormat Jerlun sebab pada keseluruhannya apa mata pelajaran sekalipun, perhubungan antara guru dan murid, segala-galanya kita tekankan kepada nilai-nilai yang baik. Tidak semestinya hanya pelajaran agama sahaja yang menekankan mengenai dengan perkara-perkara akhlak dan sebagainya, malah mata pelajaran yang lain juga kita tekankan soal nilai yang baik. Hanya apa yang kita minta di sekolah ialah supaya politik partisan dijauhi dan mintalah ada guru-guru yang memainkan peranan sebagai ejen-ejen parti pembangkang hendaklah kita hentikan kerja itu. Terima kasih.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya mengucapkan tahniah kepada kementerian di atas kejayaan kementerian yang telah dapat memperlihatkan satu angka pencapaian kepada pengurangan masalah disiplin di sekolah-sekolah. Saya berharap kementerian akan terus memantau, memastikan supaya sekolah-sekolah memberi laporan yang tepat dan tidak menyembunyikan fakta dan saya yakin fakta yang diberikan oleh Yang Berhormat tadi adalah benar.

Saya ingin bertanya dengan masalah yang sekarang ini melanda masyarakat kita terutamanya di Utara – *Black Metal*.

Beberapa Ahli: Haa, di Sungai Petani, Sungai Petani!

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: *[Ketawa]* Adakah pihak Kementerian Pendidikan telah mendapat laporan dan memantau sejauh manakah pelajar-pelajar kita di sekolah terlibat dengan kegiatan-kegiatan dalam *Black Metal* ini dan apakah tindakan pihak sekolah untuk mengatasi masalah ini dan juga

membetulkan akidah pelajar-pelajar ini supaya kembali kepada jalan yang benar. Terima kasih.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir: Terima kasih Yang Berhormat Arau, memang saya sudah, dengan izin, *anticipate* soalan ini. [Ketawa] Fakta yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat mengenai salah laku tadi, kita tidak pernah sembunyi, malah segala perkara benda yang kecil, titik-bengit pun kita pantau dan laporan itu sentiasa dihantar kepada PPD, PPD terus ke JPN, JPN ke kementerian. Memang kita dari segi itu, saya rasa bukanlah saya hendak puji pegawai-pegawai yang bertugas di jabatan-jabatan pendidikan negeri dan kementerian, mereka memang menjalankan tugas mereka dengan baik. Itu memang saya puji, bukan saya hendak angkat guru-guru, tidak. Memang mereka bertugas dengan baik.

Mengenai dengan perkara *Black Metal*. Kita telah pun mengeluarkan arahan kepada sekolah-sekolah supaya memberi laporan kepada kita secara terperinci. Memang apa yang kita baca dalam akhbar itu dan saya ucap ribuan terima kasih kepada pihak media yang membangkit perkara itu dan kita terus mengambil tindakan. Saya pasti di sini, kita sudahpun ada peraturan di sekolah, di mana-mana sekali pun sekolah kita, kita ada peraturan-peraturan dan kita minta supaya apabila tindakan hendak diambil itu hendaklah secara bijaksana kerana ini adalah masalah psikologi remaja dan janganlah mana-mana pihak terus membuat lemparan, tuduhan yang melulu mengatakan bahawa pihak kitalah yang bertanggungjawab.

Saya balik untuk tegaskan di sini kepada semua Ahli Yang Berhormat bahawa anak-anak muda kita ini adalah tanggungjawab kita bersama. Sebab itu saya katakan tadi disiplin kita bermula dari rumah dan saya mintalah kerjasama ibu bapa dan waris supaya benar-benar memantau serta juga mengambil tahu tentang disiplin anak-anak mereka dan memang kita sama sekali tidak akan melindungi *Black Metal* ini dan kita akan mengambil tindakan sewajarnya sekiranya itu berlaku di mana-mana sekolah.

Walau bagaimanapun, saya masih tegas di sini, marilah kita semua pihak masyarakat memainkan peranan kita dan ini adalah perkara psikologi remaja, sebab itu saya katakan tadi harus kita tangannya secara bijaksana. Terima kasih.

4. **Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman [Sungai Benut]** minta Menteri Sumber Manusia menyatakan sama ada Kementerian bercadang memanjangkan sistem gaji bulanan minimum kepada pekerja-pekerja lama dalam sektor perladangan seperti penoreh getah, ekoran dari persetujuan antara persatuan pengeluaran Pertanian Tanah Melayu (MAPA) dan Kesatuan Kebangsaan Pekerja

Ladang (NUPW) mengenai bayaran gaji minimum bulanan sebanyak RM325 kepada pemetik dan pekerja kilang kelapa sawit.

Timbalan Menteri Sumber Manusia [Dr. Abdul Latiff bin Ahmad]:

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih soalan daripada Ahli Yang Berhormat bagi Sungai Benut. Soal gaji dan terma-terma perkhidmatan adalah perkara yang perlu dirunding bersama di antara Kesatuan Kebangsaan Pekerja-pekerja Ladang (NUPW) dan Persatuan Pengeluar-pengeluar Pertanian Tanah Melayu (MAPA). Pihak kerajaan akan hanya terlibat sekiranya soal gaji dan terma-terma pekerjaan itu dikemukakan sebagai pertikaian. Namun begitu Kementerian Sumber Manusia sentiasa berusaha mempengaruhi dengan cara galakan dan, dengan izin, persuasion. Jika perlu melaksanakan kajian, kita akan melaksanakannya. Pada masa ini kementerian telah pun mengadakan beberapa rundingan informal dengan kedua-dua pihak untuk menyarankan supaya kedua pihak dapat mencari persetujuan bagi memanjangkan sistem upah serta gaji pekerja ladang kelapa sawit kepada pekerja-pekerja ladang getah. Sekian.

Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Kita tahu bahawa sudah banyak kali tuntutan pekerja-pekerja ladang ini termasuk sudah beberapa kali hantar kepada wakil-wakil rakyat untuk hendak menyelesaikan masalah mereka dan tuntutan ini telah pun berlanjutan agak begitu lama. Saya ingin tahu untuk hendak menyelesaikan perkara ini sudah berapa kali perbincangan berhubung dengan perkara ini sudah diadakan dan saya ingin tahu apakah sebab punca utama yang mana perkara ini tidak dapat diselesaikan yang mana tidak dapat satu persetujuan antara kedua-dua badan ini dan apakah peranan Kementerian Sumber Manusia yang betul-betul berkesan untuk hendak menyelesaikan masalah ini. Sekian, terima kasih.

Dr. Abdul Latiff bin Ahmad: Terima kasih Yang Berhormat bagi Sungai Benut. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Sungai Benut menyarankan ada dua isu. Pertama, sebab utama kenapa isu tersebut dilihat sebagai berulang-ulang kali, seolah-olah tidak selesai. Kedua, sudah berapa kali perjumpaan diadakan. Ingin saya maklumkan di Dewan yang mulia ini pertama sekali, dalam isu pekerja getah ini, MAPA yang mempunyai 149,000 orang pekerja di mana 91,000 adalah terdiri daripada pekerja-pekerja tempatan dan lebih kurang 57,000 adalah pekerja-pekerja asing dan penoreh getah sekitar 40,000.

Jadi, sebab utama kenapa perkara ini tidak selesai, ingin saya maklumkan bahawa *collective agreement* atau perjanjian bersama yang terakhir adalah pada Disember 1999. Jadi, ia *due* pada tahun ini iaitu pada bulan Disember. Biasanya pihak MAPA dan NUPW akan berbincang dengan rancak tiga bulan terakhir sebelum tamatnya perjanjian bersama pada Disember 2001. Maka, perjumpaan telah pun diadakan di antara kedua-dua belah pihak dan kementerian sebenarnya tidak mahu campur tangan. Kita biarkan supaya kedua-dua pihak, MAPA dan NUPW berbincang untuk mendapat kata sepakat. Jika soal terma dan gaji dan terma-terma lain dalam perkhidmatan tidak selesai setelah tamat perjanjian bersama pada Disember 2001, barulah kita akan turut campur tangan.

Sebab utama kenapa ia mengambil masa yang lama, pertama sekali, adalah harga getah yang tidak berapa baik. Pada tahun 1999 harga getah RM2.61 sekilogram dan harga purata pada masa ini adalah sekadar RM2 - RM2.10 satu kilogram. Kedua, adalah produktiviti yang tidak menentu, *unpredictable*, seperti cuaca. Berbanding dengan pekerja-pekerja kelapa sawit ia tidak sangat bergantung kepada keadaan cuaca. Jadi, kalau hujan pekerja getah tidak dapat menoreh, dengan begini produktiviti akan jelas menurun dan dicampur dengan harga komoditi yang tidak memberangsangkan merupakan faktor-faktor yang utama yang difikirkan oleh MAPA untuk tidak memenuhi tuntutan NUPW.

Walau bagaimanapun, Kementerian Sumber Manusia sentiasa memantau keadaan tersebut supaya perhubungan industri di antara MAPA dan NUPW bergerak ke arah harmoni.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Seperti mana yang kita sedia maklum bahawa garis kemiskinan negara telah ditingkatkan daripada tahun 1970 pada kadar RM310 pindaan yang kedua kepada pindaan selanjutnya kepada RM460, yakni garis kemiskinan negara sekarang ini RM460 sebulan.

Jadi, dimaklumkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri bahawa pekerja dan keluarga yang terlibat dengan sektor ladang ini sekitar lebih kurang RM149,000. Jadi, saya hendak bertanya, dengan gaji minimum RM325 ini, bagaimanakah pekerja-pekerja ladang boleh melepasi tahap garis kemiskinan RM460 dengan hanya mengambil kira satu orang bekerja, satu orang lagi jaga rumah.

Yang kedua, sampai bilakah gaji minimum RM325 ini dikekalkan. Adakah sehingga 5 tahun lagi, 10 tahun lagi atau 20 tahun lagi. Sekian, terima kasih.

Dr. Abdul Latiff bin Ahmad: Terima kasih Yang Berhormat bagi Jeli. Daripada soalan itu Tuan Yang di-Pertua, jelas bahawa Yang Berhormat bagi Jeli tidak faham. *[Ketawa]* Yang RM466 itu domestic income, Tuan Yang di-Pertua. Domestic income ini kadang-kadang dalam keluarga ada tiga sahaja yang *the breadwinner*. Yang kita kenakan gaji minimum bulanan ini adalah untuk individu, RM325 ini *guaranteed monthly income*, dengan izin, adalah pendapatan individu, bukan garis paras kemiskinan yang dinyatakan oleh Yang Berhormat bagi Jeli. Yang Berhormat Jeli ini dia ukur tidak berapa mahir, saya ingat.

Jadi, RM325 untuk pemetik kelapa sawit purata pendapatan satu bulan campur dengan overtime dan insentif-insentif lain, biasanya pendapatan mereka, itupun yang paling malasnya, RM600 hingga RM700. Kalau dia rajin seperti pendatang-pendatang asing, dia boleh sampai ke tahap RM1,500 sebulan. Itu satu.

Kedua, ini tidak termasuk pendapatan-pendapatan yang tidak dikira, umpamanya pekerja ladang yang diberikan perumahan percuma, elektrik dan juga bekalan air bersih percuma, ini tidak termasuk. Yang RM466 itu, itu semua masuk, Yang Berhormat Jeli.

Yang kedua, ini menandakan lagi bahawa Yang Berhormat Jeli lagi kurang faham. Collective agreement ini sebenarnya adalah valid, dengan izin, tiga tahun sekali. Kali terakhir perjanjian antara NUPW dan MAPA pada bulan Mac 2001, maka ia akan berterusan sehingga 2004. 2004 mereka akan runding kembali melihat terma dan gaji serta pendapatan yang boleh difikirkan bersama oleh pihak MAPA dan NUPW. Sekian.

[Soalan No. 5 – Y.B. Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed [Shah Alam] tidak hadir]

6. Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] minta Perdana Menteri menyatakan apakah hasrat yang ingin Yang Amat Berhormat penuhi bagi merealisasikan impian negara sebelum beliau bersara sebagai Perdana Menteri kelak. Apakah pencapaian dan kegagalan beliau semasa menjadi Perdana Menteri untuk melihat Malaysia maju.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Haji Noh bin Haji Omar]: Tuan Yang di-Pertua, pertama sekali saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Bukit Bintang di atas soalan ini yang saya rasa sesuai dan kena pada masanya sempena 20 tahun Perdana Menteri menerajui negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya banyak kemajuan negara yang telah dicapai, hanya mereka yang buta hati sahaja yang mungkin tidak boleh menilai kejayaan-kejayaan yang telah negara kita capai. *[Tepuk]*

Tuan Yang di-Pertua, pencapaian terbaik kerajaan ialah apabila Malaysia mampu mengekalkan kestabilan dan keharmonian sebagai negara berbilang kaum. Semua rakyat sedar bahawa negara kita adalah sebuah negara majmuk dan terdiri daripada pelbagai bangsa, agama, keturunan, kebudayaan dan berlainan bahasa.

Oleh itu mereka mempunyai perasaan bersedia untuk bertolak ansur, memahami sensitiviti kaum lain, bersedia berkongsi keuntungan ekonomi negara, kuasa dan saling menghormati antara satu sama lain dan ini akan terus menjamin kestabilan, kemakmuran dan keamanan negara.

Hasrat kerajaan juga ialah untuk melihat semua rakyat Malaysia berusaha bersungguh-sungguh dan bekerja kuat untuk merealisasikan Wawasan 2020 dan menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara yang maju.

Usaha yang gigih dan tekun haruslah menjadi keutamaan semua rakyat. Semua rakyat Malaysia harus mempunyai keyakinan diri bahawa apa yang boleh dibuat oleh bangsa lain yang maju dapat dilakukan oleh rakyat Malaysia. Apa yang perlu ada ialah perubahan sikap, yakin kepada diri sendiri, tekun berusaha dan tidak takut kepada kegagalan, jangan cepat putus asa dan sentiasa berpegang kepada slogan 'Malaysia Boleh'

Pelajaran dan penguasaan dan information communication technology (ICT) adalah modal yang penting yang akan memastikan negara terus berada di barisan hadapan dalam mengejar kemajuan setanding dengan negara-negara maju.

Rakyat Malaysia tidak harus melepaskan peluang ini dan harus berusaha bersungguh-sungguh untuk merebut peluang-peluang pelajaran yang disediakan terutamanya dalam bidang sains dan teknologi dan memastikan kejayaan Multimedia Super Corridor (MSC).

Tuan Yang di-Pertua, saat yang paling sulit yang dihadapi oleh kerajaan ialah semasa menghadapi serangan penyangak mata wang George Soros pada tahun 1997. Kerajaan terpaksa menampilkan reformasi kewangan, kedaulatan ekonomi dan inovasi dalam pelan penyelamat ekonomi yang pada mulanya telah dikritik dengan hebat tetapi akhirnya memaksa dunia Barat mengakui Dasar Kewangan Negara kita patut dicontohi.

Saat kerajaan berpuas hati ialah semasa berjaya mengaudit kekayaan negara dengan mengetahui jumlah sebenar duit yang dimiliki oleh Malaysia.

Kegagalan paling besar sepanjang 20 tahun menerajui negara ialah untuk mengubah sikap orang Melayu.

Tuan Yang di-Pertua, segala usaha yang dijalankan oleh negara adalah menuju ke arah pencapaian matlamat ini. Tetapi perancangan dan pelaksanaan pembangunan negara kerap kali tidak dapat bergerak dengan secepat yang dikehendaki kerana terdapat pihak-pihak pembangkang yang cuba menghalang pelaksanaan sesuatu projek dengan menghasut rakyat dengan menyebarkan fitnah dan maklumat-maklumat yang palsu.

Sejarah telah membuktikan bahawa parti pembangkang tidak pernah merestui sebarang projek pembangunan yang dibuat oleh kerajaan walaupun ianya untuk kebaikan rakyat. Mereka membangkang projek kereta nasional, Putrajaya, Lebuhraya Utara Selatan, Jambatan Pulau Pinang dan sebagainya.

Sekiranya kerajaan mengikuti kritikan-kritikan mereka, sudah tentulah negara kita tidak akan menikmati kemajuan seperti hari ini.

Dalam sistem demokrasi peranan pembangkang adalah penting tetapi mereka haruslah melaksanakan peranan mereka secara yang bertanggungjawab dan sama-sama berusaha untuk memastikan kejayaan negara kita.

Tuan Fong Kui Lun: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Walaupun saya tidak berapa bersetuju dengan jawapan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, terlebih dahulu saya mengucapkan tahniah dan syabas kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kerana telah memecah rekod negara sebagai Perdana Menteri paling lama memimpin kerajaan selama 20 tahun.

Saya ingin bertanya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, sebenarnya apakah faktor-faktor yang menyebabkan Yang Amat Berhormat boleh bertahan lama, walaupun sebelum ini pernah membayangkan untuk bersara tetapi masih terus menerajui kerajaan.

Yang kedua, rakyat mudah lupa perjuangan Perdana Menteri. Bagaimanakah cara untuk menyematkan di hati sanubari rakyat supaya mengingat jasa perjuangan Perdana Menteri selama ini kerana selama ini muzium peringatan Perdana Menteri kurang dikunjungi orang ramai berbanding kompleks membeli belah. Terima kasih.

Dato' Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat. Ada dua soalan. Soalan yang pertama mengapa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri boleh bertahan lama 20 tahun. Inilah luar biasa yang ada kepada Perdana Menteri kita dan menunjukkan mendapat sokongan yang padu daripada rakyat. *[Tepuk]* Walau apapun tohmahan, walau apapun yang dilemparkan kepada Perdana Menteri kita, tidak cukup di dalam negeri, pergi ke luar negeri namun kita sebenarnya, negara kita adalah merupakan negara yang sentiasa mendapat perhatian daripada negara-negara luar dan banyak negara yang membangun pada hari ini selalu memikirkan mudah-mudahan satu hari nanti negara mereka pula akan mendapat seorang pemimpin seperti Perdana Menteri kita. *[Tepuk]*

Mengenai mengenang jasa, Tuan Yang di-Pertua, pada hari ini kita telah pun mengadakan beberapa tanda bagi mengingat jasa pemimpin yang lepas, seperti kita ada Memorial Tunku Abdul Rahman, kita ada Memorial Tun Abdul Razak dan saya percaya Kementerian Kesenian, Kebudayaan dan Pelancongan akan berusaha untuk menarik lebih banyak pelancong untuk melawat ke tempat-tempat untuk mengingat jasa-jasa pemimpin negara kita. Samalah juga dengan Perdana Menteri kita yang ada pada hari ini, biar apa pun kritikan mahupun penentangan terhadap Perdana Menteri oleh mereka yang tidak menyenangkannya, terutamanya pembangkang khasnya pembangkang Melayu, kita percaya kesudahannya nanti sejarahlah yang akan menghakimi beliau dengan lebih adil sebagai pemimpin dan negarawan yang sukar dicari ganti. Terima kasih. *[Tepuk]*

Tuan Yang di-Pertua: Parit Sulong.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Ha, Parit Sulong!

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Pokok Sena, apa sebab itu? Ya, Parit Sulong ya.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Saya bagi semangat!

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan dari Yang Berhormat Setiausaha Parlimen bahawa era kepimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri hari ini adalah era yang paling dicabar oleh anasir-anasir luar. Daripada mula Yang Amat Berhormat Perdana Menteri hari ini memerintah negara ataupun memimpin negara, media asing, kumpulan-kumpulan NGO asing termasuk kumpulan-kumpulan NGO Malaysia yang mempunyai connection dengan luar negara, sentiasa nampaknya melakukan *onslaught*, dengan izin, bawa desakan dan juga anjakan dan juga gugatan terhadap Perdana Menteri.

Adakah ini melambangkan bahawa beliau berkesan dan berjaya membawa Malaysia kepada peta dunia dan dikenali ramai ataupun mereka tidak mahu melihat negara Malaysia ini maju supaya kita ini tunduk dan juga "kow-tow" kepada mereka? Terima kasih.

Dato' Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Parit Sulong. Niat Pokok Sena ini dia dok cakap di luar gelanggang sahaja berani, bangun tidak ada pun buat soalan tambahan. Balik kampung nanti kempen bukan main kuat menentang Perdana Menteri kita ini. Dalam Parlimen tidak bangun pun bertanya.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Menyampuk]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Pokok Sena, jangan sebut perkataan lagu itu, tak elok itu.

Dato' Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, inilah salah satu kegagalan Perdana Menteri kita ialah untuk mengubah sikap orang Melayu seperti Pokok Sena. Inilah kegagalan yang lebih nyata. *[Tepuk]*

Tuan Yang di-Pertua, saya bersetuju dengan pandangan daripada Ahli Yang Berhormat bagi Parit Sulong kerana ada pendapat yang menyatakan bahawa jangkaan dan wawasan Perdana Menteri kita jauh mendahului generasi hari ini. Pada mulanya kalau kita lihat, kalau kita mengamati segala gerak tindak Perdana Menteri, sesiapa pun akan terdorong melihat betapa beliau walaupun pada mulanya bersendirian tetapi akhirnya dimengertikan dan diikuti oleh orang lain. Bukan sahaja seperti yang telah saya nyatakan tadi, daripada reformasi kewangan negara kita dan dikritik oleh negara-negara luar, tetapi hari ini telah diterima oleh dunia dan di dalam negara kita juga. Putrajaya sebagai contoh dahulu, Timbalan Menteri Besar Kelantan yang hadir ketika persidangan Putrajaya akhirnya mengaku bahawa projek Putrajaya memberi faedah kepada rakyat. Begitu juga saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Menteri Besar Terengganu yang juga Yang Berhormat daripada Marang dalam *Utusan Malaysia* semalam, 18 Julai 2001 di mana PAS melalui Timbalan Presidennya Yang Berhormat dari Marang telah mengakui kemajuan negara 20 tahun di bawah Perdana Menteri.

Dan kita juga lihat bagaimana perubahan pemimpin-pemimpin PAS sewaktu Perdana Menteri mengemukakan Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan) 1984 di Dewan yang mulia ini, pada 9 Januari 1984 untuk meminda Perkara 66(5) Perlembagaan Persekutuan berkaitan tugas-tugas kerajaan serta perhubungannya

dengan Raja-Raja, Yang Amat Berhormat Menteri Besar Kelantan pada masa itu, yang ketika itu menjadi Ahli Parlimen Pengkalan Chepa telah tidak menyokong pindaan tersebut.

[Beberapa Ahli Parlimen PAS bising]

Ini yang susah, saya ada. Pengkalan Chepa! Sila pergi tengok *Hansard*! Ada pada saya daripada Pengkalan Chepa.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah, sila teruskan.

Dato' Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya minta izin untuk diberi kepada pihak pembangkang kerana mereka menuduh saya tidak betul, ini *Hansard* yang saya ambil daripada Perpustakaan, macam mana orang Ahli Parlimen PAS, Yang Berhormat baru masuk PAS, Jeli baru masuk PAS, mana tahu sejarah PAS. Biarlah orang yang sudah lama PAS, dia dahulu Ahli Parlimen kawasan Pengkalan Chepa.

Tuan Yang di-Pertua: Batu Gajah.

Dato' Haji Noh bin Haji Omar: Saya hendak sambung, Tuan Yang di-Pertua. Jadi, susah kalau orang yang tidak mengenal sejarah, tidak tahu latar belakang, bila jadi pemimpin, ini yang menjadi kelam kabut.

Ketika beliau menjadi Ahli Parlimen Pangkalan Chepa, beliau telah tidak menyokong pindaan tersebut, tetapi hari ini setelah 17 tahun berlalu, barulah Yang Amat Berhormat Menteri Besar Kelantan sedar tindakan Perdana Menteri adalah betul, tetapi pindaan negeri Kelantan yang baru dibuat ini, kita belum tahu lagi sama ada ianya menjadi kenyataan ataupun tidak. Begitulah nampaknya jumud dan sempitnya pemikiran pemimpin-pemimpin pembangkang ini. Terima kasih. *[Tepuk]*

7. Tuan Liow Tiong Lai [Bentong] minta Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil untuk memulihkan air sungai yang mati dan memastikan bahan buangan industri beracun tidak mengalir masuk ke sungai.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar [Dato' Zainal bin Dahalan]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Bentong, kementerian melalui Jabatan Alam Sekitar telah mengenal pasti kira-kira 12 limbangan sungai yang tercemar di seluruh negara.

Jabatan Alam Sekitar telah pun merancang pelaksanaan satu program pencegahan pencemaran dan peningkatan kualiti air sungai. Melalui program ini

tindakan diambil secara bersepadu untuk menangani masalah pencemaran air dalam kawasan limbangan terbabit. Di antara aktiviti yang telah dilaksanakan ialah:-

- (i) mempertingkatkan tindakan penguatkuasaan termasuklah bagi memastikan bahan buangan industri yang melebihi tahap yang dibenarkan tidak dilepaskan ke dalam sungai; dan
- (ii) Aktiviti kesedaran awam dijalankan kepada semua kumpulan sasaran tentang pentingnya pemuliharaan sungai akan dilaksanakan sepanjang tahun. Ini tidak termasuk program-program, kempen-kempen seperti program “Cintailah Sungai Kita” yang dianjurkan oleh Kementerian Pertanian di bawah Jabatan Pengairan dan Saliran dan “Kempen Indah dan Bersih” yang dianjurkan oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan.

Seterusnya, pemantauan yang lebih rapi di mana perlu kerja-kerja pembersihan fizikal dilaksanakan untuk mempertingkatkan kualiti air sungai dan mengembalikan kegunaan berfaedah sungai terbabit.

Di bawah Rancangan Malaysia Kelapan, program pencegahan pencemaran dan peningkatan kualiti air sungai yang bertujuan untuk membolehkan air sungai yang mati akan dijalankan ke atas enam limbangan sungai iaitu Sungai Langat di Selangor, Sungai Melaka, Sungai Seget dan Sungai Skudai di Johor, Sungai Pinang di Pulau Pinang dan Sungai Miri di Sarawak dengan kos yang telah diluluskan sebanyak RM10 juta.

Kita mendapati bahawa jumlah kos tersebut tidak mencukupi dan berharap di bawah Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kelapan kita akan memohon peruntukan tambahan bagi melaksanakan program yang telah diaturkan. Sebenarnya, kita telah memohon untuk membersihkan dan memulihkan limbangan 23 buah sungai dengan nilai sebanyak RM600 juta di sepanjang Rancangan Malaysia Kelapan. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Bentong.

Tuan Liow Tiong Lai: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Diucapkan terima kasih kepada kementerian kerana telah mengambil langkah-langkah berkesan untuk memastikan air sungai yang mati dapat dipulihkan semula. Saya ingin mendapat tahu penjelasan yang lebih mendalam berhubung dengan keberkesanan pemulihan air-air sungai ini, adakah jangka yang tetap diadakan untuk memastikan 12 sungai

yang telah dikenal pasti itu dapat dipulihkan air sungainya dengan kadar yang segera dan adakah kerajaan ataupun kementerian mempunyai rancangan untuk menambahkan bilangan kakitangan untuk meningkatkan penguatkuasaan kerana kita dapat melihat kawasan-kawasan perindustrian memang telah bertambah dengan pesat, tetapi bilangan kakitangan dan juga pejabat-pejabat negeri dan juga daerah - terutamanya di daerah-daerah - memang kita dapat melihat penguatkuasaannya adalah begitu kurang dan adakah kementerian bersedia untuk memberi kuasa kerajaan tempatan ataupun Majlis Daerah untuk membantu menjalankan penguatkuasaan? Terima kasih.

Dato' Zainal bin Dahalan: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat. Kita tidak dapat menyatakan target yang sebenarnya tentang bilakah kesemua 12 limbangan sungai ini dapat dibersihkan. Namun apa yang dapat kita lihat dari rekod-rekod menunjukkan bahawa ada peningkatan tiga kategori sungai yang tercemar, sederhana tercemar dan yang dianggap bersih.

Namun begitu, di bawah program yang telah saya nyatakan, kita berharap dengan sokongan dan kerjasama daripada agensi-agensi yang lain juga dan kesedaran orang ramai yang kian meningkat, kita berharap bahawa usaha untuk memulihkan keadaan sungai-sungai yang dikatakan tercemar tadi akan dapat dilaksanakan dengan seberapa segera, khususnya dengan langkah-langkah fizikal yang telah saya sebutkan mulai daripada enam limbangan sungai yang akan dilaksanakan di bawah Rancangan Malaysia Kelapan.

Kita menyedari bahawa soal kekurangan kakitangan khususnya di bahagian penguatkuasaan Jabatan Alam Sekitar memanglah menjadi salah satu daripada penghalang ataupun sebab mengapa usaha-usaha penguatkuasaan tidak dapat dilaksanakan dengan sepenuhnya.

Namun begitu, usaha ataupun cadangan bagi memberikan penurunan kuasa setakat ini telah pun dijalankan untuk aktiviti-aktiviti mengesan pembakaran terbuka dan seperti yang pernah saya jawab dalam Dewan ini bahawa penurunan kuasa ini akan diberikan termasuk kepada penguasa tempatan secara berperingkat-peringkat dan juga jabatan-jabatan lain, seperti kesihatan, polis, bomba dan sebagainya.

Jadi, selain daripada memohon untuk tambahan kakitangan yang pada masa ini hanya kira-kira 600 orang sahaja jumlahnya di bawah Jabatan Alam Sekitar, kita berharap dengan penurunan kuasa yang diberikan kepada agensi-agensi yang lain akan dapat membantu bagi mempercepatkan usaha-usaha dan mengurangkan

masalah-masalah pencemaran termasuklah pencemaran air sungai yang ada di negara kita. Terima kasih.

Puan Chong Eng: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Walaupun usaha kerajaan merupakan tindakan yang penting tetapi sampai hari ini nampaknya keberkesanannya dipersoalkan dan untuk mencegah pencemaran daripada sisa-sisa toksik dari kilang-kilang adalah amat penting pengilang-pengilang dididik supaya jangan mencemarkan sungai dan juga mereka diberi bantuan supaya mengadakan sistem untuk *treatment* di dalam kilangnya. Tetapi aduan yang saya dapati ialah mereka menghadapi masalah daripada pejabat-pejabat berkenaan apabila mereka hendak *install equipment* ini dan mereka diarah supaya mendapatkan *equipment* ini dari *supplier* yang tertentu dan harganya selalunya mahal.

Mereka menghadapi banyak masalah dari pejabat – selalunya mereka mengatakan walaupun mereka membuat dan mengikut apa-apa peraturan tetapi masih ada masalah, dikatakan ini tidak boleh dan banyak perkara tidak boleh. Akhirnya mereka perlu memberi 'duit kopi' kepada sesiapa supaya ianya diluluskan. Ini merupakan satu tindakan ataupun masalah yang serius kerana ini telah menyebabkan pengilang-pengilang tidak mahu mengambil tindakan kerana walaupun mereka hendak buat tetapi banyak masalah. Kalau mereka hendak buat pun akhirnya mereka perlu memberi duit kopi, adalah lebih baik dari awal mereka memberi duit kopi supaya tidak perlu berbuat apa-apa.

Jadi, kementerian yang berkenaan dapat memberi perhatian kepada perkara ini supaya mereka dibantu, pekilang-pekilang dibantu supaya meningkatkan peralatan yang ada untuk mengurangkan pencemaran dan bukan mereka diberi segala rintangan dan dikehendaki memberi duit kopi.....

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah Yang Berhormat.

Puan Chong Eng: Terima kasih.

Dato' Zainal bin Dahalan: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Soal keberkesanan dari segi tindakan memanglah kita akui masih lagi perlu dipertingkatkan. Sebab itulah program kesedaran kepada orang awam dan juga kepada pengusaha-pengusaha terus dijalankan dengan tidak putus-putus.

Mengenai dengan masalah seperti pembuangan sisa dan sebagainya. Memang kita ada dua kaedah, pertama, dengan cara pembuangan pelupusan, kedua, buangan terjadual kepada pusat-pusat yang telah ditentukan termasuklah seperti yang terdapat di Bukit Nenas, Port Dickson. Dalam pada masa yang sama,

kementerian juga membenarkan sebahagian daripada kilang-kilang untuk memproses buangan mereka di kawasan kilang masing-masing tetapi ini ada syarat-syarat yang perlu dipatuhi terlebih dahulu sebelum pihak Jabatan Alam Sekitar membenarkan bahawa pemerosesan untuk pembuangan sisa berjadual itu dilaksanakan dalam kawasan kilang.

Jadi, tuduhan mengenai bayaran duit kopi dan sebagainya saya rasa itu satu tuduhan yang saya sangkal dan sekiranya ada bukti-buktinya biasanya bolehlah dibuat aduan dan saya boleh meminta supaya Jabatan Alam Sekitar membuat siasatan. Terima kasih.

8. **Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor [Machang]** minta Menteri Kewangan menyatakan berapakah banyak syarikat-syarikat yang disenaraikan di papan kedua yang didapati membuat laporan kewangan yang tidak betul supaya dapat disenaraikan di papan kedua tersebut.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan [Tuan Hashim bin Ismail]:

Tuan Yang di-Pertua, untuk menjawab soalan Yang Berhormat bagi Machang, sukacita dinyatakan Suruhanjaya Sekuriti atau SC sememang ada menerima aduan bahawa terdapat syarikat-syarikat yang tersenarai di BSKL mengeluarkan laporan kewangan yang mengandungi maklumat-maklumat palsu.

Penyiasatan sedang dijalankan sebelum tindakan sesuai diambil terhadap syarikat-syarikat tersebut. Setakat ini tindakan telah diambil terhadap sebuah syarikat iaitu Ganad Corporation Berhad (GCB) di mana pada 15 Mei 2001, Pengarah Syarikat GCB iaitu Encik Gan Kok Beng telah dituduh di Mahkamah Sesyen Kuala Lumpur di atas kesalahan di bawah Akta Suruhanjaya Sekuriti 1993 kerana telah memberi maklumat palsu dalam Laporan Kewangan GCB bagi enam bulan berakhir 30 November 1995 yang dikemukakan kepada Suruhanjaya Sekuriti.

GCB adalah sebuah syarikat yang tersenarai di papan kedua BSKL. Perbicaraan mengenai kes tersebut telah ditetapkan pada 3 hingga 12 Disember 2001. Terima kasih.

Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor: Tuan Yang di-Pertua, perkara yang melibatkan laporan kewangan yang tidak betul saya rasa pihak pengauditan yang tidak tetap, tidak betul dan tidak menjalankan tugas dengan secara yang baik. Apakah tindakan kerajaan terhadap juruaudit-juruaudit yang membuat laporan atau

terlibat dalam laporan-laporan yang tidak tepat ini dan menyebabkan orang ramai mungkin tertipu dengan laporan kewangan yang tidak betul ini. Sekian.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, adalah menjadi tanggungjawab syarikat yang berkenaan untuk memastikan akaun yang diaudit oleh juruaudit mereka betul dan tepat dan tidak ada sebarang pemalsuan dan penipuan. Jikalau seperti yang didakwa oleh Yang Berhormat bahawa ada juruaudit yang mungkin tidak memaklumkan ataupun memberikan maklumat yang tepat dan benar, maka mereka tertakluk kepada Akta Suruhanjaya Sekuriti 1993 seperti yang saya sebutkan tadi dan mereka akan diambil tindakan mahkamah. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, masa untuk pertanyaan bagi Jawab Lisan selesai.

[Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Lisan telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 5 dan 9 hingga 62 adalah dijilid dalam buku yang berasingan]

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN MESYUARAT 18(1)

Penangkapan Pemimpin Pelajar Di Bawah ISA

11.07 pagi.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: *[Tepuk]* Usul Menangguh Mesyuarat di Bawah Peraturan Mesyuarat 18(1), saya Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar, Ahli Dewan Rakyat bagi kawasan Pokok Sena mohon mencadangkan bahawa Majlis ini hendaklah ditangguhkan mengikut Perkara 18, Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Rakyat bagi membolehkan Dewan yang mulia ini merundingkan isu penangkapan beberapa orang pemimpin pelajar mahasiswa di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri (ISA) yang secara jelas menafikan hak dan kebebasan hak asasi rakyat seperti mana yang diperuntukkan oleh Perkara 10, Perlembagaan Persekutuan.

Tuan Yang di-Pertua, isu ini adalah perkara tertentu kerana telah berlaku secara jelas suatu pencabulan terhadap demokrasi, hak asasi dan kebebasan manusia dengan menggunakan ISA untuk menahan pemimpin-pemimpin pelajar yang tidak menyokong kezaliman kerajaan. Pencabulan ini secara terang-terang

juga mencabul Perlembagaan Persekutuan. Mahkamah Tinggi Shah Alam sendiri menyifatkan pengguna ISA sebagai penangkapan berniat jahat oleh Kerajaan Barisan Nasional. Tindakan bacul kerajaan ini juga *memprovoke* rakyat supaya bertindak di luar batas undang-undang dalam menyampaikan rasa hati mereka.

Perkara ini adalah melibatkan kepentingan orang ramai kerana penahanan pemimpin pelajar di bawah ISA adalah mencabul kebebasan mahasiswa sendiri, mewujudkan perasaan bimbang di kalangan pemimpin mahasiswa dan keluarga mereka, menimbulkan perasaan benci mahasiswa terhadap pemimpin, kerajaan dan negara serta sistem perundangan yang sedia ada. Suasana yang tidak kondusif ini mengundang kepada pencabulan undang-undang secara terbuka oleh rakyat. Kebimbangan yang wujud di kalangan mahasiswa juga akan menjejaskan penumpuan mereka terhadap pelajaran.

Perkara ini perlu disegerakan kerana penangkapan di bawah ISA ini adalah ulangan terhadap siri-siri pencabulan dan kezaliman yang sebelum ini telah berkali-kali dilakukan oleh Kerajaan Barisan Nasional semenjak isu Varsity 2001 dan kebakaran Dewan Tunku Canselor, Perdana Menteri sendiri membuat tuduhan-tuduhan liar tanpa bukti terhadap mahasiswa yang bertujuan untuk membuka [*Tepuk*] ruang bagi menahan pemimpin-pemimpin mahasiswa yang menentang kezaliman Kerajaan Barisan Nasional. Desas-desus bahawa pemimpin-pemimpin mahasiswa akan ditahan dalam tempoh masa yang terdekat ini juga sedang kedengaran.

Adalah menjadi kewajipan bagi Dewan yang mulia ini untuk memastikan semua rakyat dilayan dengan adil dan saksama di bawah undang-undang negara berasaskan prinsip dan amalan demokrasi. ISA adalah undang-undang yang sangat bertentangan dengan prinsip dan amalan demokrasi dan ianya wajarlah dimansuhkan, maka saya berpandangan bahawa usul ini melibatkan perkara tertentu, berkepentingan orang ramai dan perlu disegerakan.

Sekian, terima kasih. [*Tepuk*]

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima satu pemberitahu usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) daripada Yang Berhormat bagi Pokok Sena pada 17 Julai 2001. Teks usul ini adalah seperti yang dibacakan oleh Ahli Yang Berhormat itu sebentar tadi.

Bagi membolehkan perkara ini ditimbang oleh Majlis Mesyuarat hari ini saya sebagai Tuan Yang di-Pertua, hendaklah berpuas hati bahawa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu memenuhi tiga syarat:

- (i) bahawa perkara itu tertentu;
- (ii) ia adalah bagi kepentingan orang ramai; dan
- (iii) ia berkehendak disegerakan.

Setelah saya meneliti perkara ini dan saya dapati bahawa perkara ini adalah perkara yang tertentu, ia adalah bagi kepentingan orang ramai dan perkara ini juga perlu disegerakan. Oleh yang demikian, saya membenarkan usul ini dibahaskan. *[Tepuk]*

Mengikut Peraturan Mesyuarat 18(3)(b) usul ini hendaklah ditempokkan hingga jam 4.30 petang ini dan hendaklah ditangguhkan pada 5.30 petang. Saya akan membenarkan pihak pencadang membahaskan selama 30 minit dan selepas itu pihak kerajaan menjawab selama 30 minit. Sekian. *[Tepuk]*

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG SURUHANJAYA SYARIKAT MALAYSIA 2001

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang." **[18 Julai 2001]**

Tuan Yang di-Pertua: Saya mohon Yang Berhormat Timbalan Menteri menyambung jawapannya.

11.12 pagi.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna

[Dato' S. Subramaniam]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya menyambung jawapan yang telah dimulakan pada hari semalam. Ahli-ahli Yang Berhormat bagi Kubang Kerian dan Tumpat membangkitkan isu-isu mengenai transaksi-transaksi pembelian saham yang melibatkan MAS, Pos Malaysia dan Nanyang.

Transaksi-transaksi mengenai pembelian saham oleh syarikat-syarikat yang berkaitan merupakan urusan perniagaan yang dibuat oleh pihak pengurusan syarikat mengikut *business judgement* yang difikirkan terbaik untuk syarikat-syarikat berkaitan. Selagi transaksi-transaksi sedemikian tidak menyalahi undang-undang ia

berada di luar bidang kuasa ROC atau Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM). Pihak ROC dan SSM tidak boleh masuk campur dalam urusan dalaman atau perniagaan sesebuah syarikat.

Tuan Yang di-Pertua, campur tangan badan kawal selia *regular treat body* seperti ROC dalam keputusan-keputusan perniagaan atau *business decision* ada hadnya. Jika keputusan perniagaan tertakluk kepada proses *regulatory review* sudah tentu ia akan bercanggah dengan prinsip ekonomi bebas.

Walau bagaimanapun, undang-undang menetapkan bahawa jika transaksi-transaksi tersebut bercanggah dengan Akta Syarikat 1965, maka ia menjadi satu kesalahan dan ROC atau SSM tidak teragak-agak akan menjalankan siasatan dan seterusnya mendakwa mana-mana pihak terlibat

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Pohon penjelasan, pohon penjelasan.

Dato' S. Subramaniam: sekiranya keterangan mencukupi.

Tuan Yang di-Pertua: Ha, minta penjelasan ya.

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan bahawa transaksi yang saya bangkitkan berkaitan dengan Nanyang Press Malaysia Berhad tidak menyalahi undang-undang. Saya merujuk kepada satu tulisan dalam majalah kewangan *The Edge* bertarikh 4 Jun 2001 yang menyebut di sini bahawa kata terjemahannya, "Yang anehnya ialah pada 25 Mei 2001, Hume memaklumkan kepada BSKL bahawa syarikat itu masih dalam perbincangan dengan pihak Huaren dan belum ada apa-apa perjanjian lagi." Tetapi kata makalah ini pada 25 Mei Suruhanjaya Sekuriti telah pun memberikan, dengan izin, *conditional approval* sebagaimana yang disebutkan dalam kenyataan oleh Syarikat Hume pada 28 Mei.

[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Haji Muhamad bin Abdullah) **mempengerusikan Mesyuarat**]

Jadi, soalan yang dibangkitkan dalam tulisan ini ialah bagaimana katanya, Suruhanjaya Sekuriti boleh meluluskan penjualan syarikat itu pada 25 Mei manakala pada masa yang sama ianya kononnya masih lagi dalam perbincangan dengan Huaren.

Jadi, ini persoalan-persoalan yang dibangkitkan yang menunjukkan sesuatu jelas tidak berlaku dengan betul dalam urusan ini khususnya yang melibatkan BSKL dan Suruhanjaya Sekuriti. Terima kasih.

Dato' S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat telah dengan jelas faham dan telah menyebut bahawa perkara ini adalah di bawah bidang kuasa Securities Commission bukan di bawah SSM.

Saya hanya menjelaskan pada amnya kalau satu-satu keputusan itu mengikut *business judgement* kita tidak boleh campur tangan. Kalau ROC atau SSM apabila ianya ditubuhkan, kalau terdapat mana-mana syarikat yang menyalahi undang-undang atau Akta Syarikat 1965 kita boleh ambil tindakan. Itu adalah pada secara umumnya. Saya tidak akan bincang mengenai transaksi-transaksi yang di bawah bidang kuasa Securities Commission mahupun Huaren Holdings apa yang telah disebut, Ahli Yang Berhormat memang ada peluang untuk membangkitkan perkara itu dalam masa yang sesuai kepada kementerian yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, saya percaya jika transaksi-transaksi itu bercanggah dengan undang-undang sekuriti, maka pihak Suruhanjaya Sekuriti juga akan mengambil tindakan yang sama. Sebaliknya jika ia hanya melanggar artikel dan *memorandum of associations* syarikat, pelanggaran itu hanya menimbulkan tanggungan sivil sahaja di mana hanya pemegang saham sahaja berhak untuk membawa perkara ini ke mahkamah melalui tuntutan sivil. Ia tidak menjadi satu kesalahan di bawah Akta Syarikat 1965.

Dalam hal ini, saya ingin mengulangi kenyataan saya semalam bahawa pemegang saham terutama sekali *minority share holders* haruslah tahu tanggungjawab mereka di bawah undang-undang. Mereka hendaklah vigilant dalam menggunakan kuasa mereka untuk memastikan pihak pengurusan tidak terkeluar dari landasan undang-undang dalam membuat transaksi perniagaan atau dalam mengurus syarikat mereka. Mereka tidak boleh bergantung kepada pihak *regulators* semata-mata dan lupa bahawa mereka juga mempunyai peranan yang boleh dimainkan di bawah undang-undang di mana jika mereka berperanan dengan efektif, maka ia dapat meningkatkan tahap tadbir urus syarikat mereka dan memastikan bahawa syarikat mereka diurus secara teratur serta mendatangkan keuntungan kepada pemegang saham.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat bagi Kubang Kerian telah membangkitkan sama ada MAS boleh mengurus niaga dengan ACL sebuah syarikat di Jerman di mana Naluri adalah salah satu pemegang sahamnya dan Naluri juga adalah syarikat yang menguasai MAS. Daripada segi undang-undang sekiranya penzahiran yang sewajarnya telah dibuat tentang kepentingan Naluri dan juga Tan

Sri Tajuddin Ramli dalam Mesyuarat Lembaga Pengarah MAS dan Mesyuarat Agung MAS meluluskannya, maka urusan niaga yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu tiada menyalahi undang-undang. Walau bagaimanapun, penyiasatan boleh dijalankan untuk menentukan perkara ini.

Ahli Yang Berhormat bagi Kubang Kerian mencadangkan kuasa pendakwaan diberikan terus kepada suruhanjaya. Dalam hal ini, kuasa untuk memulakan, menjalankan dan menghentikan apa-apa pendakwaan adalah terletak hak dengan pendakwa raya selaras dengan Perkara 145, Perlembagaan Persekutuan. Perkara ini juga telah diputuskan oleh Mahkamah Tinggi dalam kes Repco pada tahun 1997. Kuasa pendakwaan adalah terletak hak dengan pendakwa raya bukan dengan badan penguat kuasa seperti SSM. Ini untuk memastikan ada pemisahan kuasa antara badan penguat kuasa dan pendakwa raya.

Walaupun bagaimanapun, apabila izin pendakwaan dikeluarkan oleh pendakwa raya, maka Pegawai Pendakwa SSM diberi kuasa untuk menjalankan pendakwaan kes di mahkamah.

Ahli Yang Berhormat bagi Tumpat membangkitkan isu berkaitan dengan syarikat Skim Cepat Kaya dan harapan imej suruhanjaya juga hendaklah bertindak dengan cepat dan pantas. Dalam menangani isu ini pihak kementerian telah pun mengambil tindakan supaya orang awam tidak terjebak dalam Skim Cepat Kaya ini. Kempen sedang dijalankan untuk mendidik pengguna supaya tidak terlibat dengan Skim Cepat Kaya. Pendakwaan telah dan akan diambil terhadap syarikat atau individu yang terlibat sekiranya bukti-bukti mencukupi. Malangnya banyak maklumat yang diterima adalah lambat, dengan itu syarikat-syarikat berkenaan telah tidak beroperasi atau ditutup, sementara individu-individu yang berkaitan telah menghilangkan diri.

Ahli Yang Berhormat bagi Tumpat telah mencadangkan sekurang-kurangnya 2 ahli SSM terdiri dari Ahli Parlimen di mana seorang darinya daripada parti pembangkang. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, SSM yang akan ditubuhkan merupakan satu badan untuk membangun sektor korporat negara dan memberi perkhidmatan kepada orang awam dengan cara yang berkualiti tinggi. Ahli-ahli SSM akan hanya terdiri daripada mereka yang mempunyai kelayakan yang sewajarnya yang boleh dilantik oleh menteri. Hal-hal yang akan dipertimbangkan oleh SSM biasanya merupakan hal-hal teknikal yang berkaitan dengan sektor korporat dan pengurusan badan SSM. Justeru itu yang penting di sini ialah ahli-ahli

SSM hendaklah terdiri daripada orang yang berkeelayakan dan boleh menyumbang kepada perkembangan sektor korporat negara ini.

Satu lagi isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat bagi Tumpat ialah mengenai kuasa suruhanjaya untuk membuat pelaburan. Menurut Fasal 34, Suruhanjaya Syarikat Malaysia hanya dibenarkan membuat pelaburan jika wang SSM tidak dikehendaki untuk dibelanjakan. Maknanya hanya baki wang yang dibelanjakan sahaja boleh dilabur. Walau bagaimanapun SSM tidak akan membelanjakan wang kutipan itu secara sewenang-wenangnya. Peraturan-peraturan akan diadakan menurut Fasal 40 oleh Menteri untuk memastikan wang kepunyaan SSM dilabur dengan teratur.

Di bawah Fasal 34 sendiri sudah ada garis panduan yang perlu dipatuhi oleh SSM iaitu hanya pelaburan yang patut sahaja boleh dibuat. Ini bermakna, SSM hendaklah melabur jika ia mendatangkan manfaat atau keuntungan kepadanya.

Ahli Yang Berhormat bagi Tumpat telah menyentuh mengenai pindah milik syer Nanyang dari Hume kepada Huaren. Mengikut undang-undang yang ada sekarang, ROC tidak menimbang dan memberi kelulusan terhadap apa-apa cadangan pindah milik syer. Perkara ini merupakan hal dalaman syarikat. Bagi syarikat-syarikat sendirian berhad pindah milik syer adalah diluluskan oleh lembaga pengarah dan bagi syarikat awam tersenarai, tiada kelulusan diperlukan jika pertukaran milik syer dilakukan melalui Bursa Saham Kuala Lumpur. Walau bagaimanapun kelulusan bagi pindah milik syer diperlukan daripada pihak berkuasa tertentu seperti Securities Commission, FIC dan sebagainya jika ia melibatkan pertukaran kawalan atau syarikat berkenaan memiliki lesen operasi daripada pihak berkuasa tertentu seperti Kementerian Dalam Negeri yang bertanggungjawab mengeluarkan lesen penerbitan. SSM yang akan ditubuhkan juga tidak akan terlibat dalam memberi kelulusan bagi pertukaran milik syer sebagaimana yang berjalan sekarang.

Mengenai pertanyaan oleh Yang Berhormat bagi Tumpat tentang berapakah amaun yang diserahkan kepada Kumpulan Wang Yang Disatukan pada masa sekarang dan apabila ditubuhkan suruhanjaya kelak. Dalam tahun 2000, jumlah kutipan hasil ROC dan ROB yang diserahkan kepada Kumpulan Wang Yang Disatukan ialah sebanyak RM171.7 juta. Apabila SSM ditubuhkan adalah dianggarkan hasil yang akan diterima ialah lebih kurang RM200 juta setahun. Ini ekoran daripada pertambahan beberapa aktiviti baru seperti kemudahan *e-filing*,

bekalan maklumat korporat dengan nilai ditambah, kemudahan *online* dan lain-lain aktiviti baru. Ini bermakna kerajaan akan mendapat hasil lebih kurang RM100 juta setahun.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin sekali lagi mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang Suruhanjaya Syarikat Malaysia 2001. Semua perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat akan diberi perhatian sewajarnya oleh kementerian dan suruhanjaya yang akan ditubuhkan kelak. Mana-mana isu yang tidak berkaitan dengan kementerian ini diharap dapat diberi perhatian oleh pegawai-pegawai bertugas daripada kementerian-kementerian yang lain yang berkenaan. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan satu masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa rang undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui.

Rang undang-undang dibaca kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]
mempengerusikan Jawatankuasa]

Fasal 1 hingga 40 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang

Jadual Pertama dan Kedua jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan; dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG SYARIKAT (PINDAAN) (NO. 2) 2001

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

11.31 pagi.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna

[Dato' S. Subramaniam]: Tuan Yang di-Pertua, cadangan pindaan Akta Syarikat 1965 melalui Rang undang-undang Syarikat (Pindaan) (No.2) 2001 yang dibentangkan ini adalah berikutan dari penubuhan Suruhanjaya Syarikat Malaysia yang antara lain diberi tanggungjawab untuk mengawal selia perkara yang berhubungan dengan perbadanan syarikat dan perniagaan. Beberapa peruntukan Akta Syarikat 1965 perlu dipinda supaya dapat diselaraskan dengan peruntukan di dalam Akta Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Maka pindaan-pindaan merupakan consequential amendment.

Tuan Yang di-Pertua, Rang undang-undang Syarikat (Pindaan) (No.2) 2001 yang dibentang pada kali ini mengandungi tiga fasal. Fasal 1 rang undang-undang ini adalah mengandungi tajuk ringkas dan kuasa menteri untuk menetapkan permulaan kuat kuasa atas Akta Syarikat (Pindaan) No.2) 2001 yang dicadangkan ini.

Tuan Yang di-Pertua, Fasal 2 rang undang-undang ini mencadangkan pindaan ke atas subseksyen 4(1) berhubung dengan takrif istilah-istilah di bawah Akta Syarikat 1965. Rang undang-undang ini mencadangkan pindaan kepada takrif istilah 'Registrar' dan memasukkan takrif tiga istilah baru iaitu '*appointed date*', '*commission*' dan '*minister*'.

Di bawah peruntukan sekarang, istilah 'Registrar' ditakrifkan sebagai Pendaftar Syarikat di bawah Akta Syarikat 1965 termasuk mana-mana pendaftar wilayah, timbalan atau penolong pendaftar syarikat. Berikutan dengan penubuhan Suruhanjaya Syarikat Malaysia, istilah Registrar ini dicadangkan dipinda untuk memberi takrif baru kepada istilah tersebut supaya ia membawa maksud 'Ketua Pegawai Eksekutif Suruhanjaya Syarikat Malaysia'. Istilah baru '*appointed date*' yang dicadangkan untuk dimasukkan dalam memberi maksud yang sama dengan yang dijelaskan dalam Akta Suruhanjaya Syarikat Malaysia 2001 iaitu tarikh mula berkuat kuasa Akta Suruhanjaya Syarikat Malaysia 2001.

Tuan Yang di-Pertua, cadangan pindaan terakhir itu di bawah Fasal 3 rang undang-undang ini mencadangkan pindaan ke atas Seksyen 7 untuk memberi kuasa kepada Suruhanjaya Syarikat Malaysia untuk melantik pendaftar wilayah, timbalan pendaftar, penolong pendaftar, kerani dan pengkhidmat bagi pentadbiran Akta dengan sewajarnya. Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, sokong.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk Peter Chin Fah Kui]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan majlis ialah Rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Syarikat 1965 dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

[Tiada perbahasan]

Ahli Yang Berhormat, kerana tidak ada yang hendak berbahas, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibaca kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah] *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Fasal 1 hingga 3 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan; dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG PENDAFTARAN PERNIAGAAN (PINDAAN) 2001

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

11.34 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna [Dato' S. Subramaniam]: Tuan Yang di-Pertua, cadangan pindaan kepada Akta Pendaftaran Perniagaan 1956 yang dibentangkan ini bertujuan untuk memperkemaskan lagi Akta Pendaftaran Perniagaan 1956 agar dapat memenuhi keperluan semasa sesuai dengan perkembangan sektor perniagaan yang berkembang dengan pesat, menyesuaikan akta dengan penubuhan Suruhanjaya Syarikat Malaysia dan

meningkatkan kelicinan pentadbiran akta serta memudahkan para peniaga mematuhi.

Rang Undang-undang Akta Pendaftaran 1956 (Pindaan) 2001 kini dibentangkan untuk pertimbangan secara keseluruhan mencadangkan 21 Fasal pindaan.

Tuan Yang di-Pertua, pindaan pertama yang dicadangkan melibatkan pindaan kepada takrif di bawah seksyen 2 Akta Pendaftaran Perniagaan 1956. Pindaan-pindaan dalam seksyen 2 yang disebut dalam akta ini dipinda meliputi takrif berikut:

- tarikh yang ditetapkan, atau dengan izin, "*appointed date*" yang sama maksudnya dalam Rang Undang-undang Suruhanjaya Syarikat Malaysia 2001,
- dalam takrif dengan izin, "*certificate of registration*" dipotong perkataan "*or deemed to be issued*",
- dengan memasukkan selepas perkataan "*Collector*" takrif "*Commission*" iaitu Suruhanjaya Syarikat Malaysia yang ditubuhkan di bawah Rang Undang-undang Suruhanjaya Syarikat Malaysia 2001,
- dengan memasukkan selepas takrif "*inspector*," takrif "*minister*" iaitu, Menteri yang pada masa ini dipertanggungjawabkan bagi pendaftaran perniagaan dan,
- dengan menggantikan takrif "*Registrar*" iaitu Pendaftar, ertinya Pendaftar Perniagaan di bawah seksyen 3 dan tertakluk kepada seksyen 3(4) termasuk Timbalan Pendaftar dan Penolong Pendaftar.

Tuan Yang di-Pertua, pindaan kedua yang dicadangkan melibatkan seksyen 3 dalam akta ini dengan menggantikan seksyen 3 tersebut untuk disesuaikan dengan penubuhan Suruhanjaya Syarikat Malaysia di mana dicadangkan Ketua Pegawai Eksekutif Suruhanjaya Syarikat Malaysia adalah Pendaftar. Di samping itu, Suruhanjaya mempunyai kuasa melantik Timbalan Pendaftar, Penolong Pendaftar, inspektor dan lain-lain pegawai.

Adalah dicadangkan pindaan juga dibuat kepada tajuk di Bahagian II Akta dengan menggantikan perkataan "Pendaftaran" dengan perkataan "Pendaftar",

pembaharuan dan penamatan perniagaan”. Pindaan ini bertujuan memperkemaskan lagi tajuk di bawah Bahagian II akta.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa sekarang, akta ini tidak menyentuh perniagaan-perniagaan yang didaftarkan di bawah Akta Syarikat 1965, perniagaan-perniagaan kepunyaan kerajaan dan badan-badan kerajaan, pertubuhan, syarikat kerjasama dan ahli-ahli badan profesional yang tertakluk kepada undang-undang bertulis badan profesional berkenaan. Walau bagaimanapun, masih terdapat kekeliruan dari segi pemakaian akta tersebut di kalangan peniaga.

Memandangkan bahawa seksyen 4 yang sedia ada adalah tidak begitu jelas dan boleh menimbulkan kekeliruan, adalah dicadangkan supaya ayat yang bermula dengan tiada apa-apa jua dalam bahagian ini boleh menyentuh, digantikan dengan ayat *“akta ini tidak terpakai kepada”* supaya hanya perniagaan yang tertakluk kepada Akta Pendaftaran Perniagaan 1956 sahaja didaftarkan.

Di bawah akta yang dikuatkuasakan sekarang, masa bagi seseorang peniaga mendaftarkan perniagaan tidak ditetapkan. Di samping itu, peniaga-peniaga juga tidak dikehendaki mengemukakan maklumat yang terperinci apabila mengemukakan permohonan pendaftaran perniagaan mereka. Adalah dicadangkan agar seksyen 5 dipinda dengan memperuntukkan masa bagi seseorang peniaga mendaftarkan perniagaannya dan masa ditetapkan ialah dalam tempoh 30 hari dari tarikh permulaan perniagaan.

Selain daripada itu, peniaga juga dikehendaki mengemukakan lain-lain maklumat yang diperlukan oleh Pendaftar Perniagaan semasa mengemukakan permohonan pendaftaran perniagaan. Adalah dicadangkan juga seksyen 5 dipinda bagi menyediakan peruntukan yang lebih mudah berhubung dengan keperluan pendaftaran perniagaan dan memperkenalkan beberapa seksyen baru iaitu, seksyen 5A, 5B, 5C, 5D dan 5E.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa kini, tempoh sah laku sijil perakuan pendaftaran perniagaan ialah setahun sahaja dan sijil ini perlu diperbaharui setiap tahun. Adalah didapati jangka masa ini terlalu singkat dan menyulitkan peniaga untuk membuat pembaharuan. Di samping itu, pengeluaran sijil-sijil bagi setiap kali pembaharuan melibatkan kos yang tinggi. Selain daripada itu, Pendaftar Perniagaan juga tidak mempunyai kuasa untuk mendapatkan maklumat tambahan atau dokumen yang diperlukan apabila peniaga memohon memperbaharui sijil. Adalah dicadangkan agar seksyen 5 dipinda dengan memasukkan seksyen 5A yang baru

bagi memperuntukkan pembaharuan sijil hendaklah dilakukan dalam tempoh tidak melebihi 30 hari dari tarikh tamat pendaftaran atau pembaharuan terdahulu dan pembaharuan sijil perakuan pendaftaran perniagaan boleh dibuat untuk tempoh dari satu tahun hingga lima tahun.

Seksyen ini juga memperuntukkan Pendaftar boleh meminta maklumat tambahan berkenaan sesuatu perniagaan apabila pembaharuan sijil dibuat. Sekiranya peniaga berkenaan gagal mengemukakan maklumat yang diminta, Pendaftar boleh menolak permohonan pembaharuan sijil berkenaan. Pada masa sekarang, perubahan dalam maklumat perniagaan seperti perubahan alamat peniaga ataupun pertukaran ahli perkongsian hendaklah dikemukakan untuk pendaftaran dalam tempoh 14 hari dari tarikh perubahan oleh orang yang bertanggungjawab terhadap perniagaan. Tempoh masa ini adalah didapati terlalu singkat dan menyukarkan peniaga untuk mematuhi. Adalah dicadangkan supaya tempoh untuk mengemukakan pendaftaran perubahan maklumat perniagaan dipanjangkan dari 14 hari kepada 30 hari seperti diperuntukkan di dalam seksyen 5B yang baru.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah akta yang dikuatkuasakan sekarang, Pendaftar Perniagaan tidak mempunyai kuasa untuk membatalkan daripada daftar mana-mana perniagaan yang didapati tidak menjalankan perniagaan atau perniagaan tersebut menjalankan kegiatan-kegiatan yang dilarang di bawah undang-undang seperti yang dilakukan oleh sesetengah badan bukan kerajaan. Dalam konteks ini, Jemaah Menteri pada mesyuaratnya pada 5 Mei, 1999 yang lalu telah meminta ROB, ROS iaitu Pendaftar Pertubuhan dan ROC berbincang bagi menyelaraskan dan menghalusi undang-undang berhubung dengan pendaftaran badan-badan bukan kerajaan.

Melalui perbincangan dengan ROS, iaitu Pendaftar Pertubuhan-pertubuhan dan setelah menghalusi Akta Pendaftaran Perniagaan, adalah dicadangkan agar Pendaftar Perniagaan diperuntukkan kuasa dengan memperkenalkan seksyen 5C yang baru di mana Pendaftar mempunyai kuasa untuk tidak mendaftarkan sesuatu permohonan atau membatalkan pendaftaran sesuatu perniagaan jika sekiranya Pendaftar mendapati bahawa perniagaan tersebut menjalankan kegiatan yang menyalahi undang-undang atau menjalankan kegiatan yang bercanggah dengan ketenteraman awam, menjejaskan keselamatan dan nilai-nilai moral di Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, sesuatu perniagaan berdaftar adalah dikehendaki mengemukakan notis penamatan perniagaan dalam tempoh 14 hari dari tarikh penamatan perniagaan. Jika sekiranya perniagaan tamat disebabkan oleh kematian pemilik dan tiada pengganti sekutu atau orang yang bertanggungjawab, wakil perseorangan atau waris yang hampir hendaklah dalam tempoh 30 hari dari tarikh kematian memberi notis kepada Pendaftar berhubung dengan penamatan tersebut. Adalah dicadangkan supaya peruntukan ini diperkemaskan dengan mengadakan peruntukan baru seksyen 5D iaitu tempoh untuk mengemukakan notis penamatan perniagaan dipanjangkan dari 14 hari kepada 30 hari dari tarikh penamatan perniagaan. Manakala, bagi perniagaan yang ditamatkan disebabkan kematian pemilik, tempoh masa dicadangkan dipanjangkan dari 30 hari kepada empat bulan.

Pada masa ini terdapat di dalam daftar perniagaan senarai perniagaan-perniagaan yang telah lama tidak aktif atau telah lama tidak memperbaharui sijil perakuan pendaftaran perniagaan serta gagal memfailkan notis penamatan. Walaupun demikian pendaftaran perniagaan tidak boleh mengambil tindakan untuk memansuhkan pendaftaran perniagaan memandangkan pendaftar tidak diperuntukkan kuasa untuk berbuat demikian di bawah akta sekarang. Bagi menangani perniagaan yang telah lama tidak aktif dan tidak memperbaharui sijil adalah dicadangkan supaya Pendaftar diberi kuasa di bawah seksyen 5E(1) dan 5E(2) untuk membatalkan perniagaan daripada daftar setelah Pendaftar mempercayai dan berpuas hati bahawa perniagaan tidak lagi dijalankan serta tidak menerima sebarang jawapan selepas 30 hari dari tarikh penyerahan notis pembatalan.

Tuan Yang di-Pertua, rayuan kepada keputusan Pendaftar mengenai pendaftaran sesuatu perniagaan boleh dibuat kepada Mahkamah Sesyen seperti yang diperuntukkan di bawah seksyen 11 akta yang ada sekarang. Biasanya proses ini mengambil masa yang panjang, oleh itu adalah dicadangkan supaya seksyen 11 dipinda dan digantikan dengan seksyen 11 yang baru, yang memperuntukkan rayuan terhadap keputusan Pendaftar dibuat terus kepada Menteri dan keputusan Menteri adalah muktamad.

Tuan Yang di-Pertua, sijil-sijil pendaftaran perniagaan yang dikeluarkan perlu dipamerkan di tempat-tempat yang mudah dilihat oleh orang awam, walau bagaimana pun terdapat peniaga-peniaga yang tidak mempamerkan sijil pendaftaran perniagaan. Adalah dicadangkan Akta ini dipinda dengan memasukkan selepas

seksyen 11 satu seksyen baru iaitu seksyen 11 A yang memperuntukkan supaya sijil-sijil pendaftaran perniagaan hendaklah dipamerkan di tempat yang mudah dilihat di premis perniagaan dan di cawangan perniagaannya. Pada masa ini kehendak ini didapati dalam seksyen 5 yang mengandungi peruntukan tentang pendaftaran.

Tuan Yang di-Pertua, peniaga-peniaga yang melakukan kesalahan di bawah akta boleh dikenakan denda tidak melebihi RM1,000 atau penjara selama tempoh tidak lebih daripada enam bulan atau kedua-duanya sekali. Memandangkan hukuman yang terkandung di dalam akta sekarang adalah rendah dan tidak menjadi penghalang kepada peniaga melakukan kesalahan, adalah dicadangkan supaya denda dan hukuman dinaikkan kepada tidak melebihi RM50,000 atau penjara tidak melebihi dua tahun atau kedua-duanya sekali. Di samping itu denda bagi kesalahan tidak mempamerkan sijil perakuan pendaftaran perniagaan dinaikkan juga daripada RM200 kepada RM2,000.

Di bawah Seksyen 12(i)(a) akta sekarang peniaga adalah melakukan kesalahan jika sekiranya dia gagal mengemukakan apa-apa bukti perniagaan. Adalah dicadangkan pindaan dibuat kepada seksyen ini dengan memperuntukkan bahawa peniaga-peniaga yang sedang menjalankan perniagaan adalah melakukan kesalahan sekiranya mereka gagal mendaftarkan perniagaan.

Tuan Yang di-Pertua, dalam Akta Pendaftaran Perniagaan 1956, tiada peruntukan untuk dikenakan penalti sekiranya kesalahan yang dilakukan tidak ada peruntukan tertentu seperti kesalahan di bawah kaedah-kaedah pendaftaran perniagaan 1957. Adalah dicadangkan satu seksyen baru 12A untuk memperuntukkan penalti am di mana sesiapa yang disabitkan kesalahan boleh didenda tidak melebihi RM10,000 atau penjara tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya sekali.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa sekarang Seksyen 13 Akta Pendaftaran Perniagaan 1956 adalah tidak selaras dengan perkara 145(3) Perlembagaan Persekutuan. Adalah dicadangkan Seksyen 13 ini dipinda supaya selaras dengan kehendak Perlembagaan Persekutuan dengan memperuntukkan kebenaran pendakwa raya diperolehi terlebih dahulu dalam semua proses tindakan pendakwaan di bawah akta ini.

Adalah dicadangkan juga supaya satu seksyen baru 18A diperkenalkan di mana sijil perakuan pendaftaran perniagaan dan notis dikirimkan secara pos berdaftar kepada alamat utama perniagaan adalah dianggap telah diterima.

Cadangan bertujuan untuk mengatasi masalah yang timbul akibat daripada peniaga-peniaga yang tidak menyatakan alamat mereka dengan tepat dan mereka menafikan penerimaan notis atau sijil perakuan pendaftaran perniagaan yang dikirimkan.

Pada masa ini dalam Seksyen 19 seseorang setelah membayar bayaran yang ditetapkan boleh memohon salinan dan cabutan sijil perakuan pendaftaran perniagaan dan dokumen sama ada disahkan atau tidak oleh pendaftar peniaga. Apabila salinan ini dijadikan keterangan di mahkamah pendaftar perniagaan perlu juga hadir di mahkamah untuk menyatakan ianya telah disahkan. Adalah dicadangkan seksyen ini dipinda supaya sijil perakuan pendaftaran perniagaan dan dokumen-dokumen yang disahkan oleh pendaftar perniagaan adalah dianggap sebagai keterangan *prima facie* tanpa memerlukan pendaftar perniagaan hadir sendiri di mahkamah untuk mengesahkan. Di dalam akta yang sedia ada tiada peruntukan yang membolehkan peniaga-peniaga membuat pendaftaran secara elektronik.

Sebagai langkah memudahkan peniaga mendaftarkan perniagaan selaras dengan perkembangan teknologi maklumat yang berkembang dengan pesatnya adalah dicadangkan satu seksyen baru iaitu seksyen 22A bagi memperuntukkan kemudahan kepada para peniaga untuk memfailkan atau menyerahkan dokumen secara elektronik. Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, sokongan.

Datuk Peter Chin Fah Kui: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Pendaftaran Perniagaan 1956 dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Ya, Jeli.

11.56 pg.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad [Jeli]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan selamat sejahtera.

Tuan Yang di-Pertua dan ahli-ahli Dewan sekalian. Kita perhatikan bahawa dua pindaan akta yang dibentangkan pada pagi ini dan rang undang-undang semalam adalah bersangkutan. Maknanya ketiga-tiga akta dan rang undang-undang ini adalah berhubungan dan berkaitan antara satu sama yang lain. Kerana kita perhatikan bahawa pindaan dibuat kepada Akta Syarikat 1965 dan juga Akta

Pendaftaran Perniagaan untuk accommodate Rang Undang-undang Suruhanjaya Pendaftaran Perniagaan. Jadi, sehubungan dengan itu ada beberapa perkara yang perlu diberi perhatian dan penelitian oleh kerajaan supaya pindaan ini benar-benar mencapai maksud dan tujuan ianya dibuat.

Sehubungan dengan itu izinkan saya Tuan Yang di-Pertua, untuk merujuk kepada satu firman Allah S.W.T yang berbunyi [*Membacakan sepotong ayat al-Quran*] daripada surah Al-Furqan yang kira-kira maksudnya, "Di antara orang-orang yang baik ialah mereka-mereka apabila diberi teguran dan nasihat mereka tidak membutakan mata mereka dan tidak menulikan telinga mereka". Sehubungan dengan itu walaupun di pihak mana yang memberi teguran dan nasihat, itu persoalan yang kedua. Kalau ianya baik maka terima. Kalau tidak baik maka tolak. Sebab apa yang penting ialah semua kita bekerjasama untuk memastikan negara kita bukan hanya maju pada tahun ini tetapi dalam 10, 20 tahun akan datang, kerana kita hendak tinggalkan negara kita dalam keadaan baik. Kalau kita seorang bapa, bapa yang meninggalkan hutang yang bertimbun-timbun kepada anak-anak ini membebankan anak-anak kita. Itu dalam perhubungan bapa dengan anak-anak, inikan pula pemimpin-pemimpin. Kalau pemimpin-pemimpin, hendaklah meninggalkan negara dan meninggalkan jawatan - dan semasa meninggalkan jawatan negara - dalam keadaan stabil dan negara dalam keadaan yang baik untuk memacu kita berdepan dengan China yang semakin hari semakin besar dan kukuh sekarang ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Mukadimah lain sidikit, Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Justeru itu saya memperhatikan bahawa Fasal 7

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat mukadimah lain ini. Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Fasal 7 Seksyen baru 5C ada menyatakan bahawa pendaftar boleh dengan izin, enggan mendaftarkan apa-apa perniagaan dan untuk membatalkan apa-apa perniagaan jika perniagaan itu berkemungkinan digunakan untuk maksud menyalahi undang-undang, memudaratkan atau tidak selaras dengan keselamatan persekutuan, ketenteraman awam ataupun kemoralan.

Saya mohon kerana saya bimbang sekiranya akta ini diadakan pada waktu dan sewaktu beberapa NGO-NGO mempunyai kekuatan kewangan hasil daripada perniagaan dan hasil daripada kutipan derma mereka oleh kerana kemungkinan NGO-NGO ini pada akhir-akhir ini sebahagian besar dan majoriti daripada NGO-NGO ini sudah tidak sebegitu aliran dan banyak membuat teguran dan nasihat kepada pihak kerajaan, jadi saya bimbang sekiranya akta ini disalahgunakan untuk mematikan dengan izin, mana-mana NGO yang menjalankan urusan perniagaan yang tidak sebulu dengan pihak kerajaan yang ada hari ini. Jadi, sebab itu saya sangat bimbang umpamanya di antara NGO-NGO yang agak vokal akhir-akhir ini antaranya CAP daripada Penang yang kita tahu sudah berpuluh-puluh tahun in existence dengan izin. Dan juga akhir-akhir ini mungkin Suqiu, walaupun bukan pertubuhan Melayu, walaupun ia pertubuhan Cina, tetapi nampak banyak membuat teguran-teguran kepada pihak kerajaan dalam mengimbangi keadaan yang tidak baik. Sebab itu saya minta, kerana ini mungkin hari ini kerajaan boleh menyatakan kerajaan tidak akan bertindak sebegitu rupa, tetapi apa yang akan berlaku kemungkinan - mungkin tahun hadapan atau dua tahun lagi - kerajaan bertindak sebegitu rupa terutama dekat-dekat dengan pilihan raya. Ini kita cukup bimbang sekiranya berlaku penyalahgunaan. Jadi sebab itu kita memberi peringatan awal kepada pihak kerajaan supaya jangan menyalahgunakan ayat yang kabur ini, kerana kalau digunakan ayat yang kabur ini interpretasinya boleh berbeza-beza.

[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng] **mempengerusikan Mesyuarat**]

Mungkin daripada pihak pentadbir interpretasinya begini, tetapi bagi pihak orang ramai mungkin interpretasinya berbeza. Kemudian kita lihat kepada Fasal 21 umpamanya. Umpamanya Fasal 21

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat bagi Tebrau bangun.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Sila, sila.

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Sebagaimana Yang Berhormat baru sebutkan berhubung dengan permintaan Suqiu Yang Berhormat kata patut, Yang Berhormat sedar atau tidak ataupun Yang Berhormat baca atau tidak keseluruhan isi kandungan yang dibuat oleh pihak Suqiu itu sebahagiannya ada menyentuh kedudukan hak Melayu dan sebagainya yang

boleh merosakkan perpaduan kaum. Jadi, adakah Yang Berhormat bersetuju dengan saya bahawa bukanlah Yang Berhormat sebutkan itu adalah satu jaminan bahawa ia adalah satu kebaikan untuk rakyat Malaysia sekiranya perkara itu diterima keseluruhannya.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Terima kasih ke atas soalan tersebut. Jadi, permintaan Suqiu ini 83 tuntutan tersebut telah dikemukakan kepada pihak kerajaan, kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sebelum pilihan raya 1999. Mengikut apa yang disampaikan oleh pihak Suqiu kepada kami ialah kesemuanya 83 permintaan tersebut telah diterima. Sebab itu mereka memberikan sokongan mereka kepada Barisan Nasional. Tetapi apa yang menyedihkan mereka kata, cakap tidak serupa bikin. Janji tidak betul, dia orang kata. Masalahnya, kalau ditolak awal-awal daripada 83, tiga ditolak, kami sudah faham. Tetapi yang menjadi masalahnya ialah kenapa masa itu diterima bulat-bulat, tiba-tiba sudah habis sudah menang tiba-tiba jadikan itu timbulkan isu. Cuma masalahnya apa yang dimaklumkan kepada kami oleh pihak Suqiu ialah kami sudah enam bulan ke sembilan bulan kita faham suasana politik tidak mengizinkan maka kita biarkan.

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Tebrau bangun lagi.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Sikit sahaja lagi. Kita mengizinkan. Tetapi bila sudah sampai enam ke sembilan bulan maka kami rasa adalah wajar bagi kami bertemu semula untuk menanyakan bagaimana dengan tuntutan kami sebelum daripada pilihan raya. Sila.

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: Yang Berhormat nyatakan tadi ialah “buat tidak serupa bikin”. Tetapi Yang Berhormat sedia maklum Yang Berhormat juga daripada parti PAS di khalayak kaum yang lain Yang Berhormat cakap lain. Di satu kawasan di mana kumpulan orang Melayu ada di luar bandar Yang Berhormat cakap lain. Yang Berhormat pun serupa juga, “cakap tidak serupa bikin”. Di depan khalayak kaum lain Yang Berhormat kata itu betul, apabila pergi ke kawasan orang Melayu ramai Yang Berhormat kata tidak. Jadi, orang-orang yang jauh daripada bandar ini orang ini betul. Padahal salah Yang Berhormat cakap, berlainan.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Saya selalunya kita bercakap di Parlimen ini berdasarkan kepada fakta-fakta. Jadi kalau pakai serkap jarang saya hendak cakap pun tidak boleh hendak guna serkap jarang. Kalau ada fakta mungkin

kita pun akan balas dengan fakta. Jadi saya rasa soalan ini kemungkinan kita jawab di kedai kopi.

Jadi selepas ini kita lihat kepada fasal 21, perkara yang berhubungan dengan perakuan pendaftaran dan rayuan daripada keputusan pendaftar. Jadi saya mohon pihak kerajaan supaya meneliti secara halus kerana kita akan perhatikan bahawa sekiranya segala keputusan pembatalan dan penolakan pendaftaran hendaklah diberikan hujah-hujah dan alasan-alasan, tidak memadai "Permohonan tuan ditolak", tidak bermakna "Pertimbangan tuan dipertimbangkan". Ini jawapan-jawapan orang yang penakut. Mana boleh ditolak, ditimbang. Sepatutnya dengan memberikan alasan-alasan.

Apabila diberikan alasan satu kenapa; dua kenapa; tiga kenapa; mungkin rayuan boleh dibuat dengan memperbaiki. Okay, satu kesilapan apa yang dibuat. Apabila dia tahu satu dia buat silap mungkin dia baiki kesilapan satu. Dia tahu dua kesilapan apa mungkin dibaiki kesilapan dua. Dia tahu kesilapan nombor tiga maka dia baiki tiga. Jadi bila mana diperbaiki mengikut komen-komen dan alasan-alasan tersebut maka sepatutnya bila rayuan dikemukakan dengan mengambil kira telah memenuhi syarat-syarat asas-asas penolakan tadi maka tidak boleh menjadi satu alasan pula oleh pihak suruhanjaya untuk menolak balik permohonan rayuan tersebut.

Inilah yang kita bimbang. Banyak berlaku. Umpamanya dalam kes – saya kadang-kadang tidak suka menjadikan pengalaman saya sebagai kes tetapi kita melihat umpamanya, dalam banyak-banyak walaupun tidak bersangkutan dengan ini, kita ambil sedikit sahaja, umpamanya dalam hal Kementerian Dalam Negeri. Dalam Kementerian Dalam Negeri, bilamana permohonan akhbar, umpamanya dipohon oleh mana-mana pihak, jadi, sepatutnya selepas ini suruhanjaya mesti ada time frame. Umpamanya apabila permohonan dibuat dalam masa sekian-sekian, dalam masa dua minggu mesti diberi jawapan. Satu bulan mesti diberi jawapan.

Ini zaman komputer. Semua orang sudah guna komputer. Ini sampai tiga bulan, tidak ada jawapan. Empat bulan tidak ada jawapan. Ini tidak boleh. Sebab itu kita memohon kepada pihak kerajaan supaya selepas daripada ini, mana-mana permohonan yang dikemukakan, biarlah dalam masa satu bulan kah, okay. Kalau nampak letih sangat, penat sangat, tidak berapa ada orang, selalu alasan tidak cukup kakitangan – kalau tidak cukup, okay, tiga bulan, tidak mengapa tetapi biar ada time frame.

Okay, tiga bulan mesti dijawab apa alasan penolakan, pasal banyak penerbitan-penerbitan yang dipohon, tidak ada jawapan. Pemohon pergi tiga bulan selepas itu, tanya macam mana, "oh, masih dalam pertimbangan". Pergi pula enam bulan selepas itu, masih dalam pertimbangan. Kalau ini yang berlaku, maknanya kerajaan tidak ada sikap pertanggungjawaban. Hanya mencari *escapism* dari segi supaya tidak terkena mana-mana saman dan sebagainya atau mana-mana pendakwa.

Sebab itu saya memohon dengan adanya suruhanjaya ini, tambahan pula suruhanjaya ini yang kita bimbangi – yang saya pelik suruhanjaya ini, ada sedikit *extra* dia. Ada sedikit *special* dia. Yakni dia boleh berniaga, suruhanjaya ini. Sudahlah dia kutip fi daripada tiap-tiap syarikat atas perkhidmatan, atas pendaftaran semula, dia juga boleh berniaga. Dia boleh ambil pinjaman bank, dia boleh buat macam-macam, dia berniaga.

Saya bimbang kalau dia berniaga, tiba-tiba dia rugi. Apabila dia rugi, maka fi dan caj perkhidmatannya dia naikkan. Ini berlaku kepada MAS. Dia boleh naikkan, kenapa? Kalau dia tidak naikkan, bagaimana dia hendak *handle*, dia hendak teruskan operasinya, maka kemungkinan salah laku ini berlaku. Sebab itu, di dalam akta ini mesti menyatakan bahawa segala fi tersebut ditetapkan, diwartakan. Fi dan caj perkhidmatan diwartakan. Nanti sesuka hati, dua tahun lagi naik. Tiga tahun lagi naik.

Jadi, saya mohon kalau boleh kerajaan supaya wartakan berapa fi untuk pendaftaran, berapa caj untuk perkhidmatan, wartakan dan beritahu kepada Parlimen, masukkan dalam akhbar selama seminggu supaya *awareness*, kesedaran itu diperolehi oleh rakyat belaka.

Saya lihat bahawa sepatutnya suruhanjaya inilah memulakan satu model, jadi *pioneer* kepada suruhanjaya-suruhanjaya yang lain kepada permohonan-permohonan awal yang lain di mana suruhanjaya ini hendaklah menjadikan dia ini kepimpinan melalui teladan yakni dengan menunjukkan sikap profesionalisme di mana segala permohonan-permohonan yang dikemukakan akan diberi jawapan secara bertulis, bukan hanya dibatalkan, ditolak dan sebagainya. Diberi jawapan kenapa penolakan berlaku dan di samping itu juga, suruhanjaya ini biarlah menjadi model kepada Kementerian Dalam Negeri umpamanya, menjadi model kepada Kementerian Kewangan umpamanya di mana segala permohonan ini akan diberi jawapan dalam 14 hari.

Ini masing-masing berebut hendak dapat ISO, ISO, tiba-tiba apa yang berlaku? Saya beritahu juga contoh saya. Umpamanya syarikat saya. Syarikat saya sudah beroperasi semenjak 1985. Tiap-tiap dua tahun kita mesti daftar. Syarikat saya semakin hari semakin membesar. Tiba-tiba apabila saya jadi wakil Parlimen pembangkang, syarikat saya semakin membesar, permohonan untuk pendaftaran semula, bukan permohonan baru, daftar, tiap-tiap dua tahun wajib daftar.

Kita sudah tahu kita tidak dapat projek kerajaan. Memang kita faham pasal kita pembangkang. Ini amalan kerajaan, kita faham tetapi kenapa sampai 9 bulan sambungan pendaftaran tidak diberikan. Inilah saya tidak faham. Sepatutnya, okay sudah kamu control projek, saya tahu saya tidak dapat projek tetapi pendaftaran itu kena beri. Setidak-tidaknya saya boleh berniaga dengan pihak swasta.

Dato' S. Subramaniam: Saya mahu minta penjelasan. Pendaftaran ini pendaftaran apa? Pendaftaran perniagaankah, pendaftaran perniagaan semulakah, apa ini, saya mahu tanya.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Saya beri contoh. Dalam kes ini, syarikat tetapi kita beri supaya kita hendak nyatakan bahawa suruhanjaya ini menjadi model. Model kepada Kementerian Dalam Negeri, model kepada Kementerian Kewangan. Itu sahaja. Kalau berjaya, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna menjadi model, ini menaikkan lagi, melonjakkan lagi prestasi Menterinya dan juga Timbalan Menterinya. Jadikan model supaya Kementerian Dalam Negeri ikut, Kementerian Kewangan pun ikut. *Time frame* itu ada, jawapan secara bertulis. Ini hendak dijadikan model. Walaupun ini syarikat iaitu syarikat perniagaan.

Jadi, saya mintalah kalau boleh kita semua awasi supaya – mengikut pengetahuan saya, kalau tidak silap saya, inilah suruhanjaya yang pertama yang diizinkan untuk berniaga. Kalau ada yang lain, tolong betulkan. Kemungkinan saya tidak tahu. Yang lain, Suruhanjaya Pilihan Raya kah, saya rasa tidak terlibat dengan perniagaan Suruhanjaya Perkhidmatan Awam, pun sama. Yang ini saya rasa, suruhanjaya ini agak diberi keizinan untuk berniaga. Jadi, kita bimbang, takut nanti, ya lah, berniaga-niaga ini kalau kita minta kalau boleh, pengawalseliaan itu lebih teliti.

Saya ada banyak lagi yang terfikir hendak cakap tetapi tidak apalah. Saya mungkin kemukakan soalan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri semasa menjawab nanti. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tambun dan selepas ini Timbalan Menteri boleh menjawab.

12.11 tgh.

Dato' Haji Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah [Tambun]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin ucapkan tahniah kepada kerajaan mengadakan Suruhanjaya Syarikat Malaysia serta mengadakan pindaan. Pada pagi ini, kita akan membincangkan pindaan ke atas Akta Pendaftaran Perniagaan 1956.

Saya ingin menyentuh beberapa perkara. Saya memang bersetuju dengan pandangan Timbalan Menteri supaya kerajaan mengambil tindakan tegas untuk membuat pembatalan ke atas perniagaan yang tidak mendaftar semula dan termasuklah perniagaan-perniagaan yang memudaratkan.

Daripada 2.2 juta perniagaan yang telah didaftar, saya ingin mendapat penjelasan daripada Timbalan Menteri, berapa banyakkah perniagaan yang tidak mendaftar semula. Saya mengambil sikap kita perlu serius dalam perkara ini kerana apa yang saya lihat selama ini pihak Pendaftar Perniagaan agak begitu ringan sikapnya. Saya tahu banyak perniagaan yang tidak didaftar semula tetapi dibiarkan dalam fail. Jadi, saya memang mengalu-alukan supaya perniagaan yang tidak mendaftar semula mesti dibatalkan serta-merta supaya di dalam senarai, kita mempunyai perniagaan yang betul-betul aktif kerana kita tidak mahu melihat dalam masyarakat terdapat budaya di mana anggota masyarakat yang menubuhkan perniagaan tetapi tidak berniaga kerana kita perlu faham, dalam masyarakat sekarang ada satu sikap, masing-masing mahu berniaga – ahli politik hendak berniaga, guru, pegawai kerajaan, semua hendak berniaga.

Jadi, sikap jika tubuh sahaja satu perniagaan atau syarikat, dia merasakan dia sudah ada perniagaan. Akhirnya dia tidak serius dari segi pekerjaan sebagai guru, sebagai pegawai kerajaan, sebagai ahli politik dan sebagainya. Menumpu kepada perniagaan tetapi tidak ada perniagaan. Ini yang menjadi masalah.

Oleh itu saya berharap pihak Pendaftar Perniagaan serius dalam soal ini dan begitu efisien, kita batalkan supaya dapat wujud satu masyarakat yang lebih berdisiplin terutama orang yang bercita-cita dalam bidang perniagaan yang ada perniagaan tetapi tidak berniaga ini supaya jangan dia simpan dalam otak dia,

angan-angan yang tinggi untuk berjaya, padahal tidak menjalankan perniagaan. Sebaik sahaja tidak mendaftar semula, kerajaan mesti membatalkan.

Keduanya, mengenai dengan fasal 12 di mana kerajaan mempunyai kuasa mana-mana perniagaan yang tidak mendaftar, boleh diambil tindakan undang-undang. Saya bersetuju dengan perkara ini, malah saya mengesyorkan supaya setiap perniagaan dalam negara ini mesti didaftar, termasuk yang kecil atas meja, yang di gerai-gerai di kampung kerana ini akan menœtuskan satu budaya yang betul serta akan mewujudkan satu sistem perniagaan yang lebih bersistematik, yang mempunyai masa hadapan kerana kita perlu percaya bahawa pendaftaran perniagaan ini adalah biasanya peringkat mula dalam satu-satu perniagaan dan apabila ia membesar menjadi Sendirian Berhad, kemudian menjadi Berhad, kemudian listing dalam KLSE, New York Stock Exchange dan sebagainya apabila sudah besar.

Jika syarikat tidak mendaftar, tiba-tiba ia menjadi besar. Mula-mula jual nasi lemak. Kemudian dia fikir boleh francais nasi lemak, jadi besar. Pada peringkat itu, apabila memerlukan pinjaman bank, dia akan menghadapi kesukaran. Walaupun dia sudah berniaga selama 10 tahun tetapi baru mendaftar pada tahun 2001. Apabila masuk kepada bank mohon pinjaman, perniagaan itu akan dianggap baru bermula pada tahun 2001. Dengan itu, sukar untuk mendapat pinjaman bank.

Saya memang bersetuju dengan cadangan tersebut, malah saya berharap pihak Pendaftar Perniagaan akan menjalankan kempen besar-besaran supaya mendaftar semua perniagaan di dalam negara kita dan memberi publisiti meluas kerana kita mesti ingat bahawa bidang perniagaan ini satu bidang yang paling penting untuk masa hadapan negara kita. Kita sekarang berhadapan dengan krisis ekonomi. Kita berhadapan dengan belanjawan defisit dan kita tidak boleh berterusan bergantung kepada belanjawan defisit kerana akhirnya hutang negara akan begitu banyak, ia akan meletakkan negara kita kepada kedudukan yang *vulnerable* kepada suasana ekonomi antarabangsa. Mungkin pada masa hadapan, kita terpaksa meminjam daripada IMF jika kita berterusan bergantung kepada belanjawan defisit.

Dengan itu, sektor swasta ini berperanan besar mengambil alih dari segi pembangunan ekonomi, maka Pendaftar Perniagaan mempunyai peranan besar ke arah untuk mencetuskan sektor perniagaan yang berdaya maju.

Satu perkara mengenai fasal 12 ini, saya berharap satu *grace period* diberi, tidak tiba-tiba diambil tindakan serta-merta dan diberi publisiti meluas serta

pemberitahuan agar semua orang tahu, ia tidak boleh berniaga secara tidak mendaftar. Kalau tidak mendaftar, akan diberi hukuman sampai boleh dipenjarakan, saya ingat, dua tahun daripada enam bulan. Jadi, saya harap satu *grace period* dapat diberi.

Walaupun ini sudah ada dan dibuat pindaan tetapi saya tidak percaya rakyat kita tahu tentang akta ini. Saya rasa Ahli Parlimen pun ada yang tidak tahu, jadi apatah lagi peniaga-peniaga kecil di kampung-kampung, tentu tidak tahu wujudnya satu akta dan jika kita tidak memperkenalkan akta ini serta segala fasal-fasal terutama hukuman-hukuman yang boleh dikenakan, maka kita tidak mendidik rakyat kita terutama kepada peniaga.

Kemudian, saya ingin menyentuh perkara 3 mengenai dengan pemprosesan perniagaan. Saya berharap pihak kementerian akan mengambil sikap tegas dalam pemprosesan permohonan untuk menubuhkan perniagaan supaya bersikap lebih teliti dan rapi dalam membuat pemprosesan tersebut.

Saya dapati dalam masyarakat kita, ramai di kalangan kakitangan kerajaan dan kakitangan syarikat-syarikat swasta yang ada syarikat-syarikat perniagaan yang mendaftar, yang terlibat dalam berbagai-bagai perniagaan, saya rasa budaya ini tidak baik. Kita tidak mahu kerani kerajaan umpamanya, mempunyai perniagaan dan ia jadi separuh-separuh, tidak menumpu kepada kerja. Kadangkala kita pergi ke pejabat kerajaan, kita lihat pegawai kerani menjual produk di pejabat tidak menumpu kepada kerja.

Begitu juga di kalangan guru-guru, kita lihat waktu sekolah di bilik guru, mereka menjual barang kemudian selepas sekolah, sepatutnya ada kokurikulum boleh membuat tuisyen dan sebagainya mereka akan sibuk sampai pukul 1.00 hingga 2.00 pagi, saya lihat beberapa orang di Bandaraya Ipoh baharu balik rumah kerana terlibat dalam perniagaan. Saya diberitahu pendapatan RM2,000 – RM3,000 tetapi tidak kaya-kaya juga. Ini boleh menjejaskan prestasi di sekolah. Saya percaya kerajaan mempunyai sikap tidak mahu kakitangan yang bekerja dengan kerajaan terlibat dalam perniagaan. Salah satu caranya ialah dengan cara lebih rapi dan berhati-hati apabila membuat pemprosesan supaya benar-benar dapat mengenal pasti pemohon. Kadang-kadang pemohon bila mencatat latar belakang dalam borang, dia kata peniaga, padahal dia guru ataupun pegawai kerani.

Jadi buat penelitian betul-betul, biar lambat sedikit tetapi betul, kerana saya lihat dalam proses pembangunan negara terutama kita bercita-cita hendak menjadi

negara maju pada tahun 2020. Semua institusi mesti bekerja secara cemerlang, institusi kerajaan, institusi Parlimen dan institusi polis, universiti, masyarakat, guru dan semua kepada peringkat yang optimum seperti mana yang saya nyatakan semalam seorang pegawai yang menjaga kawasan perkilangan di China ada 150 buah kilang, dia boleh mengenal pasti setiap kilang berapa turn over pada tahun lalu dan berapa pendapatan dia dan berapa orang pekerjaanya hanya mengingatati dalam fikirannya tidak perlu melihat kepada kertas. Jadi, kita perlukan institusi berada pada peringkat yang cukup tinggi jika kita mahu daya saing negara mencapai pada peringkat tersebut untuk kita menjadi sebuah negara maju pada tahun 2020.

Oleh itu saya membawa sikap yang pemprosesan ini mesti rapi dan berhati-hati serta mana-mana individu jika perkhidmatannya tidak membenarkan terlibat dalam perniagaan mesti ditolak oleh Pendaftar Perniagaan supaya kita dapat mewujudkan satu budaya yang betul di negara kita ini.

Perkara keempat mengenai dengan budaya niaga ini, "*business culture* ". Saya pernah menyatakan bahawa *business culture* ini sebenarnya tidak ada pada semua bangsa terutamanya bangsa Melayu. Dalam sejarah tidak ada *business culture*, mungkin pada zaman Kesultanan Melaka dahulu tetapi bila saya kaji buku sejarah saya lihat semasa Kesultanan Melaka lebih kurang peniaga di Melaka pada ketika itu hanya merupakan orang tengah sahaja, satu budaya niaga tidak ada.

Jadi, saya berharap pendaftar perniagaan boleh mewujudkan budaya niaga yang betul-betul. Budaya berniaga melalui satu proses yang panjang. Sekarang kita berhadapan dengan krisis ekonomi. Sebenarnya dalam sejarah dunia mana-mana bangsa kita lihat bangsa yang mencapai kematangan dia akan melalui satu krisis demi krisis, China dengan Yellow River nya dan akhirnya sampai satu tahap kematangan. Begitu juga orang India melalui tamadun Hindu dan sebagainya di Hindus Valley, begitu juga Anglo American dan begitu juga kita. Krisis ini akan membuatkan kita *adapt* semula kepada segala excesses yang saya kata yang 'gemuk' dalam sistem kita yang *extravagant* yang tidak guna ini kita buang supaya dia menjadi *lean*, supaya dia menjadi lebih strong lagi.

Inilah proses-proses yang kita akan lalui. Saya dapati sistem perniagaan ini kadang-kadang begitu simple, Tuan Yang di-Pertua, dia tidak seperti Pendaftar Syarikat. Pendaftar Syarikat dia ada satu sistem atau satu institusi, dia ada syarikat, kemudian dia ada ahli lembaga pengurusan, dia ada shareholder, company secretary, juru audit, ada bank, dia ada satu sistem perniagaan tetapi perniagaan

ini tidak ada sistem. Saya tidak tahu sama ada pihak Pendaftar Perniagaan memerlukan atau tidak untuk pihak peniaga ini register penyata kewangan pada hujung tahun, perlu atau tidak, saya tidak berapa jelas.

Saya lihat oleh sebab tidak ada keperluan-keperluan begitu atau peraturan-peraturan begitu seorang pengusaha perniagaan ini setengahnya berada dalam keadaan begitu *confusion*, kita ambil contoh dari segi pendapatan kewangan. Dia menjual sesuatu produk, kalau dia jual dengan harga RM2,000, dapatlah RM2,000. Dia tidak dapat mengagihkan antara mana dia gaji, mana dia modal, mana dia modal pusingan, akhirnya dia pakai dan kemudian tidak lagi ada modal kerana tidak ada sistem. Jadi kalau dibiarkan dalam keadaan begini, dia tidak akan graduate untuk naik kepada peringkat yang lebih tinggi lagi kerana budaya niaganya tidak betul terutama jika tidak memerlukan untuk submit penyata kewangan secara detail. Maka dia tidak akan mempedulikan kepada penyata kewangan. Apatah lagi jika penyata kewangan ini tidak disemak oleh sesiapa, kadang-kadang dia tipu pula dari segi statistik dan dihantar ke Pendaftar Perniagaan. Kadang-kadang kita merasa malu juga bila Pendaftar Perniagaan kena tipu oleh individu yang tidak pandai.

Jadi, kita perlu mewujudkan satu sistem peraturan, mungkin akan mengenakan kos yang lebih tinggi jika kita perlukan kepada perniagaan untuk *submit financial statement* yang berbentuk mana? Kalau hendak di audit oleh siapa atau kita wujudkan satu sistem lain. Kalau juru audit begitu mahal, mungkin ada sistem lain yang kita boleh iktirafkan supaya walaupun dalam perniagaan yang kecil tetapi ianya bersistem seolah-olah di bawah Pendaftar Syarikat. Ini bermakna dia sudah praktis di peringkat perniagaan ini untuk membudayakan satu budaya perniagaan yang betul. Kadang-kadang kita kasihan melihatnya, tidak ada garis pemisah antara owner dengan management yang mana satu duit siapa, selepas itu cukai pun tidak membayar dan macam-macamlah saya lihat dalam bidang perniagaan. Tambahan kalau melibatkan suami isteri, yang ini duit sayur, duit minyak, duit rokok dicampuradukkan dan banyak yang gagal kerana tidak tahu yang mana satukah modal pusingan dan yang manakah keuntungan syarikat.

Akhir sekali mengenai dengan rakan kongsi, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan tentang kalau tidak ada waris yang menuntut dalam tempoh 6 bulan. Bagaimana dalam keadaan rakan kongsi melibatkan orang Islam, dia ada sistem faraid, sistem faraid ini memakan masa cukup panjang. Ini adalah kerana ia melibatkan Jabatan Agama Islam antara Ali dengan Abu, Abu mati anaknya Ahmad

hendak claim dan dia pergi ke Jabatan Agama Islam. Kadang-kadang memakan masa setahun hingga dua tahun, macam mana statusnya. Adakah pihak Pendaftar Perniagaan banyak menghadapi masalah begini dan bagaimana pengalamannya dan bagaimana hendak accomodate masalah macam ini terutama dalam proses faraid ini hendak selesai. Dalam dua tahun hendak selesai, macam mana kedudukan anak Abu, Ahmad ini, bolehkah dia terlibat dalam perniagaan tersebut, terutama bila perniagaan cukup maju.

Di samping itu dari segi rakan kongsi ini saya dapati juga ada rakan kongsi yang seorang sahaja makan, lagi seorang tidak tahu, kemudiannya dia mati yang tidak tahu apa ini, anak dia ingat ada sesuatu dalam syarikat ini, dia pun mula hendak claim pada hal dia tidak dapat claim apa-apa pun kerana perkongsian daripada bapa dia tidak mempunyai nilai. Jadi, yang ini macam manakah hendak diatasi supaya rakan kongsi ini tidak tipu menipu antara satu sama lain.

Itu sahaja Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Chow Kon Yeow Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tadi saya sudah membuat keputusan.

Tuan Chow Kon Yeow: Saya baru masuk lima minit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya ingat tadi sudah membuat keputusan.

12.31 tgh.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna [Dato' S. Subramaniam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bagi Tambun dan juga Yang Berhormat bagi Jeli yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan untuk meminda Akta Pendaftaran Perniagaan 1956.

Mengenai apa yang disentuh oleh Ahli Yang Berhormat bagi Jeli bahawa Pendaftar boleh enggan mendaftar atau membatalkan pendaftaran dan sebagainya. Suka saya menjelaskan kepada Ahli Yang Berhormat bahawa seksyen 5C, saya suka menarik perhatian Ahli Yang Berhormat bahawa Pendaftar Perniagaan tidak berhasrat untuk membatalkan mana-mana perniagaan, tidak berhasrat untuk menolak

mana-mana pendaftaran atau membatalkan mana-mana perniagaan yang sebenarnya menjalankan perniagaan.

Masalah kita adalah dari segi kalau 5C itu pembaharuan pendaftaran sesuatu perniagaan mesti dibuat dalam tempoh 30 hari dari habis tempoh sijil. Kalau itu tidak dibuat, masa itu pun kita akan memberi peringatan dan kalau tidak ada apa-apa jawapan baharulah kita akan mengambil tindakan. Syarat ini atau 5C tidak berkaitan dengan NGO. Kita tidak sebutkan kalau ianya NGO kita akan membatalkan pendaftaran itu. Kita hanya sebutkan dalam 5C kalau perniagaan ini menjalankan jenis perniagaan yang bertentangan dalam mana-mana undang-undang atau tidak serupa dengan jenis perniagaan yang dinyatakan di dalam borang pendaftaran, itu sahaja. Seksyen ini tidak terpakai kepada NGO kerana sebagai satu pertubuhan atau NGO mereka tidak disentuh oleh Akta Pendaftaran Perniagaan. Ini perlu difahami oleh semua pihak, dalam akta ini tidak ada NGO disebutkan, CAP kah mana-mana NGO tidak disebutkan, hanya disebutkan perniagaan.

Tentang Pendaftar juga tidak akan mengeluarkan mana-mana pendaftaran perniagaan dengan sesuka hati. Kalau satu-satu pendaftaran perniagaan itu tidak mematuhi peraturan-peraturan iaitu untuk memperbaharui atau pun memberi maklumat-maklumat, Pendaftar akan hanya membatalkan selepas memberi peluang kepada peniaga itu bahawa kita akan membatalkan pendaftaran dalam tempoh masa 30 hari jika tidak ada balasan.

Yang penting peniaga perlu menghubungi Pendaftaran Perniagaan selepas 30 hari barulah Pendaftaran Perniagaan akan mengambil tindakan untuk mengeluarkan nama. Tetapi kalau ada jawapan atau kalau ada perhubungan Pendaftaran Perniagaan tidak akan membatalkan lesen.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Yang saya cuba hendak kaitkan ialah kemungkinan sesetengah NGO yang mempunyai aktiviti-aktiviti perniagaan. Kalau mereka mempunyai aktiviti-aktiviti perniagaan sudah semestinya mereka juga mendaftar dengan suruhanjaya yang baru ini. Jadi, saya hanya mahu mendapat satu jaminan daripada pihak kementerian apakah selepas daripada ini pihak kementerian boleh memastikan bahawa suruhanjaya bilamana ia menolak ia memberikan alasan-alasan. Jangan pakai tolak, kalau ditolak mudahlah. Anak saya umur enam tahun pun boleh tolak. Jadi, hendaklah bagi alasan supaya orang yang berkenaan boleh

respond kepada alasan-alasan tersebut dan memperbaiki dan membuat rayuan. Agak-agak Yang Berhormat Timbalan Menteri bolehkah memberi jaminan dalam bentuk alasan-alasan dan comments. Terima kasih.

Dato' S. Subramaniam: Jaminan am tidak boleh diberi, tetapi saya boleh menerangkan kita tidak kaitkan NGO dalam akta ini. Kalau NGO menjalankan perniagaan, itu merupakan perniagaan, dan perniagaan itu perlu mematuhi apa-apa yang perlu dipatuhi oleh lain-lain perniagaan. Jadi, NGO tidak disentuh, tidak terlibat. Kalau NGO menjalankan perniagaan, perniagaan itu didaftarkan dan dijalankan sebagai satu perniagaan, itu sahaja. Jadi, kita anggap itu sebagai perniagaan. Itulah saya harap Ahli Yang Berhormat dapat memahami mengenai SSM boleh berniaga yang difikirkan, saya fikir....*[mencari surat-surat]*

Tujuan ataupun apa yang diperuntukkan dalam akta ini SSM tidak bertujuan untuk menjalankan perniagaan. Apa yang disebutkan ialah daripada hasil 50% akan diserahkan kepada pihak kerajaan kepada Kumpulan Wang Yang Disatukan. Baki 50% adalah bagi menjalankan tugas dan tanggungjawab ROC, dan tidak ada peruntukan-peruntukan untuk menjalankan perniagaan. Cuma melabur bakinya dalam beberapa bidang-bidang yang akan diluluskan oleh menteri yang dicadangkan oleh SSM.

Suruhanjaya ada kuasa untuk meminjam tetapi kuasa ini adalah untuk meminjam jumlah wang yang diperlukan oleh suruhanjaya bagi memenuhi mana-mana obligasinya atau bagi melaksanakan mana-mana fungsinya di bawah akta ini, bukan untuk menjalankan perniagaan. Begitu juga suruhanjaya boleh dengan kelulusan menteri meminjam wang dengan menerbitkan bon, debentures, saham debentures atau apa-apa sekuriti, semua ini adalah untuk memenuhi mana-mana obligasi atau bagi melaksanakan mana-mana fungsinya di bawah akta ini dan bukan untuk menjalankan perniagaan. Jadi, saya fikir SSM ini bukan ditubuhkan untuk menjalankan perniagaan tetapi untuk mempertingkatkan prestasi, untuk memberi flexibility kepada SSM bagi menjalankan tugas-tugasnya dengan lebih efisien dan cekap.

Ahli Yang Berhormat bagi Tambun telah menyentuh beberapa perkara, saya ucap terima kasih. Mengenai beberapa Pendaftaran Perniagaan yang tidak diperbaharui, saya tidak ada angka yang begitu tepat, tetapi sehingga Disember 2000 bilangan perniagaan yang telah diperbaharui ialah lebih kurang 222,297 kes,

tetapi ini bukanlah angka yang terkini. Saya akan menyampaikan kepada Ahli Yang Berhormat bilangan dengan lebih tepat secara bertulis.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, Yang Berhormat Jeli.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Soalan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Yang Berhormat Timbalan Menteri ada menyebut bahawa SSM ini tidak akan menjalankan perusahaan perniagaan. Ia hanya sekadar mengeluarkan bon, debentures dan sebagainya untuk melunasi operasinya. Jadi, siapa yang hendak jadi penjamin? Kalau tidak menjalankan perniagaan, dia buat pinjaman dan boleh mencagarkan harta alih dan harta tak alih dan sebagainya daripada institusi-institusi kewangan, tiba-tiba dia buat pinjaman dia tidak berniaga. Jadi, saya rasa apa perlu dia buat pinjaman dan keluarkan bon kalau dia tidak hendak buat perniagaan. Jadi, sekadar kutip tol macam itu sahaja? Saya hendak mendapat sedikit penjelasan tentang SSM yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak akan menjalankan perniagaan. Sekian, terima kasih.

Dato' S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, saya telah pun menjelaskan. Kalau ikut seksyen 33 bahagian 4, kuasa diberi untuk meminjam dan pinjaman itu cuma untuk memenuhi obligasi suruhanjaya. Suruhanjaya perlu menjalankan tugas-tugas dan fungsi-fungsi yang saya telah terangkan apabila saya kemukakan rang undang-undang itu. Lebih daripada 500 buah syarikat yang didaftar di bawah Suruhanjaya Syarikat dan juga lebih 2.2 juta pendaftaran perniagaan yang akan juga di bawah SSM, maka mereka ada tanggungjawab tugas. Jadi, pinjaman itu hanya jika perlu, kuasa diberi untuk meminjam jika perlu. Buat masa sekarang, sehingga sekarang ROC tidak membuat apa-apa pinjaman oleh kerana tak perlu. Hasilnya ROC sama ROB adalah lebih kurang RM170 juta bagi tahun yang lalu. Jadi, tak perlu. Cuma ini menjadi hasil kerajaan. Cuma kuasa yang diberi, jika perlu, untuk menjalankan satu-satu tugas ini adalah satu enabling clause.

Tuan Yang di-Pertua, saya fikir cukuplah...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Tambun bangun.

Dato' S. Subramaniam: oleh kerana rang undang-undang itu pun selesai saya ingin.....

Dato' Haji Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan pada tahun 2000 sebanyak 220,000 syarikat yang telah memperbaharui....

Dato' S. Subramaniam: Perniagaan.

Dato' Haji Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah: ...perniagaan. Semalam Yang Berhormat menyatakan ROB mendaftar sebanyak 2.2 juta perniagaan. Tidakkah ini kita rasa nampak tidak seimbang, seolah-olah 2 juta syarikat ini tidak aktif.

Dato' S. Subramaniam: Fasal itu saya sudah sebut bahawa tidak begitu tepat oleh kerana saya sebut angkanya hanya sehingga Disember 2000, banyak lagi pendaftar perniagaan telah diperbaharui selepas itu. Itu yang pertama. Yang kedua, oleh kerana itu kita buat pindaan. Buat masa sekarang kita tidak ada kuasa untuk membatalkan oleh kerana dia lewat membaharui atau tidak menghubungi dan sebagainya. Sekarang kita buat pindaan, selepas ini kita boleh memberi ataupun menyimpan satu rekod yang lebih tepat oleh kerana sesiapa yang tidak membaharui dalam satu tempoh masa yang tertentu, kita akan membatalkan ataupun memberi notis untuk membatalkan jika dia tidak memberi jawapan dalam tempoh 30 hari dan sebagainya.

Jadi, 220,297 kes ini tidak begitu tepat, banyak lagi telah diperbaharui dalam 7 bulan yang lepas itu. Angkanya saya akan sampaikan. Saya akan memberi jawapan bertulis tentang angka itu.

Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Macang.

Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. 2,200 syarikat perniagaan yang didaftarkan amat banyak. Mengikut yang saya tahu banyak syarikat ini mempunyai nama yang sama. Saya hendak tahu adakah kementerian ini bercadang untuk meminda undang-undang supaya syarikat-syarikat perniagaan yang didaftarkan ini sekurang-kurangnya tidak mempunyai nama yang sama, mungkin kalau ada nama yang sama ini keliru sebab saya tahu satu kes di mana sebuah kilang papan yang mempunyai nama tertentu, kemudian ada orang lain daftar syarikat dengan nama itu juga dan hendak menjual kilang papan tanpa persetujuan tuan punya kilang papan itu. Ini mungkin perlu dikaji oleh pihak kementerian.

Dato' S. Subramaniam: Kita akan mengambil perhatian. Pada biasanya tidak ada nama yang sama diberikan kepada lebih daripada satu pendaftar perniagaan, tetapi ada kemungkinan yang satu perniagaan tidak didaftar, satu lagi didaftar tetapi nama dipakai. Itu saya sebutkan ada peniaga-peniaga yang tidak mendaftarkan perniagaan mereka. Sehingga sekarang tidak menjadi satu kesalahan. Dia perlu mendaftar selepas satu tempoh yang tertentu. Jadi, kita sekarang menjadikan itu sebagai satu kesalahan kalau tidak mendaftar perniagaan. Itu ada kemungkinan. Walau bagaimanapun, perkara itu kalau Ahli Yang Berhormat memberi nama yang menimbulkan kekeliruan atau nama yang sama itu kita boleh siasat.

Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor: Maaf, Tuan Yang di-Pertua. Dalam peruntukan seksyen 6 pindaan hari ini menyatakan bahawa apabila satu permintaan untuk mendaftarkan nama perniagaan “...*the register shall register the business for a period which shall not exceed five years*”. Ertinya mengikut peruntukan sekarang ini pendaftar *shall* – hendaklah mendaftar. Ertinya, dia tidak ada pilihan lain melainkan mendaftar. Jadi, kalau kita katalah, syarikat kilang papan Kemubu, misalnya, ada orang lain buat 'syarikat kilang papan Kemubu' juga, dia terpaksa mendaftar. Jadi, itulah yang menjadi masalah dalam pentadbiran pendaftaran syarikat ini.

Dato' S. Subramaniam: Adalah tidak benar bahawa satu-satu permohonan yang dikemukakan *shall be registered*. Pendaftar perniagaan ada kuasa untuk meneliti dan kalau nama itu sudah ada, pendaftar perniagaan mempunyai kuasa untuk menolak oleh kerana adalah *common sense* bahawa pendaftaran itu bagi dua syarikat yang nama satu tidak boleh dibenarkan. Bagi pendaftar syarikat pun begitu juga. Kalau sebelum satu-satu syarikat diluluskan kita menjalankan *name search* dan selepas mendapati bahawa tidak ada syarikat dengan nama yang sama didaftar lebih awal, barulah perkara itu atau nama itu diluluskan.

Untuk memberi penjelasan kepada Ahli Yang Berhormat bagi Tambun itu, saya difahamkan bahawa yang tidak diperbaharui daripada jumlah 2.2 juta itu adalah lebih kurang 222,000. Yang telah diperbaharui adalah sebanyak 614,000 sehingga sekarang, lebih kurang. Jadi, jumlah ini cuma lebih kurang 880,000, yang bakinya tidak ada hubungan dengan pihak pendaftaran perniagaan.

Ahli Yang Berhormat bagi Tambun telah mencadangkan supaya sebelum menguatkuasakan rang undang-undang ini menjalankan kempen secara besar-besaran supaya memaklumkan kepada peniaga-peniaga tentang keperluan

mendaftarkan perniagaan dan juga mematuhi. Yang Berhormat Menteri diberi kuasa untuk menentukan tarikh, kita akan ambil cadangan itu sebelum kita menguatkuasakan. Walau bagaimanapun, sebelum ini pun kita telah menjalankan banyak kempen untuk mendedahkan kepada peniaga-peniaga tentang tanggungjawab mereka apabila mereka ingin menjalankan satu-satu perniagaan.

Apa yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat tentang masa atau *grace period* akan ditimbangkan sebelum Menteri menentukan tarikh untuk menguatkuasakan undang-undang. Menteri juga berhak untuk memberikan pengecualian kepada mana-mana seksyen jika difikirkan perlu, walaupun tarikh untuk menguatkuasakan undang-undang ini diputuskan.

Tentang lain-lain perkara yang disebutkan iaitu tentang proses dan budaya berniaga dan sebagainya, pihak kementerian dan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) dan ROB akan mengambil perhatian tentang cadangan-cadangan dan pandangan-pandangan Ahli Yang Berhormat itu. Begitu juga tentang tempoh masa yang ditentukan apabila kematian dan sebagainya berlaku, kita akan menentukan bahawa jika ada alasan yang munasabah iaitu kalau kelewatan itu dilakukan bukan oleh pihak peniaga tetapi oleh jabatan-jabatan lain, jika dalam kematian itu seorang Muslim dan kalau sijil itu mengambil masa yang lama, maka kita akan memberi pertimbangan dalam kes-kes itu dan cuba memberi satu keputusan yang adil terhadap kes-kes tertentu itu. Buat masa sekarang kita melanjutkan. Sebelum ini ada tempoh 30 hari, kita melanjutkan hingga 4 bulan dan kalau difikirkan 4 bulan itu tidak mencukupi kita akan menengok keadaan dan cuba memberi kelonggaran.

Tuan Yang di-Pertua, dengan penjelasan-penjelasan itu, saya sekali lagi mengucap setinggi-tinggi terima kasih kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan dan perkara-perkara yang tidak dijawab akan diambil perhatian oleh pegawai-pegawai dan juga saya sendiri supaya dihalusi apabila akta ini dilaksanakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua *mempengeruskan Jawatankuasa*]

Fasal 1 hingga 21 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG PERKHIDMATAN POS (PINDAAN) 2001

12.57 tgh.

Timbalan Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia [Datuk Tan Chai Ho]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon mengemukakan rang undang-undang bernama Rang Undang-undang Perkhidmatan Pos (Pindaan) 2001 untuk meminda Akta Perkhidmatan Pos 1991 dibacakan kali kedua sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, Rang Undang-undang Perkhidmatan Pos (Pindaan) 2001 digubal berikutan dengan cadangan untuk membubarkan Jabatan Pos. Fungsi-fungsinya setelah dibubarkan kelak akan diserapkan kepada agensi-agensi penerima iaitu fungsi perancangan dan penggubalan dasar-dasar diserapkan kepada minta Kementerian Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, manakala fungsi pengawalseliaan industri pos diserapkan kepada Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia. Saya ingin memaklumkan bahawa bagi membolehkan tanggungjawab dan fungsi Jabatan Pos diserapkan kepada agensi-agensi penerima berkenaan Akta Perkhidmatan Pos 1991, Akta 465 perlu dipinda sewajarnya.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya memberikan beberapa huraian berhubung dengan aspek-aspek utama yang terlibat dengan pindaan kepada Akta Perkhidmatan Pos dengan tujuan untuk memastikan pemindahan tanggungjawab dari fungsi Jabatan Pos kepada agensi penerima dapat dilaksanakan dengan sempurna.

Pindaan ini akan memindahkan kuasa Ketua Pengarah atau pegawai pos kepada suruhanjaya, pengerusi atau mana-mana pegawai yang diberikan kuasa oleh suruhanjaya....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat...Yang Berhormat...masa cukup, kita boleh sambung pada petang ini.

Datuk Tan Chai Ho: Ya, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, dewan ini ditangguhkan sekarang sehingga jam 2.30 petang.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.00 tengah hari.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyaurat*]

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat disambung semula. Yang Berhormat Timbalan Menteri, sila sambung.

2.32 ptg.

Timbalan Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia [Datuk Tan Chai Ho]: Tuan Yang di-Pertua, sebanyak 23 seksyen terlibat dengan pindaan dan sepuluh daripadanya merupakan pindaan-pindaan utama dan fasal-fasal yang terlibat adalah seperti berikut.

Pertama, pindaan Seksyen 2. Antara pindaan utama di bawah seksyen ini ialah dengan memasukkan tarif baru bagi suruhanjaya menggantikan tarif 'pegawai diberi kuasa' serta memotong tarif 'Ketua Pengarah dan Jabatan Pos'. Tarif baru pegawai diberi kuasa akan membolehkan mana-mana pegawai yang dilantik oleh suruhanjaya diberi kuasa bagi maksud-maksud akta ini, manakala pemotongan tarif Ketua Pengarah dan Jabatan Pos pula adalah perlu kerana kedua-kedua tarif berkenaan tidak lagi berkaitan kerana fungsi-fungsi dan tugas-tugas Ketua Pengarah Pos diambil alih oleh suruhanjaya dan Jabatan Pos akan dibubarkan.

Kedua, pindaan Seksyen 4. Seksyen 4 akta ini diganti dengan peruntukan baru yang memberi kuasa kepada suruhanjaya untuk melaksanakan fungsi-fungsi dan tugas-tugas di bawah akta untuk memberi kesan kepada pengambilalihan fungsi-fungsi dan tugas-tugas Ketua Pengarah Pos oleh suruhanjaya.

Dengan pengambilalihan ini, peruntukan mengenai perantikan Ketua Pengarah Pos dan pegawai pos yang lainnya tidak lagi perlu.

Ketiga, pindaan Seksyen 5. Seksyen 5 yang memperuntukkan Ketua Pengarah Pos dan lain-lain pegawai pos mempunyai kuasa dan keistimewaan yang diberikan kerajaan meliputi keistimewaan dan perlindungan yang diberikan kepada kerajaan dalam perkara-perkara pos yang tertentu. Seksyen ini dipinda dengan memotong keseluruhan seksyen memandangkan Jabatan Pos akan dibubarkan dan suruhanjaya akan mengambil alih fungsi-fungsi dan tugas-tugasnya di bawah dan oleh itu peruntukan yang terkandung dalam seksyen ini tidak lagi sesuai.

Keempat, pindaan Seksyen 6 di bawah cadangan pindaan seksyen ini subseksyen 6(1)(k) dipotong kerana Ketua Pengarah Pos tidak lagi menjalankan fungsi mewakili kerajaan dalam hal-hal perkhidmatan pos antarabangsa, namun begitu fungsi ini masih dikekalkan dengan kerajaan iaitu Kementerian Tenaga, Komunikasi dan Multimedia.

Pindaan lain bagi seksyen ini ialah dengan meminda subseksyen 6(2) yang bertujuan untuk memberikan kuasa kepada suruhanjaya bagi membenarkan Pengerusi Suruhanjaya dan pegawainya yang diberikan kuasa menjalankan fungsi-fungsi dan tugas-tugas yang diperuntukkan dalam subseksyen 6(1) akta.

Pindaan Seksyen 9. Seksyen 9 dipinda bagi membolehkan suruhanjaya dikecualikan daripada tanggungan tertentu dalam menjalankan fungsi-fungsi dan tugas-tugas di bawah akta ini, iaitu antara lain pengecualian bagi kehilangan, salah serahan, kelewatan atau kerosakan barang-barang pos semasa penyaluran melalui pos kecuali kehilangan, salah serahan, kelewatan dan kerosakan tersebut berlaku dengan secara *fraud* atau berniat jahat atau kecuai.

Pindaan Seksyen 10. Pindaan bagi seksyen ini dibuat bertujuan untuk memotong proviso kepada subseksyen 10(1) yang tidak lagi terpakai. Proviso itu hanya bermaksud untuk mengadakan peruntukan peralihan apabila Jabatan Perkhidmatan Pos diperbadankan pada tahun 1991.

Pindaan Seksyen 15. Pindaan dibuat bertujuan untuk membolehkan Menteri mengecualikan kerajaan dan agensi-agensinya serta golongan orang-orang tertentu daripada dikenakan bayaran pos.

Pindaan Seksyen 40. Pindaan ke atas Seksyen dibuat bertujuan untuk menyelaraskan peruntukan pengkompaunan kesalahan dalam akta dengan peruntukan di bawah Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 yang juga turut dikawal

selia di bawah suruhanjaya yang akan dijalankan oleh Pengerusi Suruhanjaya dengan keizinan secara bertulis daripada Pendakwa Raya boleh mengkompaun mana-mana kesalahan di bawah akta atau mana-mana kaedah yang ditetapkan oleh menteri sebagai suatu kesalahan yang boleh dikompaun.

Pindaan Seksyen 41. Seksyen 41 dipinda bagi membolehkan menteri memberikan kuasa kepada pegawai awam atau pegawai suruhanjaya atau pegawai polis yang berpangkatnya tidak rendah daripada inspektor untuk menjalankan penguatkuasaan di bawah akta ini dan kaedah-kaedahnya.

Pindaan Seksyen 47. Di bawah pindaan seksyen ini sebarang pendakwaan terhadap sesuatu kesalahan di bawah akta atau kaedah-kaedahnya hanya boleh digunakan dengan keizinan secara bertulis daripada Pendakwa Raya.

Lain-lain pindaan terutama bagi Seksyen 7, 8, 14, 15, 20, 21, 29, 32 dan 34 hanya melibatkan pindaan umum iaitu pindaan perkataan 'Ketua Pengarah' digantikan dengan 'Suruhanjaya', manakala lain-lain pindaan yang tidak disebut secara khusus merupakan pindaan kecil atau berbangkit.

Peruntukan kecualian dan peralihan Fasal 26 yang mengandungi peruntukan kecualian dan peralihan yang bertujuan untuk melicinkan pengambilalihan fungsi-fungsi dan tugas-tugas Ketua Pengarah Pos dan Jabatan Pos di bawah akta oleh suruhanjaya.

Tuan Yang di-Pertua, saya yakin bahawa dengan adanya Rang Undang-undang Perkhidmatan Pos (Pindaan) 2001 urusan pembangunan dan pengawalseliaan industri pos akan dapat diperkemaskinikan dan dimantapkan lagi sejajar dengan hasrat kerajaan untuk membawa industri komunikasi dan multimedia ke arah suasana yang lebih menarik, kompetitif dan dinamik.

Dengan adanya hanya satu badan kawal selia iaitu suruhanjaya yang mengawal selia industri komunikasi dan multimedia akan membolehkan industri ini dipupuk dan dikembangkan selaras dengan era percantuman dalam industri komunikasi dan multimedia yang menuntut operator-operator pos bergerak ke arah mengkomersialkan organisasi pos, merancang pembangunan dari segi perniagaan baru, mengenal pasti strategi yang sesuai untuk kekal dan bersaing dalam pasaran antarabangsa, menjalinkan usaha-usaha kerjasama dan mengambil peluang dari kepesatan teknologi,

Memandangkan perundangan-perundangan berkenaan adalah di bawah tanggungjawab suruhanjaya, maka adalah wajar kuasa dan tanggungjawab

suruhanjaya serta pengalaman dan anggota sedia ada dimanfaatkan untuk proses kawal selia industri komunikasi dan multimedia secara menyeluruh.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian ini sedar bahawa keberkesanan undang-undang yang berniat murni ini hanya akan menjadi kenyataan sekiranya ianya dilaksanakan dengan sebaik-baiknya. Oleh yang demikian, rang undang-undang ini memerlukan sokongan yang padu dan menyeluruh daripada semua pihak yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna [Tuan Wong Kam Hoong]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Perkhidmatan Pos 1991 dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Ya, Bukit Bintang.

2.43 ptg.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Izinkan saya mengambil bahagian dalam membahaskan rang undang-undang untuk meminda Akta Perkhidmatan Pos tahun 1991.

Saya bersetuju dengan pindaan yang dicadangkan ini terutama meminda Seksyen 15 akta untuk membolehkan menteri mengecualikan kerajaan dan agensi-agensi kerajaan daripada pembayaran pos termasuk urusan Ahli-ahli Parlimen.

Akan tetapi saya kurang bersetuju jika pihak pos termasuk pegawai polis dan kastam membuka surat-surat rasmi Ahli Parlimen semata-mata untuk mengetahui apa isi kandungannya. Tindakan ini patut dikutuk kerana bertugas di luar batasan, namun demikian bukan bererti saya bersetuju jika mana-mana Ahli Parlimen menyalahgunakan kemudahan pos ini dengan mengepos surat-surat peribadi. Walau bagaimanapun, saya kurang jelas apakah pengecualian bayaran pos ini meliputi bayaran surat berdaftar dan insurans. Jika kiriman berdaftar ini perlu dibayar dan insurans perlu dilindungi, maka apa yang penting ialah surat dan kandungan mestilah sampai ke destinasi secepat mungkin, selamat dan terjamin.

Saya menyokong langkah kerajaan mengkorporatkan perkhidmatan pos yang kini dikenali sebagai Syarikat Pos Malaysia. Namun demikian, sejak dikorporatkan didapati sistem urusan pos tidak jauh berubah dengan Jabatan Pos dahulu. Surat-

surat dan bungkusan masih terdapat lewat dikirimkan atau sampai ke tangan penerima. Surat-surat bertaburan di kotak atau peti pos kawasan perumahan tanpa sampai ke tangan penerima, surat dan bungkusan hilang dan pelbagai lagi. Ini berlaku kerana perkhidmatan dimonopoli oleh satu syarikat sahaja dan tidak ada persaingan. Akibatnya perkhidmatan berada pada tahap lembap.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan supaya kerajaan menimbang untuk mewujudkan satu lagi syarikat perkhidmatan pos swasta beroperasi sebagai complements syarikat yang ada supaya wujud persaingan ke arah menambahkan kecekapan dan mutu perkhidmatan yang baik dan memuaskan. Jika syarikat pos sekarang memberi perkhidmatan menjual setem, menghantar surat menyurat dan dokumen, bungkusan dan perkhidmatan sampingan, didapati pejabat pos sentiasa penuh sesak dengan orang ramai yang beratur sampai ke luar pintu. Urusan bank biasa memakan masa beberapa minit sahaja sekarang tetapi urusan di pejabat pos memakan masa sekurang-kurangnya sampai setengah jam dan orang ramai terpaksa menahan sabar dan kerap merungut. Contoh-contoh pejabat pos di dalam Kuala Lumpur boleh diperhatikan dengan keadaan ini.

Di samping itu, syarikat-syarikat penghantaran cepat courier service dengan izin, hendaklah ditambah supaya urusan penghantaran surat dokumen penting dan bungkusan dapat dibuat lebih cepat dan memakan masa beberapa jam sahaja. Kementerian hendaklah memberi peluang kepada syarikat-syarikat kecil penghantaran cepat dilesenkan untuk beroperasi kerana terdapat kes-kes yang mana syarikat-syarikat kecil penghantaran cepat yang sudah lama berjalan sebelum kuat kuasa undang-undang masih tidak dilesenkan dan dilarang beroperasi. Jika beroperasi, boleh disabitkan kesalahan melanggar Akta Perkhidmatan Pos sedangkan perkhidmatan syarikat kecil ini lebih cekap, boleh dipercayai dan cepat.

Saya harap kementerian dapat menyemak semula peraturan yang terlalu ketat dan memerlukan sesebuah syarikat kecil untuk dilesenkan seperti mengadakan modal besar pejabat dan kakitangan yang ramai sebelum dibenarkan beroperasi, memadai bermodal kecil dan mendapat kepercayaan pelanggan dan kementerian tidak perlu cerewet untuk melesenkan mereka.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya sebutkan tadi pejabat-pejabat pos masih tidak berubah selain daripada mempunyai bangunan sendiri di beberapa tempat. Pejabat pos beroperasi dari unit-unit kedai sederet, ruang pejabat kecil tetapi urusan bisnis macam orang tamak, semua mahu dibuat daripada urusan jual

setem, menghantar surat dan bungkusan, kiriman wang dan kiriman pos, urusan ASN/ASB, pusat pembayaran bil setempat, cukai jalan (JPJ) dan lain-lain memerlukan ruang pejabat yang besar dan kakitangan yang ramai. Para pelanggan sering merungut kerana mereka terpaksa menunggu lama sedangkan kaunter pos dibuka satu dua sahaja seperti di Jalan Pudu, di Bandar Tun Razak untuk membeli setem dan mengepos surat, orang ramai terpaksa berjalan jauh.

Cadangan saya supaya syarikat pos membuka lebih banyak pejabat baru di tempat yang strategik seperti di kawasan Masjid India, kawasan perumahan Cheras Batu 4, Kampung Pandan dan banyak lagi. Di samping itu, hendaklah ditempatkan pengawal keselamatan bagi mengelakkan rompakan seperti Pejabat Pos Setapak yang mudah dibolosi perompak dan pencuri.

Tuan Yang di-Pertua, di samping itu penghantar Pos Laju bungkusan dan dokumen tidak selamat. Pernah seorang mengadu kepada saya bahawa beliau menghantar beberapa bungkusan berdaftar dan berinsurans tetapi apabila bungkusan hilang, tidak sampai ke tangan penerima, pihak pos hanya membayar ganti rugi setengah dari nilai asal. Tidak ada makna dia menghantar surat berdaftar dan berinsurans jika dinilai ganti rugi sangat rendah sebab itu para pelanggan lebih suka memilih penghantaran cepat swasta.

Kejadian surat berdaftar hilang, surat sampai, isi kandungan hilang adalah perkara yang lumrah bagi orang ramai berurusan dengan pejabat pos. Sebagai syarikat korporat perkhidmatan pos baik di dalam pejabat pos dan di luar termasuk posmen haruslah dipentingkan seperti yang berlaku baru-baru ini seorang Ketua Pos ditukar lantaran lambat menghantar borang permohonan yang dikirim oleh pelajar yang memasuki IPTA.

Mengenai penglibatan Syarikat Pos Malaysia dalam mengurus pengeluaran caruman KWSP, seseorang pekerja yang hendak membeli komputer yang diurus oleh Syarikat Odasaja Sdn. Berhad. Saya mendapati ramai orang tidak berpuas hati bukan sahaja lewat memproses pengeluaran tetapi tidak menyediakan pakej produk yang terkini, yang sudah tertinggal dalam pasaran serta tidak memberi khidmat lepas jualan. Jika kita membeli komputer di mana-mana kedai komputer mereka menyediakan khidmat lepas jualan yang baik sehingga pelanggan berpuas hati. Malangnya, Odasaja mengurus pengeluaran dan penghantaran komputer sahaja dan terpulang kepada pelanggan sendiri untuk mencari khidmat lepas jualan, kekurangan ini hendaklah diperbaiki.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan pengambilan Pos Malaysia Berhad oleh Phileo Allied Berhad secara penswastan dengan harga RM800 juta secara *back door listing* dan tidak melalui IPO, seperti mana jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan kelmarin bahawa anak Perdana Menteri dikatakan tidak terlibat dalam Avenue Assets Berhad yang menguasai Phileo Allied Berhad. Saya tidak faham mengapa kerajaan tidak mahu menjual saham Pos Malaysia secara IPO seperti TNB dan Syarikat Telekom Malaysia. Sebaliknya dijual kepada Phileo Allied Berhad pada harga yang murah RM800 juta sedangkan nilai harta alih dan tidak alih Pos Malaysia Berhad adalah RM1.2 bilion pada 31 Disember 2000 dan keuntungan tahunan Pos Malaysia semakin bertambah setiap tahun.

Saya ingin bertanya bagaimanakah harga RM800 juta itu ditetapkan sedangkan ianya merugikan kerajaan sendiri sebagai pemilik Pos Malaysia. Kami DAP membantah penjualan Pos Malaysia secara harga murah kepada Phileo Allied Berhad, hal ini tidak sepatutnya berulang lagi kerana kerajaan patut mempelajari dari pengalaman lepas bahawa kerajaan tidak harus mengorbankan lagi kepentingan rakyat sesuka hati kerana kekurangan harga jualan itu sangat tinggi dan ia suatu kehilangan wang rakyat.

Program penswastan bukan satu cara kerajaan melepaskan tanggungjawab kepada rakyat. Jika tindakan itu merugikan negara dan satu keuntungan di pihak pembeli, apa sebab pula kerajaan memilih Phileo Allied Berhad dan tidak syarikat lain yang berpengalaman.

Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Gelang Patah.

2.51 ptg.

Tuan Chang See Ten [Gelang Patah]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin membahaskan tentang seksyen 4 dalam pindaan kepada Akta Perkhidmatan Pos yang mana selepas pilihan ini diluluskan, Suruhanjaya akan melaksanakan fungsi-fungsi dan tugas-tugas di bawah akta dan ini kemungkinan akan dapat memberikan kesan yang lebih baik, lebih efisien dalam semua fungsi dan tugas yang selama ini dijalankan oleh Ketua Pengarah Pos.

Tuan Yang di-Pertua, di kawasan saya baru-baru ini saya sering terima aduan dari penduduk seperti di Pekan Gelang Patah yang mana berita ini pun dikeluarkan dalam surat khabar, yang mana pengedaran surat tidak efisien. Seorang penduduk mengadu bahawa selepas satu bulan baru dia terima surat kerana

posmen hantar semua surat ke satu alamat dan tinggalkan di sana, nasib baik yang terima bungkusan itu dia ada tanggungjawab sosial, dia tidak buang dan dia tolong pejabat pos edarkan kepada jirannya. Dalam bungkusan itu ada surat cinta, ada mengandungi cek atau apa-apa tawaran masuk ke universiti dan lain-lain kemungkinan sudah hilang.

Saya sendiri sebagai Ahli Parlimen di rumah saya pun saya pernah terima surat yang bukan surat saya seperti surat untuk Exco Yang Berhormat Datuk Jimmy Law Boon Hong, yang tinggal di No. 1 Jalan Hassan Al-atas dan saya punya rumah No. 1, Jalan Mustafa, jauh, tetapi surat itu boleh sampai kepada saya dan saya perlu jadi posmen hantar kepada Yang Berhormat Datuk Jimmy Law kerana saya kenal dia.

Ini adalah misalan yang saya hendak sebutkan, saya harap dengan pindaan ini apa yang telah saya katakan iaitu lambat, hantar surat dengan tidak efisien, ada kalanya ada surat yang hilang, bungkusan barang dan saya pernah terima satu aduan ada seorang peniaga ubat Cina dengan ubat tonik seperti ginseng yang mahal dia hantar dalam bungkusan ke Kuching, Sarawak. Nilainya lebih kurang RM5,000 telah hilang. Dia datang berjumpa saya dan saya buat surat, dapat satu jawapan yang mengatakan akan disiasat, lepas itu tidak ada cerita lagi dan saya pun tidak dapat jawab dengan pengadu. Ini adalah satu misalan yang saya ambil peluang keemasan dalam Parlimen ini dan saya harap pihak pejabat pos dapat mempertingkatkan kecekapan mereka dalam semua urusan dalam pejabat pos.

Tuan Yang di-Pertua, saya pun harap supaya pejabat pos dapat memperkembangkan atau memperbanyakkan perkhidmatan seperti di pejabat pos ada mesin faks kerana bukan semua orang ramai ada mesin faks di rumah, mereka hendak cepat dan tempat yang baik sekali ialah pejabat pos kerana tidak ada badan yang lain, perniagaan ini sekarang ini dimonopoli oleh pejabat pos sahaja. Kalau kita boleh buat seperti di Singapura di mana pejabat pos pun ada mesin faks dan di Australia saya nampak pejabat pos macam mini market, alat tulis, kad untuk hari raya, hari jadi dan apa-apa kad pun terdapat dan sentiasa terjual bukan di sini apabila ada perayaan datang baru jual kad Hari Raya Puasa, kad Hari Raya Cina, throughout the year, ia ada tempat untuk jualan.

Saya harap pihak pejabat pos boleh ambil perhatian. Saya pun harap pihak pejabat pos boleh mengamalkan polisi decentralization iaitu dengan memperbanyakkan lebih pejabat pos di negara kita ini supaya perkhidmatan pos ini

boleh disampaikan ke kampung-kampung dan kesemua taman dan ini akan boleh menyenangkan orang ramai hendak menggunakan perkhidmatan pos.

Di Tasmania, saya pernah berada di Molecreek, yang mana cuma satu kampung kecil, cuma ada 300 orang penduduk, ada pejabat pos, ada balai bomba dan lain-lain. Kita tidak boleh harap Malaysia buat demikian tetapi jika boleh di taman perumahan, kalau ada penduduk 2,000 orang, kita adakan perkhidmatan pos atau adakan pos mini dan lain-lain supaya kita dapat dengan *decentralization* ini, orang kampung dan taman-taman perumahan tidak perlu bawa kereta pergi ke bandar atau pergi ke pejabat pos yang jauh yang akan mendatangkan kesesakan lalu lintas. Ini satu perkara yang saya harap pihak pejabat pos boleh ambil perhatian tentang hal ini.

Tuan Yang di-Pertua, dengan maklumat yang saya berikan tadi, saya memang sokong apa yang dicadangkan hari ini untuk meminda Akta Perkhidmatan Pos dan saya yakin dan percaya dengan hasrat pihak kementerian untuk memperkemaskan perkhidmatan pos supaya ia dapat mencapai satu tahap yang efisien dan cekap. Saya sokong pindaan ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: *[Bangun]*

Puan Fong Po Kuan: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Bachok, lepas itu Batu Gajah, lepas itu Menteri menjawab.

3.01 ptg.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof [Bachok]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan salam sejahtera. Firman Allah S.W.T *[Membaca sepotong ayat Al-Quran]* Dalam menyahut cabaran kehendak Allah inilah saya cuba untuk berkongsi pemikiran bersama dengan Ahli Yang Berhormat sekalian bagi memastikan usaha untuk meminda Akta Perkhidmatan Pos 1991 atau Akta 465 ini memberi suatu manfaat bersama.

Di sebalik perkhidmatan pos ini sebenarnya menyentuh secara langsung kepentingan rakyat secara amnya. Asas kepada pindaan ini tidak lain adalah untuk menyelaraskan kehendak Akta Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia 1998 terutamanya dalam perkara-perkara yang telah pun disebutkan oleh pihak Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi yang menyentuh pindaan-pindaan yang melibatkan 26 fasal. Walaupun pihak Yang Berhormat Timbalan Menteri menyebut 23 fasal sebenarnya tadi, jadi saya meneliti sebenarnya ialah 26 fasal terutama Fasal

2,3,4 dan 6 ini yang antara lain memberi suatu maksud yang jelas penyesuaian ataupun usaha mensesuaikan kehendak Akta Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia 1998.

Dalam perkara yang lebih penting untuk difahami misalnya di dalam Seksyen 2 Akta 465 ini telah dipinda dengan mensesuaikan maksud suruhanjaya itu sendiri kemudian disebutkan lagi dalam bahagian 2 iaitu menggantikan tajuk baru kepada tajuk fungsi dan tugas suruhanjaya. Kemudian di bawah fasal berikutnya ialah penggantian kepada Seksyen 4 dengan suatu fokus khusus mengenai fungsi-fungsi dan tugas-tugas suruhanjaya yang tidak ada dalam akta sebelum ini. Dari Fasal 6 misalnya dipinda Seksyen 6 dengan menggantikan Subseksyen 6(2) yang memperjelaskan fungsi Pengerusi Suruhanjaya itu sendiri, ia membenarkan mana-mana pegawai yang diberi kuasa untuk menjalankan tugas bagi memastikan pelaksanaan dan penguatkuasaan serta pemantauan berasas kepada maksud dan kehendak Akta Perkhidmatan Pos 1991 yang dipinda pada hari ini. Pada keseluruhannya pindaan ke atas Akta 465 yakni Perkhidmatan Pos 1991 ini adalah membawa maksud yang jelas iaitu untuk mempercepat ataupun untuk meningkatkan lagi keupayaan perkhidmatan pos secara lebih efisien ataupun secara lebih memenuhi kehendak sebenar pengguna ataupun sesiapa sahaja yang menerima ataupun yang mendapat perkhidmatan daripada perkhidmatan pos yang dilesenkan mengikut akta ini.

Tegas sekali pindaan-pindaan yang dimaksudkan sebenarnya telah pun melampaui satu tempoh yang agak lewat daripada kewujudan Akta Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia itu sendiri kerana akta itu telahpun diwujudkan pada tahun 1998 dan sekarang ini telah pun memasuki tahun ketiga, baru dipinda kepada akta ini, kelewatan hampir tiga tahun. Ini bermakna penguatkuasaan Akta Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia akan berkuat kuasa selepas daripada ini ke atas Akta Perkhidmatan Pos 1991 yang sekaligus merasmikan pemakaian pewujudan Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia yang bermula pada 1 November 1998.

Semangat utama daripada pindaan, saya boleh melihat dan meneliti dan saya dapati ialah untuk memastikan Akta Suruhanjaya Komunikasi itu merasmikan menerusi Akta Perkhidmatan Pos ini bagi memperlajukan asas perniagaan perkhidmatan pos itu sendiri. Ianya tidak lagi memberi suatu pemahaman bahawa perkhidmatan pos itu lebih bersifat perkhidmatan sosial tetapi lebih memberi satu

maksud memperniagakan perkhidmatan pos. Begitu juga dengan memperjelaskan lagi kuasa Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia atau Menteri TKM ini ke atas akta ini sebagaimana maksud dalam pindaan kepada Seksyen 41 yang telah menggantikan dengan maksud baru iaitu sebagaimana yang dinyatakan dalam Seksyen 41 berbunyi: *“Menteri boleh secara bertulis memberi kuasa mana-mana pegawai awam ataupun Pegawai Suruhanjaya untuk menjalankan kuasa penguatkuasaan di bawah Akta ini...”*.

Pada saya asas pelaksanaan kuasa menteri menerusi akta ini dialu-alukan dalam apa-apa tindakan sekalipun khususnya dalam perkara yang melibatkan penguatkuasaan. Hatta suatu kemodenan kepada satu usaha yang lebih dalam perkhidmatan pos itu. Demikian juga kepada tindakan-tindakan yang boleh memastikan perkhidmatan pos dan mempertingkatkan usaha bagi memuaskan semua pelanggan-pelanggannya dan dalam perkara ini saya melihat suatu nilai keadilan perlu diwujudkan dari sudut pengamalan penguatkuasaan menerusi kuasa menteri bagi memastikan perkhidmatan pos ini menjadi lebih teknikal lagi supaya memenuhi maksud sebenar kewujudan perkhidmatan pos yang telah dilesenkan kepada mana-mana pihak.

Walau bagaimanapun, di sebalik isu penguatkuasaan yang berlaku, kemungkinan-kemungkinan boleh kita duga dan kita boleh andaikan boleh berlaku. Daripada peruntukan yang disebutkan menerusi pindaan-pindaan yang dibuat juga, saya tidak nampak satu kuasa untuk membela kepada asas pelanggan pos itu sendiri, kerana asas pengawalan ataupun kawal selia yang diwujudkan menerusi Akta Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia dan dimasukkan di dalam Akta Perkhidmatan Pos ini jelas dalam satu persoalan di sebalik pelanggan ialah macam mana sekiranya kesilapan tertentu yang menyebabkan pelanggan menerima surat lewat, kecaciran surat ataupun kerosakan barang hantaran menerusi perkhidmatan yang ditawarkan oleh perkhidmatan pos yang ada hari ini khususnya Pos Malaysia Berhad (PMB). Ini suatu isu hak pengguna dalam erti kata untuk menuntut suatu tanggungjawab pihak yang dilesenkan oleh akta ini.

Pada saya, saya tidak nampak juga suatu pembelaan rasmi kerana apabila saya merujuk kepada Akta itu di bawah Seksyen 12 disebutkan bahawa pemegang lesen tidaklah bertanggungjawab bagi apa-apa kehilangan ataupun salah serahan ataupun kelewatan dan umpamanya. Subseksyen ini atau seksyen 12 tidak dipinda dalam pindaan yang dibawa membuktikan pembelaan sebelah pihak daripada kuasa

menteri iaitu kepada perkhidmatan yang dilesenkan iaitu perkhidmatan pos khususnya Pos Malaysia Berhad (PMB).

Isu-isu lain yang saya nampak di sebalik hak pengguna ialah suatu perjalanan sebagaimana yang disebut oleh Yang Berhormat Gelang Patah tadi, banyak perkara-perkara yang bersifat teknikal tidak mampu diselesaikan oleh pembantu pos yang sedia ada, tidak tahulah selepas daripada pembelian PMB oleh Phileo Allied Berhad (PAB), perkara itu boleh ditangani dan diatasi. Tetapi pengalaman yang lalu dan sehingga hari ini perkara itu masih berbangkit, ketidakcekapan kakitangan pos PMB itu sendiri dan menyelesaikan tugas-tugasnya dalam urusan-urusan yang melibatkan pelanggan-pelanggan.

Dalam hal ini saya melihat suatu penjurusan seharusnya dikawal selia dengan rapi oleh pihak Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia ke atas mana-mana pemegang lesen perkhidmatan pos ini ialah memastikan suatu proses dan suatu kursus serta pembinaan sumber manusia di peringkat pekerja itu dibuat dengan lebih teliti dan rapi kerana di sebalik fungsi dan tugas-tugas suruhanjaya ini sendiri memberi suatu maksud untuk memastikan perjalanan itu berjalan dengan lancar dan cekap sebagaimana kehendak yang disebutkan dalam Akta Suruhanjaya Komunikasi itu sendiri. Oleh kerana itulah kita tidak mahu negara kita disebut sebagai negara yang bermasalah dalam perkara-perkara yang melibatkan kepentingan-kepentingan secara spesifik kepada rakyat jelata, rakyat umumnya.

Apa yang kita dapati daripada rekod yang dicapai berdasar kepada prestasi pembangunan sumber manusia dalam negara kita pada hari ini, suatu maklumat yang dapat saya sebutkan ialah menurut suatu laporan Human Development Reports daripada United Nation Development Programs Project 2000 disebutkan bahawa Malaysia dari sudut pembangunan sumber manusianya duduk pada ranking nombor 61.

Ini membuktikan kepada kita bahawa usaha-usaha menangani masalah kecekapan dari sudut tenaga kerja dalam sektor awam ataupun agensi swasta ataupun mana-mana perbadanan kerajaan, tidak dijadikan agenda mutlak dan utama dalam perkara ini. Oleh kerana itulah apabila berbangkitnya isu di sebalik pindaan kepada akta pos ini ialah penjualan Pos Malaysia Berhad (PMB) ini kepada Phileo Allied Berhad (PAB) yang transaksinya menimbulkan banyak kontroversi dan tanda tanya. Sebagai mana yang telah disebutkan oleh Yang Berhormat Bukit Bintang tadi jelas daripada penjualan itu menimbulkan suatu tanda tanya jelas, mengikut rekod

perjalanan PMB yang telahpun mencatat keuntungan lima tahun berturut-turut sehingga mana ia dijual ataupun diambil alih. Ini satu perkara yang menampakkan satu usaha yang sengaja bagi memastikan perkhidmatan yang berkonsepkan kerajaan kepada rakyat dijual kepada pihak yang mengambil untung dan cuba untuk mendapatkan keuntungan yang mudah dalam perkara perkhidmatan untuk rakyat.

Dalam hal inilah saya juga ingin menyebutkan bahawa perkhidmatan PMB sesungguhnya mempunyai satu tanggungjawab yang begitu besar kepada keuntungan masyarakat secara keseluruhannya tanpa mengira masyarakat bandar, luar bandar ataupun terpinggir. Yang jelas ialah segala bentuk urusan *correspondence* di antara satu pihak ke satu pihak, Pos Malaysialah yang menjadi rujukan kerana sehingga kini lesen diberikan kepada pihak Pos Malaysia Berhad (PMB). Oleh kerana itu fungsi setem, pengeluaran setem, mencetak setem atau menerbit setem adalah suatu perkara yang penting kerana di sebalik setem itu mengandungi satu caj perkhidmatan penghantaran ataupun perkhidmatan-perkhidmatan lain. Di samping perkhidmatan yang bersifat untuk urusan perjanjian ataupun kontrak. Yang penting untuk diberi perhatian lagi oleh pihak kerajaan khususnya kementerian memantau perjalanan pos ini ialah apabila ianya telah pun diambil alih oleh pihak PAB, jaminan dari sudut kadar bayaran itu mestilah dibuat supaya ia tidak menekan kepada pihak pelanggan.

Dengan kadar yang ada sekarang misalnya sampul yang bertutup dengan nilai 30 sen adalah suatu nilai yang agak munasabah dan tidak mungkin ianya dinaikkan dalam suasana yang ada hari ini. Begitu juga suatu fungsi setem yang telahpun diwujudkan selama ini oleh pihak perkhidmatan pos PMB ialah untuk memastikan setem-setem yang dicetak itu mengandungi nilai peristiwa, mengandungi satu nilai *history* dalam sesuatu perkara, misalnya ulangtahun kemerdekaan bagi 2001 ini dibuat satu setem khusus. Mungkin sempena dengan 20 tahun pemerintahan Perdana Menteri kita yang ada, ataupun untuk mengingatkan suatu sejarah Perdana Menteri yang paling lama mentadbir negara misalnya, pihak Pos Malaysia boleh mencetak suatu setem yang gambarnya Perdana Menteri dengan wajah yang berseri-seri.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat rakan saya. Tadi, Yang Berhormat mencadangkan bahawa setem-setem mahu dicetak berasaskan kepada peristiwa-peristiwa umpamanya kemerdekaan selama 20 tahun. Adakah Yang Berhormat tidak terfikir bahawa kalau mencetak setem yang berwajahkan gambar Perdana Menteri sempena 20 tahun ini, adakah tidak ini akan mendatangkan kerugian kepada Pos Malaysia kalau orang sendiri tidak hendak beli.

Sudah tentu ini akan merugikan Pos Malaysia dan juga merugikan kepentingan rakyat sebab ada ciri-ciri yang menunjukkan bahawa orang tidak berminat hendak membelikan setem atau apa-apa bahan yang boleh dikaitkan dengan wajah Perdana Menteri.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Terima kasih Yang Berhormat bagi Pokok Sena. Persoalan itu tidak disenangi oleh pihak penyokong-penyokong kerajaan.

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Saya hendak bangun.

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang bangun, Yang Berhormat.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Tetapi, harus kita ingat bahawa nilai setem yang bersifat sejarah itu.....[Disampuk]

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Yang Berhormat.....

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Saya habiskan ayat saya dahulu. Sekejap ya. Nilai sejarah pada setem itu sebenarnya mempunyai suatu perkara yang bersifat muzium dan bersifat album. Oleh kerana itu, saya yakin dan percaya jika dicetak wajah Perdana Menteri sempena dengan 20 tahun usia pemerintahannya ataupun pentadbirannya, ianya akan diminati oleh parti lawan dan juga oleh penyokong lawan sendiri kerana ia memberi suatu nilai sejarah dan komitmen betapa Malaysia telah mencatat satu sejarah khususnya yang akan berlumba-lumba hendak membelinya ialah daripada penyokong-penyokong Barisan Nasional. Sila.

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, saya nampak wakil daripada.....

Beberapa Ahli: Bachok.

Tuan Yang di-Pertua: Bachok.

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Bachok bercakap begitu ikhlas, jujur dan menampakkan sesuatu positif ke arah menjual setem dengan gambar peristiwa dan gambar Perdana Menteri.

Tuan Chow Kon Yeow: Peraturan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, nantilah, bagi dia tanya dahulu.

Tuan Chow Kon Yeow: Peraturan, peraturan mesyuarat.

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: *[Menyampuk]*

Tuan Yang di-Pertua: Peraturan mesyuarat apa itu, sekejap.

Tuan Chow Kon Yeow: Yang Berhormat itu tidak duduk di tempat beliau sendiri. *[Ketawa]*. Itu bukan duduk. *[Dewan gamat seketika]*

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Tuan Yang di-Pertua, biasalah, pembangkang ini, dia memang sudah menjadi tradisi dia dah. Dia tidak pernah nampak orang itu betul. *[Ketawa]*. Jadi, saya ingin menyambung kembali. Tadi, saya nampak wakil daripada.....

Tuan Yang di-Pertua: Bachok.

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Bachok begitu ikhlas, jujur menyatakan sesuatu kebaikan untuk menaikkan imej negara dengan setem yang berperistiwa yang baik-baik dan gambar Perdana Menteri yang tidak ada Perdana Menteri yang sebaik Perdana Menteri kita, tetapi, bagaimana pandangan Yang Berhormat dengan pandangan kawan daripada Pokok Sena yang sentiasa mempunyai pandangan negatif begitu rupa seolah-olah kalaulah agaknyalah, kalaulah setem itu memaparkan gambar Pokok Sena, lebih laku daripada Perdana Menteri kitakah, atau dari Pokok Sena? Terima kasih.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Terima kasih Yang Berhormat bagi Gerik. Sebenarnya tidak sepatutnya perkara ini dijadikan isu kerana apa yang saya sebutkan itu memang ikhlas, tidak berbangkit. Tetapi, pihak Yang Berhormat Pokok Sena membangkitkan perkara tadi atas asas untuk mengukuhkan lagi ingatan rakyat Malaysia ini, kepada Perdana Menteri dalam konteks dan status pembangkang. Takkanlah pihak pembangkang hendak menyebut *title* Perdana Menteri kita dalam satu imej yang bersifat pro sebagaimana pihak *back benches*. Walau bagaimanapun, kalau dicadangkan Pokok Sena itu dijadikan satu simbol kepada setem, saya yakin ianya laku. Sebabnya, ceramah-ceramah yang diundang khas Pokok Sena ini berceramah, tidak kurang daripada ribuan juga orang yang mendengarnya. Jadi, kalau setem dikeluarkan, saya yakin ramai peminat lebih-lebih lagi janda-jandalah. *[Ketawa]* *[Dewan gamat seketika]*.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Boleh cadang kepada Pos Malaysia.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Begitu juga, saya ingin membangkitkan iaitu di sebalik nilai setem ini, kalau boleh pihak PAB, Phileo Allied yang mengambil

urus perkhidmatan pos selepas ini, boleh mengemukakan suatu peluang, ruang ataupun suatu keadaan pihak-pihak tertentu daripada NGO, agensi-agensi tertentu ataupun parti-parti politik mungkin untuk mencetak setem-setem kenangan bagi dijual untuk ditampal pada sampul-sampul surat. Perkara ini saya yakin boleh menyemarakkan lagi usaha pihak PAB dalam memastikan perkhidmatan posnya lebih ceria dari sudut penerimaan pelanggan. Mungkin ianya boleh dikenakan sedikit royalti ataupun sedikit *charge* di sebalik permohonan tersebut. Sebabnya, tahun ini PAS akan sambut 50 tahun. Jadi, kalaulah pihak pos boleh cetak sedikit simbol bulan pada setem sebagai tanda 50 tahun PAS, itu lebih ceria lagi kepada penyokong-penyokong PAS khususnya Barisan Alternatif.

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Pos Malaysia pun dapat untung sebab seluruh rakyat Kelantan, saya sedia kempen untuk beli setem banyak-banyak simpan, walaupun tidak berurusan surat. Kemudian, satu lagi saya hendak bangkitkan di sebalik isu setem ini ialah usaha-usaha secara khusus dan dalaman pihak Pos Malaysia untuk menggalakkan minat para pelajar dan juga pihak peminat-peminat setem untuk mengalbumkan ataupun menyimpan setem sebagai suatu tanda kenang-kenangan dan perkara ini sepatutnya boleh diurus dengan lebih baik oleh pihak perkhidmatan pos di kaunter-kaunter perkhidmatan pos sendiri dengan menyediakan kemudahan-kemudahan penjualan album yang bercetak secara spesifik, sebab album yang bercetak secara spesifik untuk peminat-peminat setem ini lebih menarik sebenarnya daripada kita membeli album-album gambar atau album-album yang begitu terbuka, tidak ada suatu nilai estetik dari sudut peminat itu sendiri.

Demikian juga, saya mencadangkan supaya pihak perkhidmatan pos boleh menyediakan sedikit *charge* ataupun pengurangan harga, diskaun ataupun subsidi kepada peminat-peminat setem yang boleh membeli pada kadar harga yang tertentu untuk tujuan-tujuan sama ada *correspondence* ataupun tujuan mengalbumkan setem tadi, lebih-lebih lagi.....

Dato' Napsiah binti Omar: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Ada penjelasan.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Sekejap, sekejap Yang Berhormat. Lebih-lebih lagi dalam usaha kita untuk memastikan urusan surat menyurat ini secara bersestem digalakkan menerusi suatu keahlian iaitu, keahlian pejabat pos secara

rasmi. Mana-mana peminat-peminat setem dibuka keahliannya secara terbuka dengan suatu bayaran tahunan, misalnya RM5.00 setahun, tetapi di sebalik keuntungan keahlian ialah diberi sedikit diskaun ke atas perkhidmatan pos yang diterima oleh peminat-peminat setem yang berdaftar keahliannya di pejabat pos.

Dato' Napsiah binti Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasanlah sedikit berkenaan dengan usul asal. Tadi, lambang parti PAS, tadi Yang Berhormat sebut supaya 50 tahun parti PAS ini hendak minta Pos Malaysia mengadakan satu setem dengan gambar bulan, katanya. Saya ingin mendapat penjelasan. Adakah betul ini bulan ataupun mengikut apa yang saya dengar sejarahnya, di waktu hendak mencari simbol itu, diambilnya tutup botol *brylcream*, minyak rambut itu, diletak atas kertas, ambil pensil *draw* saje lah lepas itu..hah.... ini dia simbol parti PAS. Jadi, adakah betul ataupun tidak? Tuan Yang di-Pertua, saya hendak minta penjelasan. Terima kasih.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Penjelasan diterima daripada Yang Berhormat daripada PAS, sah saya menafikan. Tidak betul, sebab asas penubuhan PAS tahun 1951 simbol pilihan raya pada masa itu, pilihan raya pertama tahun 1959 ialah menggunakan tapak tangan dengan lima jari. Kemudian disebabkan oleh penterjemahan kepada lima jarinya ialah mengandungi Rukun Islam yang lima, pihak-pihak tertentu yang jealous ini, minta supaya ditarik balik simbol ini, maka diganti dengan bulan, bintang. Pilihan raya yang berikutnya menggunakan bulan, bintang dan di sebalik simbol bulan, bintang juga memberi kekuatan kepada perjuangan PAS kerana bintang dan bulan bukan hak PAS, maka dengan sendirinya setelah diarah tukar oleh pihak ROS, Pendaftar Pertubuhan. Bila diarah tukar, maka idea secara spontan ialah bukan tudung penutup minyak rambut *brylcream*, tetapi ialah ilham pada malam bulan mengambang 15 hari bulan mengikut tahun Hijrah dan itu sebenarnya. Itulah di antara serba sedikit penjelasan, jadi munasabahlah 50 tahun ini dinukilkan pada setem. Minta pihak PMB ambil perhatian.

Seterusnya, sukacita saya menyebutkan juga ialah fungsi kepada perkhidmatan pos yang ada dan dilesenkan sekarang ini ialah perkhidmatan pos laju dan ekspres. Saya merakamkan sedikit dukacita dan sedikit kekecewaan di sebalik perkhidmatan pos ini. Sebagaimana yang berbangkit oleh pihak Yang Berhormat Gelang Patah tadi pun disebutkan ianya tidak memberi suatu makna yang tepat kepada perkhidmatan pos laju dan ekspres ini kerana FMB yang menguruskan perkhidmatan ini acapkali dan yang terbaru ialah notis serta soalan-soalan yang

dihantar oleh pihak Setiausaha Parlimen kepada Ahli Yang Berhormat khususnya kepada saya sendiri apabila dilihat kepada sampulnya, berlabelkan suatu borang pos laju, menunjukkan sampul itu dihantar menggunakan perkhidmatan pos laju. Saya menerima daripada tarikhnya dihantar ialah lima hari selepas daripada dicop pada borang.

Saya datang ke Kuala Lumpur bila bertanya beberapa orang kawan, tidak kurang daripada lima, enam orang yang saya jumpa, juga terima pada hari hendak bertolak datang. Ini suatu nilai yang perlu diperbaiki dan nilai ini perlu dipantau dengan lebih baik oleh pihak Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia yang melesenkan perkhidmatan kepada pos ataupun PMB. Berbangkit juga ialah perkhidmatan pos laju dan ekspres ini sebenarnya telah dilesenkan juga kepada kepada pihak-pihak lain. Misalnya, *Courier Service* ataupun perkhidmatan-perkhidmatan yang lain, dua, tiga, empat nama syarikat lagi. Jadi, saya ingin mendapat sedikit penjelasan daripada pihak kementerian, berapa sebenarnya lesen yang dikeluarkan untuk urusan pos laju dan ekspres ini, selain daripada PMB?

Ini kerana kita nampak keyakinan pengguna sekarang ini, tidak kepada PMB dalam urusan untuk menghantar barang secara segera. Kalau tempat saya di Kota Bharu, di Kelantan, apabila urusan perniagaan yang hendak dibuat penghantaran barang-barang misalnya *spare part*, tempahan dibuat melalui telefon, itu paling pantas. Tetapi, apabila barang untuk dihantar, pilihannya bukan kepada syarikat yang dilesenkan untuk urusan pos ekspres ini, tetapi kepada 'bas ekspres' kerana ia boleh sampai dalam tempoh lapan jam sahaja. Tetapi, apabila diuruskan barang ini, sekotak barang dengan PMB, ia akan sampai paling cepat ialah dalam tempoh 28 ataupun 30 jam. Ini suatu jarak yang saya yakin perkara ini boleh diselesaikan menerusi perkhidmatan seperti penerbangan dan seumpamanya.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang bangun, di belakang.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada sahabat saya, Yang Berhormat Bachok. Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat berhubung dengan ada ataupun tidak kemungkinan bahawa dalam pelaksanaan pos laju ini dikuasai oleh pihak korporat, nantinya ia akan membentuk *cartel* yang melibatkan semua syarikat yang terlibat dengan pos laju dan kenaikan ataupun penentuan harga yang tertentu akan dibuat nanti dan akan membebaskan kepada rakyat. Apakah jaminan pihak

kerajaan bahawa tidak boleh berlaku monopoli seumpama itu dan kalau ini berlaku, ertinya rakyat akan terbeban dengan tindakan pihak kerajaan yang tidak memberi ruang pilihan kepada pihak pengguna dalam mencari alternatif yang terbaik sebab nantinya apabila seluruh syarikat pos yang mempunyai rangkaian seluruh negara dan membina *cartel* dengan syarikat-syarikat ekspres laju yang sedia ada, ini akan memberi beban besar kepada rakyat nanti. Jadi, jaminan bahawa tidak berlaku monopoli seumpama itu. Terima kasih.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Terima kasih Yang Berhormat bagi Setiu. Suatu pertanyaan sepatutnya pihak kerajaanlah menjawab persoalan itu tetapi pada pandangan dan cadangan saya bagi menyelesaikan soalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat bagi Setiu, Tuan Yang di-Pertua, suatu standard harga penghantaran pos laju ekspres ini boleh dibuat pada asasnya yang diguna pakai ialah mengikut timbangan berat ataupun jenis barang yang hendak dihantar ataupun perkara yang hendak dihantar itu sendiri.

Apa yang berlaku sekarang ini kita dapati tiada suatu standard harga atau pengenaan caj kerana bila kita hendak murah kita pergi kepada PMB. Apabila kita hendak mahal atau hendak cepat kita pergi kepada Courier Service ataupun apa-apa perkhidmatan. Ini suatu nilai yang tidak standard dan bagi mengelak perkara ini dibimbangi oleh pihak Yang Berhormat bagi Setiu tadi, suatu perkiraan standard mestilah dibuat terutama apabila Phileo Allied menguruskan perkhidmatan pos ini saya yakin ianya mempunyai tenaga bijak pandai daripada pengurusan kewangan yang sebelum ini begitu cekap lebih-lebih lagi dibayangi pula oleh mesej politik tertentu daripada pihak kerajaan sendiri, saya yakin ianya tidak akan meletak suatu asas yang membimbangkan pelanggan. Itu nilai positif yang saya letak kepada asas perimbangan tadi.

Kemudiannya di sebalik isu pos laju dan ekspresnya lagi ialah fungsi PMB yang sedia ada. Saya nampak fungsinya terlalu 'cacamarba', terlalu banyak. Urusan pembayaran bil, semua urusan bil-bil diuruskan di kaunter pejabat pos. Begitu juga urusan pembelian komputer di bawah skim KWSP lebih-lebih lagi dalam urusan-urusan untuk membayar road tax kenderaan dan juga insurans ataupun insurans perlindungan. Semua ini menampakkan perkhidmatan yang cacamarba yang menyebabkan berlakunya suatu queue ataupun sesak dengan pelanggan-pelanggan daripada waktu-waktu perdana di bahagian perkhidmatan kaunter pejabat pos.

Dalam hal ini saya cuba menampilkan satu cadangan supaya pengurusan yang berikutnya pihak Suruhanjaya Komunikasi Dan Multimedia mengambil suatu sikap yang tegas. Kalaulah urusan bil-bil dan segala bentuk bayaran-bayaran selain daripada urusan-urusan perkhidmatan pos yang konvensional ini, saya mencadangkan supaya Suruhanjaya ini boleh melesenkan kepada suatu agensi atau satu pihak yang khusus untuk menyelesaikan urusan-urusan bulanan ataupun harian ataupun berkala pihak pelanggan itu sendiri. Dengan cara ini kita akan menampilkan suatu industri pos yang lebih sihat dan lebih bertenaga.

Kemudian suatu persoalan yang ingin saya bangkitkan ialah dari sudut keistimewaan-keistimewaan yang disebutkan dalam pindaan ini sebagaimana yang telah pun disentuh sedikit oleh pihak Yang Berhormat bagi Bukit Bintang tadi iaitu di bawah Fasal 12 pindaan kepada seksyen 5 penjelasan sepatutnya dibuat kepada rakyat pihak yang dimaksudkan "mana-mana golongan orang" yang diberi kemudahan tadi dari sudut perkhidmatan pos kerana selama ini pihak kerajaan khususnya kami daripada ahli Parlimen pembangkang pernah saya sendiri untuk mendapat perkhidmatan penghantaran pos percuma menerusi sampul yang diedarkan ditolak oleh pejabat pos.

Jadi, mungkin ianya tidak diberi penjelasan oleh pihak kakitangan pos ataupun mungkin perkara ini disengajakan kerana kami daripada pihak pembangkang. Dan perkara yang sama juga pernah dialami oleh pihak kerajaan negeri Kelantan kepimpinan PAS iaitu pembayaran bil air telah ditolak oleh pihak perkhidmatan pos sedangkan statusnya adalah bil di bawah Jabatan Bekalan Air pada masa itu yang diuruskan oleh pihak kerajaan sendiri sebelum diswastakan. Ini suatu nilai yang sepatutnya diperjelaskan supaya rakyat tidak mendapat suatu penjelasan yang tidak tepat dan sebenar.

Kemudian di sebalik isu-isu penjualan PMB kepada Phileo Allied Bhd. Banyak perkara yang menimbulkan satu tanda tanya dan tidak mampu diselesaikan oleh jawapan Timbalan Menteri Kewangan pada hari semalam. Di antaranya saya melihat tidak wujud suatu asas penilaian harga yang munasabah kepada aset yang dibayar kepada RM800 juta. Di antaranya ialah ada seorang pekerja pos menyebutkan kepada saya bahawa dia sendiri yang bekerja sebagai posmen menghantar surat setiap hari dinilai pada harga RM80 sahaja. Betulkah tidak? Ini suatu komitmen yang bersifat kemanusiaan, daripada penilaian untuk pergi kepada

RM800 juta pembayaran oleh Phileo kepada Pos Malaysia seorang pekerja pos itu dinilai dengan harga RM80 sahaja.

Kita dapati juga banyak harta-harta ataupun aset-aset Pos Malaysia Bhd. merata tempat di seluruh negara kerana tidak kurang daripada satu pejabat pos di setiap daerah, ada pula pos mini di setiap pekan dan bandar ataupun jalan-jalan utama. Semua ini sepatutnya dibuat suatu pendedahan yang telus oleh pihak kerajaan supaya rakyat mengetahui hakikat sebenar ketelusan di sebalik usaha-usaha yang telah pun berlaku peralihan pengurusan daripada PMB kepada PAB. Demikian juga dari sudut masa depan, suatu tanda tanya juga oleh pihak kakitangan pos dan juga mereka yang telah pun menerima kontrak membuka mini-mini pos di pekan-pekan dan di kampung-kampung. Apabila PAB mengambil alih perkhidmatan pos ini, adakah mereka masih diperlukan.

Pada pandangan saya sebenarnya mini-mini pos wajar diwujudkan di merata tempat ceruk rantau dalam negara kita hatta ke pedalaman Sabah dan Sarawak yang boleh dihubungi hanya melalui bot ataupun penerbangan sahaja. Ini asas-asas untuk memberi suatu kemudahan kepada pelanggan-pelanggan yang duduknya di perkampungan dan pedalaman di atas fungsi mini pos ini untuk memastikan sebarang urusan correspondence dapat dijalankan di antara satu pihak ke satu pihak.

Kemudian apa yang berbangkit di sebalik urusan perkhidmatan pos ini lagi ialah setakat mana keupayaan dari sudut penguatkuasaan ke pada pihak-pihak yang melakukan kesalahan khususnya di atas kehilangan surat-surat. Apakah penyiasatan boleh dilakukan secara terbuka oleh pihak polis dan apabila kesalahan itu didapati berlaku di pejabat pos maka pihak pejabat pos berkenaan boleh didakwa oleh pihak pelanggan.

Kes yang saya alami sendiri acapkali posmen dalam kawasan saya di Bachok menghantar surat lewat dan berlonggok. Pengalaman saya sendiri banyak urusan mesyuarat yang saya terima tiga hari atau dua hari selepas daripada tarikh. Sedangkan saya tengok pada cop di setemnya masa sepatut sampainya ialah tiga hari tetapi ianya mengambil masa paling-paling tidaknya lima hari sedangkan rumah saya dengan pejabat pos jaraknya tidak sampai dua kilometer. Ini suatu kesilapan teknikal mungkin atau kecuai.

Jadi, kalau saya menggunakan hak saya untuk memastikan pada masa hadapan supaya surat tadi sampai pada waktunya atau pada tarikh yang

dimaksudkan, bagaimana caranya dari sudut akta yang dipinda pada hari ini khususnya menerusi kuasa di bawah penyeliaan Suruhanjaya Komunikasi Dan Multimedia kerana ianya terlalu kabur untuk difahami dari sudut tindakan. Mungkin perkara ini boleh diaju kepada pihak Kementerian Hal Ehwal Pengguna tetapi dari sudut kementerian ini saya yakin Menteri TKM ini mempunyai suatu penyelesaian kerana perkhidmatan pos di bawah kementeriannya.

Akhir sekali saya mengambil satu sikap dan komitmen yang positif supaya setiap usaha dalam melihat perkhidmatan pos kepada rakyat di negara kita ini berjalan dengan lancar dan baik lebih-lebih lagi dalam memastikan cabaran yang ada kepada perkhidmatan pos hari ini ialah wujudnya teknologi maklumat menerusi ICT. Kerana daripada asas cabaran ini kita melihat telah ramai pengguna-pengguna Internet bercorrespondence menerusi e-mail. Begitu juga cabaran yang ada kepada kita ialah nilai komersial yang wujud di sebalik pengambilalihan PMB kepada PAB sudah pasti akan menimbulkan satu konsep dalam pemikiran rakyat ialah perkhidmatan yang akan lebih mahal daripada biasa meskipun suatu pengharapan kecekapan akan berlaku di sebalik peralihan. Oleh kerana itulah di atas usaha-usaha dan komitmen bersama saya yakin dan percaya ianya mampu untuk meletakkan taraf perkhidmatan pos yang terbaik menerusi pindaan akta yang telah pun dibuat khususnya memberi suatu jaminan pengawalseliaan kepada pihak Suruhanjaya Komunikasi Dan Multimedia. Sekian terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Batu Gajah dan selepas ini Menteri menjawab.

3.42 ptg.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kalau kita rujuk kepada akta ini seperti yang diucapkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri, antara tujuan utama pemindaan akta ini adalah untuk pengambilalihan fungsi-fungsi dan tugas-tugas Ketua Pengarah Pos oleh Suruhanjaya Komunikasi. Saya berharap dengan pengambilalihan ini rakyat dapat menempatkan perkhidmatan pos diperbaiki.

Tuan Yang di-Pertua, buat masa kini saya rasa pejabat pos kita telah dibebankan dengan pelbagai tanggungjawab kepada rakyat dan ini mengakibatkan rakyat tidak dapat menerima perkhidmatan yang baik. Apabila kita sebut pejabat pos perkhidmatan utama yang kita dapat hantar ke fikiran kita ialah penghantaran surat. Akan tetapi fungsi atau peranan perkhidmatan utama ini telah tidak dapat dijalankan

dengan baik oleh pejabat pos seperti yang telah diucapkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat baru tadi. Tetapi buat masa kini kita boleh tengok pelbagai perkhidmatan telah diberi kepada Pos Malaysia dan ia adalah seperti pengiriman bungkusan, surat, dokumen, pembayaran cukai jalan, memperbaharui lesen memandu, membaharui lesen TV, membayar bil-bil elektrik, air, telefon, telefon bimbit, pembelian setem, wang pos, simpanan Amanah Saham Nasional. Tambahan pula di Pejabat Pos Besar Ipoh kita ada penjualan komputer melalui skim EPF dan juga kalau Datuk pergi melawat pejabat pos besar di Ipoh ada direct selling dijalankan oleh syarikat Odasaja. Kita boleh tengok di sana ada satu rak gelas ada menjual piring pinggan, pinggan mangkuk, piring, cawan, mixer pun ada, kalau Datuk boleh pergi sana tengok. Kalau boleh Timbalan Menteri boleh juga melawat.

Ini menunjukkan bahawa fungsi utama pejabat pos ini telah menyeleweng daripada asas-asas perkhidmatan yang sepatutnya diberi. Kalau kerajaan memberi alasan bahawa tujuan memberi perkhidmatan semua ini kepada Pos Malaysia adalah untuk memudahkan rakyat kerana pejabat pos wujud di semua tempat termasuk di luar bandar, apakah kerajaan sedar bahawa secara tidak langsung ia telah menyusahkan rakyat apabila kita ada penambahan penduduk tanpa penambahan kaunter atau pegawai di pejabat pos, penambahan penduduk, penambahan perkhidmatan tanpa penambahan kaunter dan pegawai juga tanpa penambahan masa pejabat.

Saya boleh beri saya contoh di kawasan saya Menglembu terdiri lebih daripada 110,000 orang penduduk dengan 11 buah taman perumahan hanya ada sebuah pejabat pos. Kaunter di pejabat pos mempunyai tiga tetapi hanya dibuka dua sahaja. Apabila masa makan kita akan dapat lihat ramai yang kena beratur panjang. Kadang-kadang pada akhir bulan, ramai yang hendak bayar bil, kita boleh bayangkan kalau seorang membayar empat bil pada satu masa.

Baru-baru ini, kita membaca dalam surat khabar bahawa Suruhanjaya Pilihan Raya bercadang akan mengadakan pendaftaran pengundi sepanjang tahun dan bermula pada tahun akan datang. Saya ingin tahu, apakah ini juga akan diberi kepada pejabat pos untuk menjalankan perkhidmatan ini?

Saya juga ingin mengambil kesempatan ini untuk memaklumkan kementerian bahawa di kawasan saya iaitu di Jelapang juga langsung tidak mempunyai satu pejabat pos walaupun pengundi sahaja di kawasan tersebut adalah lebih daripada

7,000 orang. Saya merayu agar kementerian memberi perhatian terhadap perkara ini dan saya ingin tahu apakah *ratio* bagi setiap pejabat pos kepada berapa orang . .

Jika pejabat pos kita hendak dirikan, saya harap kementerian akan beri perhatian juga bahawa pejabat pos itu mempunyai ruang letak kereta yang mencukupi. Kalau kita tengok Bangunan Persekutuan di Ipoh baru-baru ini diadakan upacara pembukaan, kita boleh tengok walaupun ada banyak jabatan kerajaan dipindahkan ke Bangunan Persekutuan tetapi tidak mempunyai tempat letak kereta yang mencukupi. Oleh itu, saya harap kalau kementerian bercadang akan mendirikan pejabat pos bagi kemudahan penduduk kawasan saya di Jelapang, berilah perhatian kepada tempat letak kereta.

Kini saya ingin merujuk kepada pembelian komputer melalui EPF iaitu skim Satu Keluarga Satu Komputer. Di bawah skim ini, pembelian komputer melalui KWSP ini mula-mula diberi monopoli kepada Pos Malaysia di mana Pos Malaysia menggunakan syarikat Odasaja jadi orang tengah untuk menjalankan tugas-tugas penjualan komputer ini. Walaupun kini telah dibuka kepada 5 buah dealers, akan tetapi kita tahu baca dalam surat khabar, wujud pula pembelian komputer melalui KWSP melalui Bank Simpanan Nasional.

Saya ingin minta kementerian menyata kan mengapakah menjadi sedemikian sebab saya dimaklumkan oleh penjual-penjual komputer bahawa di bawah Odasaja, itu adalah kumpulan Mahathir ya, di bawah Bank Simpanan Nasional adalah kumpulan Tun Daim ya. Jadi ini ada berebut-rebut. Walau bagaimanapun, apa yang saya risau adalah kerana beban kos itu dipindahkan kepada rakyat yang telah kita tahu, komputer kalau beli dari Pos Malaysia, harganya adalah....

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ya, ada yang berdiri Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan: ...lebih mahal.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Hendak bagi jalan?

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat bagi Batu Gajah. Kita perhatikan bahawa dalam tiga empat hari kebelakangan ini, dalam sesi Parlimen kali ini, seolah-olah ada satu, dengan izin, satu kegilaan untuk mewujudkan suruhanjaya. Sudah berapa suruhanjaya kita

diwujudkan? Kita perhatikan suruhanjaya-suruhanjaya ini diwujudkan lebih kerana jabatan-jabatan kerajaan ini telah mula diswastakan.

Apakah Yang Berhormat tidak bimbang, selepas satu-satu, selepas satu-satu, jabatan kerajaan mula diswastakan dan diperhatikan yang mendapat faedah itu adalah orang-orang yang tertentu. Mohon dapat penjelasan.

Puan Fong Po Kuan: Ini adalah kerisauan kami di sebelah sini tetapi apa yang kita boleh buat. Kuasa ada di tangan Kerajaan Barisan Nasional, dan apa kita boleh harap adalah kami memberitahu rakyat penyalahgunaan kuasa oleh Kerajaan Barisan Nasional, kita boleh berdoa [*Ketawa*] agar pilihan raya akan datang, sebelah sini pula menjadi kerajaan. [*Tepuk*]

Balik kepada apa yang ucapkan tadi mengenai pembelian komputer melalui Pos Malaysia. Saya ingin tahu setakat ini, berapakah jumlah keuntungan melalui skim ini telah diperolehi oleh Pos Malaysia?

Apabila monopoli pembelian komputer melalui KWSP diberi kepada Pos Malaysia, alasan yang diberi oleh kementerian adalah untuk mengelakkan penyalahgunaan pengeluaran wang KWSP. Ada ahli-ahli yang telah mengeluarkan wang tetapi tidak beli komputer, tetapi baru-baru ini kita baca di dalam surat khabar, kali ini pula sebaliknya, Tuan Yang di-Pertua. Pembeli yang kena tipu pula. Kita baca dalam surat khabar ada pembeli, melalui Skim One Home One Computer ini, diberi pirated software, dengan izin. Jadi, saya ingin tahu apakah jaminan oleh kementerian agar rakyat tidak ditipu di dalam pemberian melalui skim ini.

Saya tidak akan berucap panjang tetapi kita boleh tengok, apa yang telah diucap oleh Ahli-ahli Yang Berhormat pada petang ini berkenaan akta ini adalah keluhan-keluhan mengenai kelemahan-kelemahan pejabat pos yang memberi perkhidmatan kepada rakyat. Saya hanya boleh berharap dengan pemindahan fungsi-fungsi dan tugas ini kepada suruhanjaya, rakyat tidak akan menjadi mangsa tetapi perkhidmatan dibaiki. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Timbalan Menteri sila menjawab.

3.50 ptg.

Timbalan Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia [Datuk Tan Chai Ho]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan berkenaan dengan Rang Undang-undang Perkhidmatan Pos Pindaan 2001.

Yang Berhormat bagi Bukit Bintang telah membangkitkan atau telah soalkan bolehkah satu lesen lagi diberikan kepada syarikat lain supaya wujudkan saingan untuk meningkatkan perkhidmatan pos. Tuan Yang di-Pertua, cadangan ini boleh dipertimbangkan sekiranya ada syarikat yang berminat dan mempunyai kemampuan, kelayakan dan boleh memberikan perkhidmatan sejagat di seluruh negara termasuk kawasan-kawasan luar bandar.

Yang Berhormat bagi Bukit Bintang suka menyoal perkara mengenai isu pengecualian daripada caj pos. Tuan Yang di-Pertua, pengecualian di bawah seksyen 15 adalah daripada caj pos yang merupakan setem yang digunakan sebagai pembayaran pengecualian dilaksanakan melalui perintah oleh Menteri dan ini hendaklah diwartakan terlebih dahulu sebelum ia dilaksanakan. Jadi, ini adalah di bawah akta iaitu seksyen 15.

Isu mengenai pegawai Pos Malaysia Berhad di mana polis yang membuka surat. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seksyen 29 memperuntukkan hanya orang yang di bawah kuasa akta, yang kedua, perintah bertulis Menteri atau Ketua Pengarah Pos, dan yang ketiga, arahan surat dari mahkamah. Jadi, dengan ini, beliau bolehlah menahan atau membuka sesuatu surat. Dan di seksyen 32 memperuntukkan penalti kepada mana-mana orang yang mendedahkan isi-isi kandungan surat dan ia akan diambil tindakan.

Mengenai kes Pos Laju di Negeri Sembilan sepertimana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bukit Bintang, sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, tidak ada sebarang kelemahan dalam sistem penghantaran Pos Laju. Apa yang berlaku ialah adanya petugas pos yang tidak menurut peraturan yang ditetapkan. Dan perkara mengenai pertukaran Pengurus bukan kerana kes yang saya sebut tadi, ianya telah ditetapkan sebelum kes tersebut berlaku.

Yang Berhormat bagi Bukit Bintang juga ada membangkitkan perkara mengenai bilangan syarikat hantar cepat ditambah dan tidak perlu bagi syarat-syarat yang ketat seperti meletakkan modal yang besar dan kakitangan yang ramai. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian telah pun menambah bilangan syarikat courier bagi meningkatkan tahap perkhidmatan dan persaingan dengan melesenkan 114 syarikat courier di mana 60% merupakan syarikat kecil dengan modal di bawah RM100 ribu.

Walau bagaimanapun, kementerian bertanggungjawab memastikan perkhidmatan yang diberi adalah efisien dan berkesan. Oleh itu, perlulah ditetapkan syarat-syarat minimum untuk kelayakan supaya kualiti perkhidmatan pos terjamin.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ya, Jeli bangun.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Kita perhatikan bahawa di antara sebab-sebab Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang kita kasihi bilamana berucap di pentas-pentas antarabangsa akhir-akhir ini Yang Amat Berhormat Perdana Menteri cukup marah dan pesan sangat memberi peringatan kepada negara-negara sedang membangun tentang bahaya globalisasi dengan alasan globalisasi ini, syarikat-syarikat, negara-negara membangun kemungkinan besar akan ditelan oleh syarikat-syarikat negara maju.

Jadi, maknanya kita akan perhatikan satu persatu yang ditelan sehingga wujud suasana oligopoli. Maknanya mewujudkan beberapa pemain dalam bidang-bidang ataupun sektor-sektor tersebut. Umpamanya, bidang telekomunikasi kita ada empat, tetapi Yang Berhormat ada memberi jawapan dan saya ingin tanya apakah itu jawapan peribadi ataupun jawapan yang ada ruang sekiranya ada pihak-pihak lain yang memohon untuk memberikan perkhidmatan yang sama sepertimana perkhidmatan pos kerana kita bimbang, monopoli ini tidak menguntungkan negara dan rakyat.

Jadi, saya hendak tanya pandangan Yang Berhormat tadi pandangan peribadi atau pandangan yang boleh memberi ruang kepada mewujudkan kepada bukan monopoli tetapi oligopoli, dua atau tiga pemain dalam sektor pos. Sekian, terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, tadi saya kata mana-mana syarikat yang mempunyai kelayakan yang mencukupi atau mampu atau berniat hendak memberi perkhidmatan pos di negara kita dan syarikat-syarikat yang memenuhi syarat-syarat yang ditentukan, kita boleh timbang. Jadi, inilah satu cara di mana kita bagi peluang kepada syarikat-syarikat yang mempunyai kelayakan atau kemampuan. Inilah cara pentadbiran kita. Jadi, Yang Berhormat tidak perlu bimbang.

Ini mengenai pembelian Pos Malaysia oleh Phileo Allied Berhad. Di sini saya ingin menyatakan bahawa perkara ini telah diterangkan oleh pihak Kementerian

Kewangan pada hari semalam. Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan telah memberi keterangan kepada Dewan yang mulia ini dan ini adalah juga di luar tanggungjawab kementerian saya. Jadi, sepatutnya saya tidak jawab soalan ini.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ya.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, dan terima kasih kepada Datuk Timbalan Menteri. Mungkin saya tidak pergi direct kepada jualan kepada Phileo Allied, cuma saya ingin mendapat sedikit penjelasan adakah pihak kerajaan melantik mana-mana independent body ataupun mana-mana pihak yang membuat penilaian secara bebas berhubung dengan harga yang dibayar kepada Pos Malaysia dengan harga RM800 juta itu adakah penilaian yang telah dibuat di mana-mana independent body. Itu sahaja.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, soalan ini haruslah dirujuk kepada Kementerian Kewangan. Yang Berhormat bagi Gelang Patah telah mencadangkan supaya pos mini dapat diwujudkan di kawasan-kawasan atau di taman-taman penduduk supaya memberi kemudahan atau memberi perkhidmatan yang baik kepada penduduk-penduduk kawasan itu. Beliau telah bertanya bolehkah Pos Malaysia Berhad melaksanakan decentralization. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, Pos Malaysia tidak ada rancangan tersebut tetapi akan memberi pertimbangan membuka pejabat pos baru. Ini bermakna kalau di satu kawasan yang mempunyai populasi yang pesat penduduk-penduduk yang ramai jadi Pos Malaysia akan menimbang supaya pos baru dibuka di kawasan itu dan memberi perkhidmatan kepada penduduk-penduduk.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Yang Berhormat bagi Gelang Patah.

Tuan Chang See Ten: Tuan Yang di-Pertua, minta penjelasan dari Yang Berhormat Timbalan Menteri. Adakah pihak kementerian mengadakan garis panduan untuk menunjukkan pejabat pos atau pos mini di sesuatu tempat itu kampung dan taman berpandu kepada penduduk berapa orang baru akan mengadakan rancangan mewujudkan satu pejabat pos di sana. Boleh tolong berikan penjelasan, terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Pos Malaysia sentiasa membuat kajian di mana kawasan-kawasan yang mempunyai penduduk yang ramai dan tidak ada perkhidmatan pos atau tidak ada penubuhan pejabat pos, kita akan membuat atau

menubuhkan pejabat pos atau pos mini atau ada rayuan daripada penduduk-penduduk atau dari Ahli-ahli Yang Berhormat. Kita sentiasa membuat kajian.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Bachok telah membangkitkan beberapa isu dan mengenai isu melindungi kepentingan pengguna saya ingin menjelaskan bahawa seksyen 12 akta telah menentukan bahawa PMB tidak bertanggungjawab bagi apa-apa kehilangan, salah serahan atau kelewatan atau kerosakan melainkan ia disebabkan secara *fraud* atau dengan niat jahat atau secara cuai, atau yang dilakukan oleh pekerja-pekerja 'PMB' dalam syarat nombor 14 dan 15 kesalahan lesen yang dikeluarkan oleh PMB hak pengguna dan kualiti perkhidmatan adalah ditetapkan. Jadi mana-mana ada yang terbukti mengenai kerosakan atau kesalahan yang dilakukan secara niat jahat oleh pekerja PMB di mana pihak pengguna boleh membuat tuntutan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Yang Berhormat bagi Jeli bangun lagi.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Selain daripada permasalahan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat bagi Bachok, di dalam akta ini juga ada menyebutkan di dalam Fasal 9 bahawa suruhanjaya dikecualikan daripada tanggungan tertentu pada menjalankan fungsi-fungsi tugas-tugas ini. Saya rasa ini tidak adil kerana bila mana suruhanjaya ini melakukan kesilapan dan cuai sepatutnya suruhanjaya ini juga terpaksa menanggung risiko daripada cuai dan salah laku ini, begitu juga seperti yang dikatakan kalau ada bukti-bukti ada perbuatan jahat dan sebagainya sebelah sana sepatutnya dia juga terpaksa menanggung risiko dan layak di saman dan sebagainya. Sebab apa saya bimbang takut-takut kes yang telah berlaku kepada Timbalan Presiden MCA, Datuk Lim Ah Lek yang telah menghantar surat kepada 2,200 – berapa entah perwakilan, tiba-tiba seorang pun tidak menerima surat tersebut. Ini satu perkara yang cukup memalukan Pos Malaysia walaupun setelah diswastakan kepada Phileo Allied sudah mula menunjukkan satu kesalahan yang besar tidak amanah kepada rakyat termasuk juga pemimpin-pemimpin tertentu. Sekian, terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Jeli telah membuat satu ucapan perception yang berniat jahat yang menyebutkan nama Timbalan Presiden MCA mengatakan menghantar surat tetapi tidak diterima oleh ahli-ahli MCA ini satu perception ya. Sebenarnya suruhanjaya yang menjalankan

tugas yang tadi saya katakan mengawal selia pembangunan dan keadaan industri pos. Jadi, yang mana tadi saya katakan jika pekerja-pekerja PMB telah melakukan satu kesalahan dengan niat jahat, pengguna akan dapat perlindungan..

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat bagi Setiu berdiri Yang Berhormat, hendak beri?

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Bachok.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Bachok, maaf ya.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, silap sebut tidak apa, asalkan pengguna terbela. Isunya saya telah meneliti Akta ibu dan juga pindaan yang dibawa tidak ada suatu asas untuk pengguna bertindak mengikut akta ini dan jaminan pihak Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia sendiri pun dari sudut itu tidak nampak. Jadi, tadi pihak Yang Berhormat telah menyebut pengguna boleh menggunakan haknya jadi ruang untuk menggunakan hak itu di celah mana? Saya tidak nampak, terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, peraturan-peraturan akan dibuat..

Beberapa Ahli: [Ketawa]

Datuk Tan Chai Ho: ...tidak decoration kalau tidak, tidak perlu melalui Parlimen, sebelum ini pun ada kriteria-kriteria yang ditetapkan oleh pejabat pos di mana PMB kena membayar pampasan jika dibuktikan ada kesalahan daripada pekerja-pekerja PMB.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai usaha menarik murid-murid sekolah meminati setem. Ini satu cadangan yang bagus. Sebenarnya Pos Malaysia menggalakkan sekolah-sekolah menubuhkan kelab setem di sekolah-sekolah dan setakat ini sudah banyak sekolah telah menubuhkan kelab-kelab yang tadi telah saya sebut. Pos Malaysia memang telah membuat atau menjual album setem di pejabat atau *Phileo philately* Pos Malaysia dan Pos Malaysia mempunyai program bagi menarik minat murid-murid kepada setem. Pos Malaysia ada menyediakan akaun pesanan tetap, jadi peminat-peminat setem boleh mendaftarkan diri menjadi ahli akaun simpanan tetap di mana *Phileo philately* di seluruh negara dan setem-setem yang dipesan akan dihantar terus ke alamat peminat tanpa perlu berbaris di pejabat pos.

Pasal jualan setem Yang Berhormat bagi Bachok telah membangkitkan perkara ini. Sebenarnya setem kenangan atau khas adalah dikeluarkan bagi

memperingati sesuatu peristiwa yang mempunyai nilai sejarah dan kepentingan kepada negara. Sehingga kini kementerian tidak pernah mengeluarkan setem bagi memperingati peristiwa sesebuah parti politik. Jadi, tidak pernah oleh itu permohonan dari PAS tidak diterima.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Batu Gajah telah memohon supaya pejabat pos baru boleh dibuka di kawasan beliau. Saya mohon supaya memberikan butir-butir lanjut supaya saya dapat memberitahu pegawai-pegawai PMB dan mereka akan membuat kajian supaya kalau boleh secepat mungkin jadi dengan itu pejabat pos boleh diadakan di kawasan Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, sebenar kesemua Ahli-ahli Yang Berhormat....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ada yang berdiri, Yang Berhormat bagi Gelang Patah. Ya sila,

Tuan Chang See Ten: Minta penjelasan Tuan Yang di-Pertua. Saya tadi ada menimbulkan tentang perkhidmatan fax sama ada boleh diadakan di pejabat pos belum dijawab dan saya pun ada menyentuh perkara yang mana di kawasan saya serahan surat yang dibuat tidak betul iaitu dikirakan satu tugas yang tidak sempurna yang mana posmen menghantar semua surat ke satu rumah dan penerima itu perlu menjadi posmen tanpa gaji untuk menyerahkan surat. Ini pun ada keluar daripada surat khabar Cina. Saya pun dapat aduan lambat seperti dari JB ke Gelang Patah dan Ulu Choh cuma jaraknya 36 kilometer, satu minggu baru terima. Kadang-kadang kita hantar surat untuk mesyuarat mereka tak terima surat dan tak hadir mesyuarat. Ini sudah jadi masalah. Saya ingin tahu apa garis panduan perkhidmatan pos, berapa hari *time frame* untuk sesuatu surat ke sesuatu tempat, sama ada kira jaraknya atau apa kerana kalau kita hantar dari JB ke Kuala Lumpur lebih cepat terima daripada JB ke Gelang Patah, apa sebab lambatnya itu. Saya harap pihak kementerian boleh jawab. Sekian, terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, mengenai perkhidmatan faks di pejabat pos ini satu perkara yang baru. Jadi, saya akan buat kajian iaitu melalui Pos Malaysia Berhad (PMB) akan buat kajian.

Mengenai standard perkhidmatan mel atau piawaiannya di mana surat yang dihantar tidak boleh sampai, di sini saya ingin menjelaskan bahawa ada tiga kategori. Pertama, kesalahan tempatan di dalam lingkungan bandar raya dan bandar-bandar utama. Jadi, piawaian perkhidmatan surat adalah D+1. D bermakna hari pengeposan dan 1 adalah hari-hari berikutan. Di dalam negeri yang sama iaitu di antara kesemua

bandar adalah D+2. Di antara dua bandar adalah D+3. Kategori yang ketiga adalah di antara lain-lain negeri di mana di antara bandar-bandar utama adalah D+2. Di antara kesemua bandar lain D+3 dan di antara luar bandar adalah D+4.

Saya faham, Tuan Yang di-Pertua, kesemua Ahli Yang Berhormat telah ambil berpatutan...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ada yang berdiri lagi, Batang Lupar. Ya sila.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak tanya terminolgi D+3, D+4 semua ini, oleh kerana saya daripada luar bandar kadang-kadang anak-anak di luar bandar bila dijemput untuk datang interview pergi menyambung persekolahan di universiti umpamanya menerima surat kadang-kadang dua minggu baru sampai, selepas itu dia kena terbang pula daripada Sarawak pergi ke Semenanjung. Hendak book tiket kadang-kadang tiket tak ada, kapal terbang tak ada, seat tak cukup, macam-macam masalah. Jadi, pokok pangkalnya ialah kelemahan pihak pos.

Saya tak bercakap tadi tetapi penjelasan oleh Yang Berhormat kita tak boleh *justify all the time*, dengan izin, apa kelemahan-kelemahan kita. Kita kena balik tengok ke rumah sekali-sekala. Kadang-kadang banyak anak-anak di luar bandar rasa teraniaya - D+3, D+4 ini sistem ceritanya saya boleh buat rule dan undang-undang tetapi pelaksanaan adalah yang penting sekali. Kadang-kadang orang hendak cari kerja susah, bila dapat interview terima tawaran kerja pada hari yang dia dikehendaki datang melapor dia tak boleh melapor oleh kerana surat tak diterima. Jadi, kalau dah melapor lewat itu majikan kata "kamu sudah terlambat, tak boleh terima lagi, minta maaf." Jadi, orang ini menangis dalam hati, siapa dia hendak marah, hendak tumbuk YB, hendak tumbuk menteri? Jadi, dalam keadaan sedemikian saya berharap jangan katakan - saya bersetuju yang suruhanjaya ditubuhkan supaya suruhanjaya boleh mengatasi dan melihat di mana kelemahannya pihak pos.

Saya juga bersetuju kalau ada syarikat-syarikat lain yang hendak mengambil alih pentadbiran Syarikat Pos Malaysia ini. Kita sudah lama saya ingat pos ini, saya selalu bercakap hal pos ini, berjumpa pengarah-pengarah pos tetapi masalahnya masih kronik sampai sekarang tak selesai Yang Berhormat.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, memang masalah yang timbul di mana penghantaran atau pengedaran di kawasan luar bandar khususnya di Sabah

dan Sarawak di mana banyak kawasan terdapat tidak ada jalan raya, rumah terletak jauh dari perbandaran dan rumah-rumahnya adalah bertaburan here and there. Ini satu masalah yang besar. Kita ada jalan lama dan rumah. Jadi, untuk mengatasi masalah ini PMB telah mengambil tindakan-tindakan yang sewajarnya.

Lagi satu contoh, di kawasan yang mana tadi saya kata rumah yang bertaburan memang susah untuk mewujudkan peti-peti surat berkelompok di mana penduduk-penduduk senang menerima surat. PMB sentiasa membuat kajian dan siasatan supaya perkhidmatan mel di kawasan luar bandar akan dapat ditingkatkan.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya PMB telah melaksanakan pelbagai program pemodenan operasi mel bagi meningkatkan kualiti perkhidmatan mel. Dari program tersebut prinsip pengeluaran kilang telah digunakan dalam pemprosesan. Di antaranya ialah prinsip *clear floor policy*, *matching resources with volume* dan waktu kerja syif hingga ke pagi. Ini bermakna banyak mesin yang canggih telah diadakan. Ini akan memberi lebih kesan atau efisien kepada pengendalian surat-surat dan kakitangan akan ditambah. Jadi, langkah-langkah pun telah diambil supaya tahap perkhidmatan pos akan ditingkatkan.

Tuan Yang di-Pertua, inilah sedikit-sebanyak keterangan daripada saya...

Puan Fong Po Kuan: Penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Batu Gajah minta penjelasan.

Puan Fong Po Kuan: Yang Berhormat tak jawab. Terima kasih Yang Berhormat. Tadi saya ada tanya apakah ratio di setiap pejabat pos memberi perkhidmatan kepada berapa orang penduduk. Soalan pertama sudah saya tanya. Soalan kedua, apakah jaminan yang boleh diberi oleh Pos Malaysia Berhad agar tidak akan berlaku lagi kes-kes di mana pirated software, dengan izin, dimasukkan ke dalam komputer dan dihantar terima kepada pembeli yang membeli komputer melalui KWSP, apakah jaminan yang boleh diberi? Terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, pengeluaran barang-barang tiruan atau cetak rompak melalui mail atau pos, pihak PMB sentiasa mengambil tindakan sewajarnya untuk mengawal selia. Setakat ini ada orang kompelin juga pil ecstasy dihantar melalui mel. Setakat ini tidak ada kes-kes yang berlaku. Kita akan meneliti secara terperinci perkara-perkara mengenai ini.

Tuan Yang di-Pertua, di mana-mana saya tak sempat menjawab...

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Saya minta penjelasan sedikit boleh? Sedikit sahaja.

Datuk Tan Chai Ho: ...pegawai-pegawai kementerian ini telah ambil perhatian...

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Ada yang tak jawab satu lagi tadi. Saya bangkitkan tadi ialah kadar yang dikenakan oleh syarikat-syarikat pos laju ekspres ini berbeza-beza. Macam Nationwide dengan harganya sendiri, kemudian Courier Service, PMB berbeza-beza, sedangkan perkhidmatannya di atas satu sampul yang kira-kiranya sama, standard harganya berbeza. Apakah perkara ini disedari ataupun perkara ini diluluskan oleh pihak kementerian?

Datuk Tan Chai Ho: Saya tak pasti ada harga yang berbeza-beza, tetapi saya akan siasat.

Tuan Yang di-Pertua, pegawai-pegawai kementerian ini telah mengambil perhatian, di mana cadangan dan teguran yang diberikan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat akan diambil kira. Jadi, saya mohon maaf, mana-mana saya tak sempat jawab. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Fasal 1 hingga 25 -

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Tuan Pengerusi, saya merujuk kepada Fasal 12 iaitu berkaitan dengan pindaan seksyen 15 yang menyentuh tentang pindaan "golongan orang tertentu" kepada perkataan "kerajaan, agensi-agensinya atau mana-mana golongan orang". Kita belum dapat kepastian walaupun dibangkitkan beberapa kali dalam peringkat Majlis tadi berkenaan dengan khidmat ini yang dirujuk kepada kerajaan, agensi-agensinya dan mana-mana golongan orang sama ada ahli-ahli Parlimen terlibat di dalamnya sebab gambaran yang kita dengar ialah bahawa ahli-ahli Parlimen dalam menjalankan urusan rasminya dengan menggunakan sampul rasmi yang diberikan oleh Parlimen tidak perlu membayar khidmat pos, tetapi

dalam pengalaman masing-masing terutamanya kami di pihak pembangkang nampaknya kemudahan itu tidak diberikan.

Dalam jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi juga tidak memberikan jawapan yang khusus, sekadar menyatakan itu adalah tertakluk dan terletak di bawah kuasa menteri. Jadi, kita ingin mendapat jawapan yang jelas supaya kita dapat tahu dan kita dapat kalau ada kemudahan ini menggunakannya dengan sebaik-baiknya. Jadi, saya pohon penjelasan dan jawapan yang tegas daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri di atas perkara ini. Terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, memang betul menteri yang buat keputusan terakhir terhadap sesiapa yang boleh dikecualikan caj pos. Tadi saya telah katakan yang boleh dapat pengecualian caj pos adalah dari segi setem. Ini bermakna pada masa dahulu hingga sekarang Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah diberikan pengecualian daripada setem untuk pengedaran surat, mel dan lain-lain.

Fasal 1 hingga 25 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ke tiga dan diluluskan.

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN MESYUARAT 18(3)

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli Yang Berhormat, oleh kerana masa pun pukul 4.30 petang dan menurut Peraturan Mesyuarat 18(3) dan menurut keputusan yang telah pun dibuat pada pagi tadi yang telah meluluskan usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) saya sekarang memberhentikan perbahasan mengenai rang undang-undang untuk membahaskan usul yang dibawa oleh Yang Berhormat bagi Pokok Sena.

Seperti yang telah pun diputuskan pagi tadi, pihak pencadang dan penyokong akan diberi 30 minit dan bagi pihak kerajaan juga 30 minit. Yang Berhormat bagi Pokok Sena, sila kemukakan.

4.37 ptg.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Tuan Yang di-Pertua, pertama saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua

khususnya kepada Tun yang telah menerima usul saya untuk dibentangkan dan juga untuk dibahas pada petang ini.

Akhir-akhir ini dalam tempoh 3 bulan ke belakangan ini berlaku penahanan ISA ke atas beberapa pimpinan Pemuda parti pembangkang khususnya Pemuda Parti KeADILan dan di kalangan aktivis Reformasi dan yang terbarunya ke atas dua orang pelajar ataupun mahasiswa yakni pemimpin mahasiswa iaitu Mohd Fuad Ikhwan dan Khairul Anwar Ahmad Zainudin. Dan Mohd Fuad ini sudah pun dibebaskan pada dua hari yang lalu.

Penahanan ke atas 2 orang mahasiswa ini berlaku selepas daripada peristiwa kebakaran Dewan Tunku Canselor di Universiti Malaya dan dia juga adalah ekoran daripada beberapa tuduhan liar yang dilemparkan oleh beberapa orang pemimpin politik dalam negara kita termasuklah Perdana Menteri sendiri yang membuat beberapa tuduhan liar mengatakan bahawa kebakaran tersebut adalah perbuatan khianat dan sabotaj dan juga menimbulkan tentang penglibatan mahasiswa dalam gerakan militan di dalam negara kita. Maka, berlakulah penahanan ke atas dua orang pelajar ataupun mahasiswa ataupun pemimpin-pemimpin mahasiswa ini yang kemudiannya dibebaskan seorang dan masih lagi ditahan seorang di bawah pengawasan pihak polis sekarang ini.

Apa yang saya hendak sebut di sini, Tuan Yang di-Pertua, ialah penahanan ini merupakan satu pencabulan terhadap sistem dan proses amalan prinsip demokrasi yang terdapat dalam negara kita kerana tahanan tanpa bicara ini adalah satu tahanan yang sangat bertentangan dengan apa yang kita laungkan selama ini seperti mana apa yang disebut di dalam Perlembagaan sendiri.

Dalam Perlembagaan disebut perkara yang berkaitan dengan soal bahagian 2 iaitu berkaitan dengan soal kebebasan asasi. Inilah yang dikehendaki oleh masyarakat dan rakyat dalam negara kita dan inilah yang menjadi tuntutan kepada sebahagian besar masyarakat dan rakyat dalam negara kita, iaitu meminta kebebasan asasi, hak mereka untuk mendapat keadilan, pembelaan di dalam mana-mana sistem perundangan yang terdapat dalam negara kita berasaskan kepada prinsip demokrasi. Dan juga kita berkehendakkan supaya satu kebebasan diberikan kepada semua golongan masyarakat ini untuk bebas bersuara tanpa ada sekatan-sekatan yang mengongkong hak mereka sehingga akhirnya mencabut dan meragut hak-hak prinsip-prinsip demokrasi tersebut seperti mana yang telah pun kita persetujui bersama.

Tetapi malangnya Tuan Yang di-Pertua, bahawa apa yang termaktub di dalam Perlembagaan ini seolah-olahnya ia menjadi satu slogan tetapi malang bagi rakyat Malaysia bahawa kita tidak dapat merasai dan tidak dapat mengecapi daripada topik yang disebut di dalam Perlembagaan ini iaitu berkaitan dengan soal kebebasan asasi.

Rakyat tidak dapat merasai dan mengecapi seolah-olah apa yang terkandung di dalam Perlembagaan seolah seperti igauan, khayalan kepada sebahagian besar masyarakat dan rakyat dalam negara kita. Sedangkan apa yang kita faham bahawa soal kebebasan, soal keadilan, ia bukan satu ungkapan semata-mata tetapi ia sesuatu yang harus dilihat berlaku dan dirasai berlaku dalam kehidupan masyarakat bernegara seperti mana negara kita yang dikatakan mendokong atau negara yang berasaskan kepada prinsip-prinsip dalam demokrasi. Tetapi malangnya kita lihat hari ini bahawa kewujudan-kewujudan seperti ini hanyalah seperti igauan ataupun khayalan semata-mata.

Sama seperti mana kewujudan Suruhanjaya Hak Asasi Manusia (SUHAKAM) yang diputuskan di dalam Dewan Parlimen yang mulia ini dengan kita menyediakan satu akta dan kemudian memperuntukkan peruntukan kewangan untuk perjalanan pentadbiran SUHAKAM dengan membayar elaun ataupun gaji kepada petugas-petugas di SUHAKAM, tetapi malang kita lihat bahawa SUHAKAM seperti mana yang disebut dalam aktanya ialah untuk memantau persoalan-persoalan hak asasi manusia dalam negara kita untuk menasihati kerajaan, memberikan cadangan kepada kerajaan hal-hal yang berkaitan dengan soal hak-hak asasi manusia termasuklah ISA ini yang merupakan satu daripada undang-undang yang haprak yang berlaku dalam negara kita, yang masih wujud dalam negara kita yang sudah pun dinasihati oleh SUHAKAM supaya undang-undang ini tidak harus lagi digunakan dan seharusnya Parlimen membuat satu penggubalan dan pemansuhan terhadap akta tersebut.

Tetapi malangnya, nasihat dan pandangan SUHAKAM ini tidak dipedulikan oleh kerajaan yang memerintah, malah sebaliknya bagi saya kerajaan ini berdiri di atas ego kuasa yang ada pada mereka. Sebab itu bagi saya seolah-olah tidak ada erti soal kebebasan hak asasi dalam Perlembagaan, tidak ada erti SUHAKAM yang sepatutnya memantau dan mempertahankan prinsip hak asasi dalam negara kita, tetapi sebaliknya ianya hanya untuk dijadikan lipstik politik untuk memberikan gambaran dunia bahawa seolah-olah masih wujud hak asasi manusia dalam sistem

politik dalam negara kita. Tetapi malangnya pihak kerajaan seperti yang saya katakan tadi masih lagi hendak mempertahankan akta haprak warisan penjajah ini.

Walaupun ISA diwujudkan pada tahun 1960 tetapi ia adalah warisan daripada Ordinan Darurat 1948 yang diguna oleh penjajah untuk menentang masyarakat Melayu, orang-orang Melayu yang menentang kehadiran penjajah pada waktu itu. Lalu penjajah menggunakan Ordinan Darurat ini untuk menahan penentang-penentang mereka dan mengharamkan parti-parti politik khususnya Hisbul Muslimin pada waktu itu, tetapi UMNO sebagai anak didik asuhan kepada penjajah tidak diambil apa-apa tindakan pada waktu itu.

Jadi oleh sebab itu Tuan Yang di-Pertua, kita melihat bahawa penggubalan ISA pada 1960 ialah untuk organized violence, untuk mencegah keganasan yang dilakukan oleh PKM. Inilah pandangan-pandangan yang telah disebut oleh mereka yang pernah terlibat dalam menulis, merangka ISA pada tahun 1960 tetapi hari ini kita lihat bahawa ancaman keganasan parti komunis sudah tidak wujud lagi. Ini bermakna bahawa ISA sudah tidak relevan lagi dengan suasana perkembangan semasa yang ada pada hari ini.

Jadi, oleh sebab itu kita melihat bahawa sudah sampai masanya untuk negara kita ini, kerajaan khususnya mengambil langkah-langkah yang lebih terbuka, yang lebih berani, yang lebih agresif untuk menghapuskan ISA dan mesti berani berhadapan dengan kenyataan politik yang ada dalam negara kita. Mesti berhadapan secara budaya ilmu.

Tuan Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya bahawa ISA ini selalunya digunakan selepas ada tekanan politik. Misalnya, bila berlaku kebakaran di Universiti Malaya, terus dibuat tuduhan yang berbagai-bagai termasuk Puteri UMNO menyerbu ke dalam Universiti Malaya minta Naib Canselor letak jawatan, ambil tindakan dan sebagainya sedangkan Ketua Polis Wilayah Persekutuan mengatakan jangan menuding jari kepada sesiapa, biarlah pihak polis dan pihak bomba menyiasat terlebih dahulu. Dan sekarang bila disiasat pihak bomba mengatakan ia terbakar kerana litar elektrik, Puteri UMNO tidak pun meminta maaf di atas sikap gelojo mereka itu, bahkan tekanan yang diberikan termasuklah pemimpin-pemimpin yang lain dan akhirnya pelajar-pelajar ditahan di bawah ISA. Apakah Pokok Sena bersetuju bahawa ISA ini adalah selalunya akibat tekanan politik, bukan sangat di sudut keselamatan?

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Ya, memang itulah kenyataan yang berlaku pada hari ini. Ia hanya berasaskan kepada kepentingan politik, tekanan politik. Sebab itu saya mengharapkan supaya UMNO seharusnya meminta maaf kepada Dr. Anuar Zaini, Naib Canselor Universiti Malaya, memohon maaf secara terbuka kepada warga kampus Universiti Malaya atas tuduhan liar yang dibuat oleh Perdana Menteri dan juga Puteri UMNO. Ia telah memalukan warga kampus Universiti Malaya. Perdana Menteri sehingga hari ini tidak dapat menerima keputusan ataupun hasil penyiasatan yang dibuat oleh bomba dan masih hendak mempertahankan bahawa masih ada wujud elemen-elemen sabotaj ataupun pengkhianatan.

Jadi, oleh sebab itu....

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Jeli bangun.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Sekejap, saya hendak habiskan satu perkara. Oleh sebab itu kita harus melihat bahawa, bagi saya ISA pertama sekali kewujudan ISA adalah tidak relevan. Yang keduanya, soal yang berlaku di sini ialah penyalahgunaan ISA yang telah dilakukan oleh kerajaan apabila ia diguna untuk menangkap penentang-penentang politik dan akhirnya kita melihat kerajaan tidak dapat membuktikan apa-apa alasan yang munasabah ke atas mereka yang ditahan sedangkan dalam prinsip Islam sendiri, seseorang dianggap tidak bersalah kecuali dibuktikan bersalah, *presumption of innocence* dan inilah juga prinsip yang dipakai oleh *Common Law* yang diamalkan di dalam negara kita.

Mereka ini tidak dapat dibuktikan kesalahan. Orang-orang yang ditahan – lima, enam orang yang sedang berada dalam Kem Kamunting - tidak dapat dibuktikan kesalahan. Siasatan yang dibuat ke atas mereka bukan dibuat kepada tuduhan-tuduhan asal tentang rocket launcher, saya dimaklumkan oleh isteri kepada Saudara Ezam, Puan Bahirah, yang menyatakan bahawa yang disoal siasat oleh pihak polis Special Branch semasa siasatan itu dibuat ialah mereka mengatakan kepada Ezam, “Kamu boleh berpolitik, kamu boleh buat apa sahaja tetapi kamu mesti tinggalkan, pisahkan diri kamu daripada Dato' Seri Anwar Ibrahim”.

Ini menunjukkan bahawa polis Special Branch telah disalahgunakan melalui penguatkuasaan undang-undang ISA yang terdapat dalam negara kita. Bagaimana Gopalakrishnan dalam soal siasatnya, bukan ditanya soal-soal tuduhan-tuduhan liar

yang dibuat oleh pihak polis dan juga Kementerian Dalam Negeri seperti soal senjata dan sebagainya. Yang diberitahu ialah bahawa, "Kamu dengar sini, isteri kamu dibawa oleh orang lain di luar". Ini siasatan-siasatan yang sangat memalukan oleh negara kita kerana profesionalisme pihak polis sangat diragui dan juga memalukan.

Sebab itu saya katakan di sini bahawa berlaku salah guna kuasa dan pihak polis tidak dapat membuktikan sebarang pertuduhan. Saya ingin membuktikan kepada Dewan yang mulia ini bagaimana saya ingin mengatakan bahawa alasan-alasan penahanan yang ditandatangani oleh Menteri Dalam Negeri sewaktu hendak membawa, melanjutkan tahanan dua tahun selepas 60 hari di lockup polis ke Kamunting. Menteri Dalam Negeri mesti menandatangani apakah alasan-alasan penahanan. Tetapi ingin saya katakan bahawa alasan-alasan penahanan itu boleh direka oleh pihak polis yang kemudiannya ditandatangani oleh Menteri. Ini dibuktikan oleh Mahkamah Tinggi Ipoh, [*Mengetuk-ngetuk meja*] dibuktikan oleh Mahkamah Tinggi Ipoh pada tahun 1987 ke atas bekas Ahli Parlimen bagi Jelutong.

Pada waktu itu dalam kes ISA semakan mahkamah untuk mencabar kesahihan sah ataupun tidak sah penahanan ISA masih boleh dibuat. Akhirnya apabila Encik Karpal Singh pada waktu itu dibawa ke hadapan Hakim, Bay Siew Chin kalau tidak silap ingatan saya, Hakim Mahkamah Tinggi Ipoh. Hakim Mahkamah Tinggi Ipoh mengatakan bahawa pertuduhan itu adalah palsu apabila ia dituduh berhimpun dalam satu perhimpunan, sedangkan dalam report ia boleh membuktikan bahawa pada hari tersebut dia berada di mahkamah.

Ini membuktikan bahawa pihak polis terdedah kepada salah guna, boleh mereka-rekakan cerita termasuklah cerita untuk mengatakan mengadakan apa-apa bahan letupan seperti mana yang dituduh ke atas Saudara Izam dan juga rakan-rakan mereka termasuk juga ke atas pemimpin-pemimpin pelajar ini. Ini buktinya dan selepas daripada itulah Parlimen membuat satu pindaan kepada ISA di'*backdated*'kan bahawa semakan kehakiman tidak boleh dibuat untuk mencabar kesahihan sah ataupun tidak sah. Dan akhirnya apabila kerajaan membuat rayuan kepada Mahkamah Rayuan, Karpal Singh sekali lagi ditahan dan dibawa balik ke Kem Kamunting.

Ini kenyataan menunjukkan, saya hendak buktikan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, rakan saya lama yang sama-sama menentang ISA suatu ketika dahulu, bahawa inilah penyalahgunaan yang boleh dilakukan dan kerajaan terdedah

dan menggunakan soal-soal yang berkaitan dengan soal ISA yang disalahgunakan hanya untuk semata-mata kepentingan pemimpin-pemimpin negara ini.

Jadi, oleh sebab itu, saya

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Jeli bangun .

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Sekejap, saya hendak habiskan, fasal hendak beri laluan kepada dua rakan saya lagi.

Jadi, oleh sebab itu bagi saya bahawa Mahkamah Shah Alam sendiri telah pernah mencadangkan supaya Parlimen sudah sampai masanya untuk memikirkan, membuat satu pemikiran semula terhadap ISA dan seharusnya akta haprak ini perlulah dihapuskan.

Dan satu perkara lagi yang akhir saya hendak sebut di sini bahawa sehingga sekarang kerajaan tidak memberikan apa-apa alasan mahu pun pihak polis terhadap tuduhan dan tangkapan dua orang walaupun seorang telah dibebaskan iaitu mahasiswa. Kalau dahulunya mereka pemimpin-pemimpin Keadilan dituduh kerana berkaitan dengan soal-soal senjata dan sebagainya, tetapi untuk dua orang ini tidak diberikan apa-apa tuduhan tetapi ternyata bahawa salah seorang yang telah dibebaskan, ini membuktikan bahawa tuduhan liar Perdana Menteri itu satu tuduhan yang tidak betul.

Oleh sebab itu, akhir sekali yang saya hendak sebut di sini ialah bahawa kerajaan seharusnya berani untuk mempertahankan segala tuduhan mereka. Oleh sebab itu, jika mana-mana rakyat Malaysia yang didapati melakukan apa-apa kesalahan, sila hadapkan kami semua ke mahkamah terbuka dan kami sedia untuk mempertahankan tuduhan kerajaan sama ada pihak polis ataupun pihak kerajaan itu sendiri. Dan saya dengan ini mencadangkan supaya hentikanlah tangkapan ISA dan mansuhkanlah undang-undang haprak dan bagi saya, saya ingin mengatakan, sesiapa yang mempertahankan undang-undang haprak maka dia termasuklah dalam golongan haprak. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Kepong.

4.47 ptg.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, pada tempoh hari, penahanan beberapa pemimpin pelajar di bawah ISA memang menimbulkan perasaan kebimbangan di kalangan rakyat. Kementerian Dalam Negeri sentiasa mengatakan bahawa ISA telah digubalkan di bawah kuasa Perkara 149

Perlembagaan Persekutuan bagi tujuan pencegahan dan untuk membendung dan menangani apa jua ancaman yang boleh membawa kepada bahaya rakyat dan juga negara.

Tuan Yang di-Pertua, akan tetapi KDN tidak menyebutkan ISA melanggar Perkara 5 – kebebasan seseorang, Perkara 9 – kebebasan bergerak dan Perkara 10 – kebebasan bercakap dan berkumpul. Di bawah Perkara 149, ISA adalah di luar kuasa legislatif Parlimen.

Saya dan beberapa rakannya seperti di sini Ahli Yang Berhormat bagi Kuala Kedah, Pokok Sena, bekas Ahli Parlimen Tanjong dan beberapa orang lagi telah dan pernah ditahan di bawah ISA. Saya telah menulis satu buku *The First 60 days* yang mencatatkan latar belakang ISA, 1960. Kalau Ahli-ahli Yang Berhormat tidak begitu faham latar belakang ISA, saya boleh hadiahkan buku ini. Ya.

Tuan Yang di-Pertua, pada 1960, H.R. Hickling, saya pernah menemuinya pada 3 November 1988 menggubalkan ISA sebagai senjata undang-undang untuk menghapuskan komunisme dari Malaya, bukan untuk membendung dan menangani apa jua ancaman. Sejak tergubalnya akta ini telah dipinda banyak kali.

Bapa Malaysia Tunku Abdul Rahman mengulangi bahawa akta ini adalah untuk menentang komunis. Tunku pernah berkata, dengan izin, *'My Cabinet colleagues and I gave a solemn promise to Parliament and the nation that the immense powers given to the Government under the ISA, 1960, would never be used to stifle legitimate opposition and silence lawful dissent.'*

Tuan Yang di-Pertua, itulah semata-mata digubal dan menghapuskan komunis.

Di dalam masyarakat majmuk kita, kita berkehendakkan toleransi dan ketenteraman. Kita menentang aktiviti-aktiviti ekstrem dan kekerasan. Tetapi, kita berpendapat bahawa adanya cukup undang-undang bukan ISA bagi keselamatan negara, penyenggaraan perkhidmatan perlu dan kehidupan ekonomi.

Kita tidak tahu selain dari enam tahanan ISA sekarang, beberapa pemimpin pelajar telah dan akan ditahan. Kerajaan mestilah berhenti daripada penggunaan ISA ke atas para pelajar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Jeli bangun.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, dan Yang Berhormat Kepong, kita perhatikan bahawa akhir-akhir ini hanya tinggal tiga negara

sahaja lagi di dunia ini yang mengamalkan ISA yakni Israel, Singapura dan Malaysia. Dan kita perhatikan bahawa dahulu-dahulu sebelum merdeka, yang ditahan adalah pengganas-pengganas komunis, selepas merdeka adalah pemimpin-pemimpin politik. Tetapi akhir-akhir ini mula ditangkap pemimpin-pemimpin pelajar yang masih lagi menuntut di universiti, apakah Yang Berhormat tidak bimbang selepas ini anak-anak yang belajar di sekolah menengah pun akan dimasukkan ke dalam ISA hatta tadika? *[Ketawa]*

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, kita rakyat memang bimbang penyalahgunaan ISA, kerana kita ada bukti yang menunjukkan kadang kala sesetengah pihak, polis pun tidak begitu adil, tidak begitu beramanah. Kalau seseorang itu disyaki menentang kerajaan dari segi politik, pihak kerajaan boleh mengarahkan seseorang itu ditahan di dalam ISA, walhal bukti menunjukkan orang ini bukan anasir komunis, bukan hendak memudartkan keselamatan negara, bukan sama sekali, tetapi pihak kerajaan boleh menahan menurut ISA. Kerajaan mestilah berhenti daripada penggunaan ISA ke atas para pelajar, sebaliknya, ia haruslah mengemukakan bukti-buktinya di mahkamah terhadap seseorang yang dianggap terlibat dalam kegiatan yang memudartkan keselamatan negara. Sekarang, pihak komunis telah meletakkan senjatanya untuk selama 12 tahun. Kerajaan masih memakai-gunakan ISA. Ini memang menunjukkan dalam dunia globalisasi dan liberalisasi dunia ICT kita ini, pihak kerajaan masih ketinggalan zaman dan kita tidak boleh terimalah kerajaan terus menggunakan ISA ini.

Saya mengesyorkan bahawa satu siastan diadakan ke atas penahanan ISA sejak tahun 1960, khasnya selepas tahun 1989, menyaring bukti-bukti terhadap semua tahanan. Kemudian laporan ini hendaklah dikemukakan ke Parlimen sebagai kertas putih untuk perbahasan. Marilah kita bersama-sama menyiasat semua ini sama ada masih wujudnya penyalahgunaan kuasa yang begitu besar yang diberi melalui ISA kepada kerajaan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Kemaman.

4.55 ptg.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof [Kemaman]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Penggunaan Akta ISA mempunyai hubung kait yang rapat dengan kegawatan ekonomi negara. Penggunaan Akta ISA di bawah rejim Perdana Menteri sekarang ialah pada tahun 1987, 1998 atau 2001 di mana pada tahun-tahun tersebut negara sedang menghadapi kegawatan ekonomi yang meruncing. Oleh kerana Perdana

Menteri sentiasa membohongi rakyat bahawa ekonomi sedang ditadbir dengan baik, di bawah rejim sekarang tetapi rakyat menyedari akan segala kepincangan, pengurusan ekonomi yang dilakukan. Pembohongan demi pembohongan dilakukan. tidak

Terbaru ialah kenyataan Perdana Menteri bahawa negara kita tidak menghadapi *recession*, dengan izin, seperti mana yang dihadapi oleh Singapura. Ini adalah satu pembohongan besar kerana Singapura mengukur unjuran ekonominya berdasarkan *quarter to quarter basis*, dengan izin, sedang Malaysia menggunakan ukuran berdasarkan *year to year basis*. Kalau sekiranya Malaysia menggunakan kaedah yang sama dalam ukuran unjuran ekonominya, maka Malaysia menghadapi kemelesetan ekonomi atau *recession* yang lebih buruk daripada Singapura. Tetapi Perdana Menteri kita sanggup membohongi rakyat bahawa Malaysia tidak menghadapi *recession* seperti Singapura seperti mana yang dihebohkan di dalam media-media perdana dua, tiga hari lepas.

Walau bagaimanapun, rakyat tidak sebodoh yang diharapkan oleh Perdana Menteri, sebab itulah apabila pembohongan Perdana Menteri dihebahkan, maka pemimpin-pemimpin parti KeADILan, reformasi dan pelajar hari ini ditahan menggunakan Akta ISA kerana kerajaan tidak dapat membendung kesedaran rakyat akan pembohongan-pembohongan yang dilakukan oleh Perdana Menteri.

Tuan Yang di-Pertua, ISA juga digunakan untuk memaksa tahanan-tahanan membuat pertuduhan dan pengakuan palsu terhadap orang-orang yang tertentu. Penarikan balik lima pertuduhan terhadap Dato' Seri Anwar Ibrahim, membuktikan pengakuan-pengakuan yang dibuat oleh Sukma, Dr. Munawar Anis, Meor, Hirani yang ditahan di bawah ISA adalah pengakuan palsu yang dipaksakan terhadap mereka. Saya harap penghukuman terhadap Sukma, Dr. Munawar Anis dikaji semula dan kerajaan mestilah bersedia memohon maaf kepada mereka kerana mereka terpaksa melakukan pengakuan semasa di dalam tahanan ISA. Semua pertuduhan terhadap Dato' Seri Anwar Ibrahim mestilah dikaji semula memandangkan pengakuan-pengakuan dibuat adalah berdasarkan kepada mereka yang ditahan di bawah ISA melainkan Azizan yang mengaku berzina di Mahkamah Syariah Melaka.

Tuan Yang di-Pertua, seorang tahanan ISA, Saudara Malek Husin di dalam surat akuan bersumpah, beliau dan laporan polis yang dibuatnya mendakwa polis telah memukul, memaksa beliau meminum air kencing, dijolok ke dalam

pongongnya dengan getah paip air, dibogelkan, digari dan ditutup mata dengan ikatan kain hitam ketika disoal siasat oleh pegawai polis semasa dalam tahanan ISA. Sehingga hari ini tidak ada tindakan dibuat terhadap pegawai-pegawai polis yang melakukan walaupun nama-nama mereka diberikan oleh Saudara Malek Husin di dalam laporan polis tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang dilakukan oleh penjajah dahulu, apabila kedudukan kuasa pemerintah mereka terancam kerana tuntutan rakyat supaya melaksanakan pentadbiran yang telus, bersih dan amanah, maka Akta ISA digunakan. Akta ini digunakan untuk menindas suara dan tuntutan untuk melaksanakan keadilan untuk semua, bukan untuk mereka yang terpilih sahaja di dalam UMNO dan Barisan Nasional. Sekarang apabila kedudukan UMNO dan Barisan Nasional terancam, segala isu yang mengancam kedudukan mereka dianggap sebagai mengancam keselamatan negara. Maka polis digunakan untuk menyelesaikan tuntutan ini bukan lagi penyelesaian melalui ekonomi, sosial, pendidikan atau politik. Dengan menahan mereka melalui Akta ISA maka hak mereka untuk bersuara dinafikan walaupun dijamin di dalam Perlembagaan negara.

Pelabelan pemimpin-pemimpin KeADILan, pelajar dan sebagainya sebagai pengganas adalah satu tindakan yang tidak bertanggungjawab dan tidak bermaruah, ini semata-mata untuk menakutkan dan menjustifikasikan tindakan zalim kerajaan sekarang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, ada dua minit lagi.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: Sehingga kini tidak ada pun bukti-bukti yang boleh menyabitkan mereka dengan kegiatan mengganas seperti yang dilaungkan oleh pemimpin-pemimpin bacul UMNO dan Barisan Nasional. Sekiranya ada, sila dakwa mereka di dalam mahkamah terbuka.

Tuan Yang di-Pertua, penggunaan Akta ISA ini telah menghilangkan keyakinan pelabur akan keterbukaan negara kepada prinsip-prinsip hak asasi kemanusiaan yang didukung oleh semua rakyat negara demokrasi. Penggunaan akta ini telah menjadi halangan untuk pelabur untuk terus melabur dalam negara kerana negara dianggap sebagai sebuah negara *fascist* yang tidak mendukung nilai-nilai sebuah negara demokrasi. Dalam keadaan negara menghadapi kegawatan ekonomi, kerajaan tidak sepatutnya menggunakan undang-undang *draconian* seperti

ISA demi mempertahankan kuasa Perdana Menteri sekarang serta kerajaan UMNO dan Barisan Nasional.

Penggunaan akta ini membuktikan bahawa kedudukan kuasa Perdana Menteri, UMNO dan Barisan Nasional lebih penting daripada kebajikan rakyat seluruhnya. Dengan ini saya menyeru supaya akta ini dihapuskan dan harap-harap generasi akan datang akan dapat menikmati keamanan yang sepatutnya dilaksanakan melalui undang-undang yang sedia ada, bukannya undang-undang *draconian*. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Shah Alam.

5.00 ptg.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed [Shah Alam]: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kerana diberi kesempatan untuk mengambil bahagian dalam usul yang dibawa oleh Yang Berhormat bagi Pokok Sena. Saya dengan pemikiran yang terbuka cuba mendengar saranan yang disampaikan oleh Yang Berhormat bagi Pokok Sena dan juga Yang Berhormat bagi Kemaman dan juga sedikit daripada Yang Berhormat bagi Kepong sebentar tadi.

Saya bertanya pada hati kecil saya untuk cuba bersetuju dengan pandangan yang telah pun disarankan tetapi apa yang saya lihat itu semua adalah hubaya - hubaya yang disebut dan juga prasangka serta spekulasi dengan memberikan gambaran seolah-olah kerajaan yang memerintah pada hari ini menggunakan ISA ini dengan sewenang-wenangnya tanpa asas pertimbangan utama. Menggunakan ini untuk mendapat satu *political mileage* dan penguasaan yang kukuh dalam negara ini, seolah-olah menggambarkan bahawa di luar Parlimen kalau kita keluar pada petang ini ada kereta tank, kereta tentera dan keadaan menjadi haru-biru.

Saya hendak tanya Yang Berhormat bagi Pokok Sena bercakap tentang soal mahasiswa dalam universiti ini, boleh tanya tidak universiti mana yang Yang Berhormat bagi Pokok Sena keluar, yang baru ada *locus standi* hendak bercakap kerana kita sedar bahawa matlamat utama seorang pelajar di universiti dengan peruntukan kewangan yang diluluskan oleh Parlimen, dengan segala kemudahan pinjaman dengan izin, the main business, the main function all these to that adalah untuk belajar dan menimba ilmu dan kalau mereka menjadi orang pandai, orang yang berguna boleh bantu negara untuk melaksanakan Rancangan Malaysia Kelapan, OPP3.

Itu tanggungjawab kerajaan untuk menyediakan iklim dan suasana yang sihat tetapi kalau ada unsur-unsur mewujudkan ketidakstabilan dan keamanan di kampus-kampus dan ini akan memudaratkan keselamatan negara. Jadi, apa tanggungjawab kerajaan yang memerintah, hendak kita biarkan aset besar negara ini jahanam. Yang Berhormat bagi Pokok Sena masuk kampus, keluar kampus, masuk kampus, keluar kampus, buat apa? Hendak beri dia orang belajar ilmu fizik, ilmu kimia, hendak beri dia orang tentang makro ekonomi, hendak belajar tentang *information technology*? Ilmu apa, ilmu al-maki, al-fitnah, al-hamun. [Tepuk] Itu dia yang berlaku.

Saya beri gambaran kalau kita lihat bahawa ada penyelidikan yang dibuat, research, sudah tahu orang ini dia asah parang, dia bukan hanya asah parang, dia letak minyak, lepas itu dia bakar kemenyan dan orang ini dia emosi, pemikiran dia sudah jadi macam jumud ini, emosi. Lepas itu bukan hanya setakat dia seorang sahaja, dia kumpul kawan-kawan dia beri syarahan, beri dakwah, beri itu dan dia kata mari kita pergi cederakan, mudaratkan orang ini macam badan kita inilah yang memerintah.

Jadi, bila kita tengok sudah mudarat ini, sudah dipancung, sudah dicerderakan baru kita pergi jumpa tuan hakim, "*Tuan hakim, saya telah pun dimudaratkan orang ini, ambillah hukuman terhadap orang tersebut.*" Tetapi apa pilihan yang kita ada, apa pilihan? Kita boleh ambil pilihan dengan menggunakan *instruments* yang ada supaya mereka ini ditenteramkan itu yang saya fikir bahawa yang telah pun dilaksanakan oleh institusi Parlimen, Polis Diraja Malaysia bukan 'Polis Dr. Mahathir Mohamad', bukan 'Polis UMNO'. Ini Polis Diraja Malaysia satu institusi Parlimen yang menjaga ketenteraman dan kepentingan awam.

Saya percaya dan yakin bahawa jangan kita persoalkan, kita pertikaikan institusi Parlimen ini yang menjalankan amanah dan tanggungjawab. Tuan-tuan bercakap dalam sidang ini, "*Oh, hak demokrasi dicabul dengan ISA ini.*" Sejak ISA ada di Malaysia ini sudah 43 tahun kita merdeka, 10 kali pilihan raya umum telah diadakan, rakyat diberi kebebasan yang mutlak untuk memberikan kita kebebasan, untuk mendirikan kerajaan pada hari ini. 10 tahun kita ada pilihan raya tidak pernah pun kita gagal pilihan raya, tadi dok sebut konon-kononnya tiga negara sahaja Singapura, Israel dan Malaysia yang dibuat, salah itu, fakta salah, semak. Saya sebut Singapura, India, Malaysia, United Kingdom dan juga di Germany ada undang-

undang ini jangan tipu. *[Sorak]* Ha, kalau hendak sebut tentang soal menyalahgunakan fakta.

Tadi dalam Perlembagaan Yang Berhormat bagi Pokok Sena dok baca, Fasal 10 ha, buka buku Perlembagaan Fasal 10 tetapi baca Perkara 2 sahaja, Perkara 4 soal keselamatan tidak hendak sebut. Mana ada keselamatan, kebebasan, hak demokrasi untuk menentukan ini.....

Tuan Mohamad bin Sabu: *[Bangun]*

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Ha, tidak payah saya hendak bercakap ini. Yang Berhormat ini

Tuan Mohamad bin Sabu: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: tidak apa, tidak apa, berilah peluang saya bercakap *[Ketawa]* tadi sudah dapat peluang. Tidak apa yang tidak berpeluang boleh tanya Yang Berhormat bagi Pokok Sena. Yang ini minta maaf pasal nama *[Disampuk]* ha, tidak payah, tidak payah.....

Tuan Mohamad bin Sabu: *[Menyampuk]*

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: ...Tuan Yang di-Pertua, tidak payah, tidak payah.....

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: *[Disampuk]* Berilah peluang, apa yang hendak dicakap tadi telah bercakap

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, ...

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: ...tidak payah lagi sebut bila kita bercakap.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: ha, tidak usah cakap.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: ini terpulang kepada Yang Berhormat yang berucap....

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: saya minta Tuan Yang di-Pertua, tentukan Peraturan Dewan ini dipatuhi. Yang mana tadi sudah *[Ketawa]* – inilah kacau orang tengah sedap bercakap. *[Disampuk]* Ha? Luar negara semua dipakai Perlembagaan, yang dibacanya Perkara 2. Kalau hendak sebut ini dan sepatutnya kalau ikut sayalah, Yang Berhormat Timbalan Menteri ini semak kita pun hendak tanya kerajaan ini kenapa dok diam sahaja tidak hendak tindakan kepada Yang Berhormat bagi Marang ini yang mengeluarkan fatwa bahawa darah orang UMNO ini

halal, apa dia? Tidak pun dia disekat untuk berkempen, hari ini jadi Yang Amat Berhormat Menteri Besar Negeri Terengganu.....

Tuan Mohamad bin Sabu: *[Bangun]*

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: tuan-tuan dan sahabat-sahabat ini bercakap di luar punya gah begitu begini, atas prinsip demokrasi, bercakap tentang ISA. Pada hari ini duduk juga dalam Dewan, Yang Berhormat juga. *[Disampuk]* Ha, tanyalah. *[Ketawa]*

Tuan Mohamad bin Sabu: Terima kasih, macam inilah. Dahulu 'Tiga Abdul' ditangkap Abdullah Ahmad, Abdullah Majid dan Abdul Samad Ismail. Mereka dituduh komunis dan pro komunis dan buat pengakuan di TV di zaman Perdana Menteri Tun Hussein Onn.

Bila naik Dato Seri Dr. Mahathir jadi Perdana Menteri, Perdana Menteri kata tuduhan itu tidak betul dan mereka bukan komunis, mereka dihantar berkhidmat di Bangsa-bangsa Bersatu, Dewan Bahasa dan Penasihat *New Straits Times*. Ini bermakna tuduhan di zaman Tun Hussein Onn tuduhan politik, zaman Dato Seri Dr. Mahathir mereka ini disanjung, ertinya jelas di sini ISA disalah guna. Boleh setuju atau tidak?

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Yang Berhormat, iklim dan suasana berubah *[Ketawa]* *[Sorak]* 10 tahun dengan sekarang berubah. Ya, kalau saya cakap tadi dan kalau yang

Puan Fong Po Kuan: *[Menyampuk]*

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: hei, Yang Berhormat bagi Batu Gajah, apa ini tidak ada *decorum* lah sedikit. Saya sebut tadi kalau orang itu dia emosi, sudah datang dia punya jumud, dia punya kegilaan hendak pancung kita, hendak timbulkan huru-hara kita angkat dan kita simpan dia 60 hari, kita beri dia *cooling off period*. *[Disorak]* Beri dia berfikir secara rasional, tidak secara emosi macam tuan-tuan bercakap atas prinsip demokrasi tetapi hendak mengamalkan hak demokrasi, yalah, hari ini kita ada election 21 di 'Lunas'.....

Seorang Ahli: Lunas?

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: di Likas. Ha, ada juga boleh pergi cakap. N. Gopala Krishnan walaupun tidak ada permit angkat macam 'hailer' ini duduk bercakap, sama ada orang dengar dan bersetuju dengan cakap dia, betul atau tidak, tidak apalah, kalau orang hendak kata dia tidak gila, gilalah. Kalau hendak 'haprak', hapraklah juga macam Yang Berhormat bagi Pokok Sena. Lain kali Yang

Berhormat bagi Pokok Sena pergi masuk universiti baca Perlembagaan, jangan baca setengah-setengah baca habis, baru boleh bercakap. *[Tepuk]* Ini hendak bercakap tentang soal mahasiswa tetapi tidak ada *locus standi* hendak bercakap pasal mahasiswa. Keluar dari universiti mana? Ha. *[Disorak]*

Tuan-tuan saya hendak beritahu hari ini, Tuan Yang di-Pertua, ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, ...

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: hari ini kita dikejutkan dengan apa? Pemimpin KeADILan negeri Melaka – Omar Jaafar, tuan-tuan buka surat khabar, bangun pagi apa – boleh buka tembak ini di hadapan khalayak ramai. Apa ini *High Chaparral* punya country kah? Ha, sudah tidak ada undang-undang.

Jadi, kalau kita sudah tahu orang itu hendak asah senjata, kalau kita ada undang-undang ISA untuk kita mencegah, itu sebab kalau doktor ini dia sebut '*prevention is better than cure*' soal keselamatan ini soal yang kompleks, bukan soal yang mudah. Tuan-tuan boleh cakaplah ada bukti bawa kepada mahkamah berapa ramai penjenayah yang lepas pun, berapa banyak perkara yang orang bawa bukti. Kalau tentang dan soal untuk menerima, orang kata tentang human rights ini bercakap tentang soal keterbukaan dan ketelusan. Kalau sudah mahkamah buat keputusan kita terimalah keputusan.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed:...masing-masing hendak jadi lawyer.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Shah Alam, ingin saya maklumkan perbahasan ini perlu diselesaikan dalam 5.30 petang ini ya.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Ya, satu lagi sedikit lagi yang pendek ini – tentang soal konon-kononnya dalam ISA ini tidak ada *legal recourse*, yang *habeas corpus* apa tidak ada *legal recourse*, ada? Yang sudah lepas dan sudah dibebaskan ini, boleh juga.

Sekian, terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Tidak tahukah?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Batang Lupar. *[Disampuk]*

5.11 ptg.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Batang Lupar]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Apabila negara kita merdeka peratusan negara ini hidup di bawah tahap kemiskinan ialah hampir 40%. Pada masa sekarang kita telah mencapai ke tahap 66%. Apabila kegawatan berlaku negara kita boleh mempertahankan diri dan Filipina, Indonesia telah jatuh. Saya baru balik daripada Filipina, *[Disampuk]* saya melihat di bandar Filipina, bandar Cebu umpamanya mempunyai hampir 100,000 orang peminta sedekah.

Jadi, dalam keadaan sedemikian, undang-undang di negara ini telah mempertahankan negara ini dari semua malapetaka yang wujud, yang bakal menentang negara ini. Adakah 10 orang, 20 orang ataupun 100 orang ditangkap dimasukkan di Kamunting dan dimasukkan dalam penjara itu boleh kita pertahankan oleh kerana kena menjaga keselamatan 22 juta orang manusia di Malaysia.

Seorang Ahli: *[Menyampuk]* Bukan hendak jaga Yang Berhormat bagi Pokok Sena sahaja.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Bukan hendak jaga kebebasan ala Barat yang didewa-dewakan oleh pihak PAS, KeADILan, ini pembangkang apa ini, hendak dikatakan Barisan Alternatif tidak adalah, daftar pun tidak ada, ini juga menyalahi undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua, kalau kita lihat apa yang berlaku kepada negara-negara yang mengamalkan demokrasi yang disebut, saya hendak sebut lima minit, hendak cerita hal demokrasi. Dalam masa bercuti Parlimen ini saya baca lima buah buku *[Disorak]* soalan human rights, soalan demokrasi dan *imprisonment* umpamanya, saya baca semua Malaysia tidak ada disebutkan dalam itu sebab banyak lagi negara yang lebih subversif, negara yang mengatakan mereka demokrasi macam di Amerika Syarikat umpamanya, berapa banyak orang yang ditahan. Pegawai-pegawai Imigresen umpamanya disimpan di sana, diseksa tetapi yang disebut di sini oleh kerana kita hendak gunakan ISA, hendak jaga negara ini.

Disebutkan artikel di sini, Yang Berhormat bagi Kepong mengatakan Artikel 149 lepas itu tidak dihiraukan Artikel 5, 9 10. Dalam Perlembagaan ini telah menentukan keselamatan negara kita boleh mewujudkan satu undang-undang supaya undang-undang itu dilaksanakan, supaya mengehad dan memberi batasan kepada semua hak-hak asasi seseorang itu, ini juga disebut dalam Charter United Nations yang mana hak negara-negara tertentu untuk mewujudkan undang-undang, untuk menjaga keselamatan negara mereka sendiri. Tetapi kenapa pula kita sibuk-

sibuk – saya Tuan Yang di-Pertua, mempunyai satu bukti orang ditangkap di bawah ISA, dia kata benar perkara ini berlaku dan masalahnya polis tidak dapat bukti sebab bukti sudah dibuang ke dalam sungai.

Jadi, dalam keadaan yang sedemikian apa polis hendak buat, polis tahu rekod semua ada, semua laporan sudah diterima tetapi bukti yang nyata untuk membawa mereka ini ke mahkamah tidak ada wujud di hadapan mereka lagi. Orang yang telah dibawa ke hadapan mahkamah oleh polis dan disoal siasat oleh pihak polis enggan memberitahu sebenarnya. Selepas itu baru penjelasan ini diberi mungkin selepas dua tiga tahun selepas itu baru diberi kenyataan yang sebenarnya kepada kita. Kemudian, kenyataan ini tidak digunakan lagi oleh kerana orang itu telah ke luar daripada jel ataupun tahanan polis.

Jadi, dalam keadaan yang sedemikian ISA ini Tuan Yang di-Pertua, masih perlu kerana perangai orang-orang macam ini kalau dalam Dewan boleh berperangai ruckus, perangai tidak senonoh macam mana lagi perangai di luar sana. Kalau tidak ada undang-undang ini siapa hendak mempertahankan negara ini daripada perangai mereka yang tidak bertanggungjawab dan mereka yang suka hendak menganiayakan negara atas nama kebebasan dan demokrasi. Kalau hendak demokrasi macam Indonesia, saya rela duduk di Malaysia, kalau hendak demokrasi ala Filipina, saya rela duduk di Malaysia ini yang dikatakan tidak demokrasi.

Jadi, siapa yang hendak duduk di Indonesia silalah pergi ke Indonesia kalau Indonesia itu lebih bebas, *[Disorak]* lebih untung, lebih senang dan sebagainya. Silakan, tidak payah duduk di Malaysia. Boleh migrate pergi Indonesia, boleh migrate pergi Filipina sekarang negara yang lebih demokrasi, pergi Amerikalah, orang *second class* Amerika. *[Disampuk]*

Jadi, janganlah pertikaikan undang-undang yang telah menjagakan keselamatan negara ini, telah menjagakan rakyat negara ini selama 50 tahun kita merdeka dan pada masa sekarang hanya negara Malaysia sahaja boleh mempertahankan diri daripada kejutan ekonomi serantau. *[Disorak]*

Ini juga dikatakan kerajaan yang tidak berwibawa, kerajaan yang tidak demokrasi dan tidak berkemampuan. Tetapi bagi pihak pembangkang, semuanya tidak betul, dia sahaja yang betul. Apa yang kita buat semua tidak betul, tetapi rekod kita sendiri menunjukkan pada masa sekarang tidak ada orang Malaysia duduk tidak makan; tidak ada orang Malaysia kebuluran kerana keadaan ekonomi oleh kerana keadaan tertekan; tetapi mereka yang ditangkap dan disimpan dalam Kamunting itu

memang ada sebab-sebab yang tertentu. Salahkah mereka yang salah itu dimasukkan ke dalam *jail*, sudah melakukan kesalahan, hendak dikeluarkan pula. Adakah perkara ini boleh dibiarkan? Jangan buat undang-undang! Kalau pergi ke Kalimantan, tengok macam mana undang-undang berlaku, polis dihantar balik kerana Orang Dayak hendak bunuh Orang Madura. Inikah dia demokrasi? Inikah kebebasan yang kita hendak?

Kita hendak undang-undang supaya masyarakat keseluruhannya di negara ini terjaga, bebas dan boleh hidup macam biasa [*Tepuk*] Kalau kita tidak melakukan kesalahan, Yang Berhormat, jangan bimbang, tidak siapa hendak masukkan kita ke dalam penjara, itu jawapannya. Tetapi kalau melebihi batas, Lord Denim mengata dalam kes Oliver, "*democracy and freedom has got its limit*", dengan izin. "*Once you breach the limit, you infringe some other person's rights*". Jadi dengan keadaan sedemikian, tahukah Yang Berhormat mana batasan, mana had batasan Yang Berhormat. Kalau batasan ini tidak dilihat, tidak diambil kira, maknanya demokrasi belum lagi sampai ke peringkat mentaliti Yang Berhormat itu, belum matang lagi. Kalau kita belum sampai ke peringkat itu, undang-undang ini perlu diadakan oleh kerana ruckus dan perangai orang yang belum tahu menilai, menikmati dan menerima hakikat apa itu demokrasi, apa itu kebebasan....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, saya yakin Timbalan Menteri akan menjawab.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: ...dan saya menyokong Tuan Yang di-Pertua. Dan saya duduk sekarang, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

5.17 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri [Dato' Zainal Abidin bin Zin]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Pokok Sena yang membawa usul ini, Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain, yang menyokong dan yang tidak menyokong, saya mengucapkan berbanyak terima kasih di atas kepekaan dan luahan hati yang berterusan dalam perkara ini.

Dewan ini membentuk banyak sejarah yang kadang-kadang difahami dan kadang-kadang tidak difahami. Mengenai ISA ini kita telah bincang beberapa kali, ada yang telah kita tolak dan dibawa kembali yang kita tidak boleh terima. Ada amalan-amalan yang dikatakan secara melulu yang telah diamalkan dan

mengatakan bahawa dalam negara yang mengamalkan undang-undang *draconian* ini, di dalam negara yang mengamalkan undang-undang *draconian* - kata parti pembangkang - di Parlimen inilah kita bicarakan perkara-perkara yang dikatakan *draconian* itu. Kalau benar kita mengamalkan *draconian*, maka perbicaraan secara demokrasi tidak boleh berjalan. Ini di antara tuduhan-tuduhan yang telah dilemparkan oleh ahli parti pembangkang kepada kerajaan dan tuduhan-tuduhan ini berterusan bukan sahaja dalam Parlimen bahkan di luar Parlimen.

Undang-undang yang ada kita buat bukan sahaja undang-undang mengenai keselamatan dalam negara ini ataupun dalam negeri, banyak undang-undang lain yang kita buat untuk menyelamatkan keadaan dan hasrat kerajaan yang memerintah, ini bukan hendak memerintah ataupun menyelamatkan parti pemerintah, pemimpin-pemimpin kerajaan dalam parti pemerintah, menyelamatkan pegawai-pegawai kerajaan yang menjalankan tugas untuk parti pemerintah tetapi menyelamatkan seluruh rakyat di dalam negara ini. Ada 22 juta rakyat kita yang sedang diperhati, yang sedang dikawal selia, yang sedang diberi perlindungan oleh kerajaan pada hari ini. Tetapi jangan ada di antara rakyat yang melanggar peraturan dan undang-undang lain yang ada dalam negara ini sekali gus membenarkan kerajaan terpaksa menggunakan undang-undang Akta Keselamatan Dalam Negeri ini.

Tuan Yang di-Pertua, mana undang-undang dan akta yang dibuat oleh kerajaan ataupun yang dibentangkan oleh kerajaan, yang diimplementasikan oleh kerajaan yang terpaksa dihadapi oleh rakyat adalah diputuskan dalam Dewan yang mulia ini. Kalau kita sudah memutuskan undang-undang di dalam Dewan ini dan pada ketika yang lain kita 'mencerana' dan menolak keputusan yang telah kita buat. Di manakah sebenarnya kehalusan jiwa kita, kebenaran dan keluhuran niat kita untuk mendukung dan menjaga negara yang kita menjadi rakyat ini sama ada dalam kerajaan ataupun di luar kerajaan. Kita tidak ada pilihan, inilah negara yang ada pada kita dan kalau ada parti pembangkang yang mengatakan bahawa mereka membela dan memperkatakan mengenai ISA ini terhadap tangkapan kepada 2 orang pelajar di peringkat institusi pengajian tinggi. Ini bukan kali pertama, pada tahun 1974 kerajaan menggunakan undang-undang ini, kita telah menangkap 22 orang dan tidak semua 22 orang pelajar-pelajar yang telah tertangkap itu terkecewa dalam hasrat mereka menjadi pemimpin, menjadi pelajar, menjadi para intelektual yang berguna kepada negara ini.

Kita menangkap mereka ini sebagai pelajar ataupun di luar pelajar, ahli-ahli politik, ahli-ahli korporat atau siapa sahaja yang kita anggap penting untuk kita mengawal selia, mengasuh, menjaga mereka ini supaya tidak terjerumus dan hancur sebagai rakyat yang tidak berguna kepada negara ini [*Tepuk*] Kita menangkap bukan untuk membunuh tetapi kerana itulah tahap kasih sayang kita. Di luar kita ada kasih sayang, di dalam kita ada kasih sayang. Kita bela mereka ini kerana kita sayang, bukan kita benci. Kita tidak mengamalkan sikap komunis sebab kita tidak ada tahap anarkisme ini. Kita menangkap untuk kita menjaga, untuk kita mengasuh dan kita *condition* kan *mind* pada mereka yang kita tangkap ini. Oleh sebab itulah kadang-kadang kita tangkap untuk menyiasat dan sampai kepada peringkat apabila kita ketahui mereka telah diconditionkan sesuai dan tidak boleh membangkitkan perasaan huru hara, tidak ada dalam pemikiran mereka untuk merosakkan negara ini bahkan merosakkan hubungan kaum yang ada dalam negara ini, maka kita mengambil masa yang pendek untuk kita lepaskan.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: [*Bangun*]

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, ada dua yang bangun Yang Berhormat.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya ada masa yang terlalu sedikit.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: [*Menyampuk*]

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Apa yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat bagi Pokok Sena ialah tangkapan kepada pelajar, bukan mengenai minum air kencing. Maka saya membicarakan mengenai tangkapan ini dan saya menerangkan bahawa tangkapan ini bukan kerana ada niat buruk daripada kita. Niat kita ialah untuk menjaga bahkan ada pemimpin-pemimpin parti politik yang telah ditangkap dahulu dan hari ini berbicara dalam Dewan ini. Kalaulah ISA ini merosakkan mereka, mereka tidak ada dalam Dewan ini. Ini sebagai bukti yang paling terang bahawa ISA ialah mengasuh dan membimbing serta menyelia mereka menjadi orang yang berguna [*Tepuk*]

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Pokok Sena.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Okey, kena hormat kerana dia yang membawa usul ini.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Baik terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Dato' Timbalan Menteri. Ini bercakap soal apa yang disebut oleh Yang Berhormat Dato' tadi bahawa kita telah meluluskan undang-undang itu di sini. Ya memang betul tetapi kita meluluskan undang-undang itu di sini pada waktu itu - saya difahamkan daripada sejarahnya - ialah undang-undang itu untuk diguna pakai kepada pengganas-pengganas komunis. Dan diberikan satu jaminan - walaupun jaminan itu tidak bertulis dalam undang-undang tetapi diberikan jaminan - pada waktu itu oleh menteri yang membentang bahawa undang-undang ini tidak akan diguna pakai selain daripada untuk pengganas-pengganas komunis, tidak kepada penentang-penentang yang dianggap sebagai penentang kepada parti politik yang menguasai atau memerintah, iaitu kerajaan. Tetapi hari ini berlaku sehingga sampai kepada peringkat mahasiswa juga telah ditahan. Sebab itu bagi saya bahawa sekarang ini umpamanya seperti yang disebutkan diberikan layanan yang memuaskan dan sebagainya sedangkan pengalaman saya sendiri. Saya melalui beberapa pengalaman.....

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Assalamualaikum, ini soalan kah, ini ucapan kali yang kedua?

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Tidak, saya ingin mendapat penjelasan daripada[Ketawa]

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Ya, bagi, bagi.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat....

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya sudah faham, saya sudah faham.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Sama ada Yang Berhormat sedar ataupun tidak faham bahawa

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Sudah, sudah, sudah...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat...

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Pada satu ketika dahulu bahawa undang-undang ini dibentang bukan untuk menangkap penentang-penentang politik tetapi sebaliknya diberi jaminan untuk pengganas komunis.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya sudah sedar.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Sekarang pengganas komunis tidak ada.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya sudah sedar.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Pengganas komunis sudah tidak ada.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya tahu.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Jadi oleh sebab itu seharusnya sampai masa dia, mahkamah sendiri mengatakan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Mahkamah Shah Alam sendiri mengatakan bahawa sudah sampai masanya untuk Parlimen merumuskan supaya undang-undang itu dimansuhkan. Ini persoalan yang seharusnya difahami oleh Yang Berhormat selaku Timbalan Menteri Dalam Negeri.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Faham.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, cukuplah, cukuplah.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Kalau saya tidak faham, Dr. Mahathir pun tidak letak saya di sini. *[Ketawa]* Cuma saya hendak Yang Berhormat faham.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Nanti, saya hendak beri Yang Berhormat faham, saya takut Yang Berhormat tidak faham.

Akta Keselamatan Dalam Negeri bukan kerana orang itu menjadi komunis tetapi amalan yang dibuat oleh komunis yang tidak menghormati undang-undang. Amalan yang dibuat oleh komunis yang suka membakar, amalan yang dibuat oleh komunis yang membicara tanpa sebab. Amalan yang dibuat oleh komunis yang membunuh dengan sesuka hati. Ini tahap anarkisme yang ada dalam komunis. Peringkat ini juga yang ada dalam masyarakat kita yang kita takut. Maka dengan itu kita mengawal, mengasuh, menyelia mereka supaya tidak sampai kepada tahap yang berkenaan. Komunis tidak ada, amalan komunis itu ada. Maka sebab itu, maka undang-undang ini mesti kita praktikkan. Saya harap Yang Berhormat faham. *[Tepuk]*. Kalau Yang Berhormat tidak faham, Yang Berhormat melanggar peraturan dan Yang Berhormat melanggar peraturan undang-undang lain yang ada yang membawa kita terpaksa bertindak menggunakan ISA yang ada di dalam negara ini.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.....

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang di-Pertua, adalah benar.....

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Kota Melaka.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Menyampuk]*

Tuan Kerk Kim Hock: Apabila penangkapan ISA berlaku pada tahun 1976 dan juga 1987, kerajaan telah membentangkan kertas putih di dalam Parlimen, tetapi kali ini nampaknya kerajaan tidak ingin berbuat demikian. Apakah sebabnya? Adakah oleh kerana kerajaan telah menjadi begitu angkuh atau ia tidak ingin cuba mempertahankan apa yang tidak boleh dipertahankan?

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Yang Berhormat bagi Kota Melaka, Yang Berhormat bercakap dengan hujah yang benar bahawa kerajaan telah membentangkan kertas putih mengenai ISA pada tahun 1976. Kita kalau bentangkan kertas putih ini, kita tidak bentangkan banyak kali Yang Berhormat, kita bentangkan sekali sahaja. Kalau selepas daripada bentangan itu orang tidak faham juga, selepas itu kita bentangkan, orang tidak faham, kemudian kita bentangkan pun orang tidak faham, kita jadi bodoh kalau kita bentangkan banyak-banyak kali Yang Berhormat. *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua, saya mahu menggulung lagi bahawa adalah benar bahawa setiap rakyat negara ini mempunyai kebebasan hak asasi.....*[Disampuk]*

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Bangun] [Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, dia sedang menjawab.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya sedang membaca ini. Seperti mana peruntukan mengikut Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Tentang mereka tidak.....

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Namun begitu, kebebasan yang diterima oleh Yang Berhormat dan kebebasan yang diberi kepada saya pada saat ini mempunyai batasan dan hak yang digubal melalui undang-undang dan peraturan yang dibenarkan mengikut Perkara 149, Perlembagaan Persekutuan yang telah dibangkitkan tadi. Melalui Perkara 149, Parlimen boleh meluluskan sebarang undang-undang bagi tujuan khusus untuk memelihara keselamatan dan juga ketenteraman awam di negara ini. Atas keperluan ini, maka beberapa undang-undang pencegahan telah diwujudkan. Antara undang-undang ini seperti saya katakan tadi, termasuk Akta Kediaman Terhad, Akta Dadah Berbahaya, Akta Ketenteraman Awam Dan Mencegah Jenayah dan Akta Keselamatan Dalam Negeri (ISA).

Tuan Yang di-Pertua, penangkapan beberapa pemimpin pelajar di bawah seksyen 73(1) Akta Keselamatan Dalam Negeri baru-baru ini merupakan satu prosedur penahanan biasa yang diambil ke atas sesiapa sahaja bagi tujuan membantu siasatan pihak polis. Seksyen 73(1B), pihak polis mempunyai kuasa menahan seseorang yang dipercayai telah melakukan atau akan melakukan atau mungkin melakukan *has acted or is about to act or is likely to act*, dengan izin, dalam apa jua perkara yang boleh mendatangkan ancaman keselamatan negara, penyelenggaraan perkhidmatan perlu dan kehidupan ekonomi negara Malaysia. Tindakan menahan dua orang pemimpin pelajar di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri ini bukanlah merupakan tindakan pertama kali.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, sila gulung.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Masa sudah cukup.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya minta tambah sehingga saya habis baca ini. Tindakan ini telah diambil ke atas Mohd. Fuad Mohd. Ikhwan yang mana telah dibebaskan tanpa syarat pada 16 Julai, setelah siasatan polis mendapati beliau tidak terlibat secara aktif, bukan tidak terlibat tetapi tidak terlibat secara aktif dalam kegiatan yang boleh mengancam keselamatan negara. Yang Berhormat minta dibebaskan, kita telah bebas lebih awal. Sementara Khairul Anuar masih ditahan kerana siasatan ke atasnya masih belum selesai. Ini menunjukkan Akta Keselamatan Dalam Negeri tidak sewenang-wenangnya digunakan oleh kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, golongan mahasiswa dan pelajar merupakan aset penting negara untuk masa depan. Menyedari kepentingan ini, kerajaan telah memperuntukkan belanja yang besar untuk menyediakan banyak kemudahan pembelajaran. Pada hari ini lebih kurang 250,000 pelajar-pelajar kita di dalam IPTA dan IPTS dan kita hanya menangkap dua orang sahaja, [Ketawa] menjadi satu mauduk yang paling hebat yang dibicarakan dan ini pun kita hendak selamat, bukan kita hendak menghancurkan.

Seharusnya, golongan ini sedar akan tanggungjawab mereka sebagai pelajar. Harapan ibu bapa, keluarga mengharap mereka berjaya dan tidak terlibat dengan aktiviti-aktiviti yang boleh menjejaskan pelajaran masing-masing. Yang Berhormat bagi Pokok Sena tolong bantu perkara ini supaya mereka tidak

terlibat dengan gerakan-gerakan lain. Sebagai penghuni menara gading, sepatutnya peluang ini diperuntukkan untuk menimba beberapa banyak ilmu bagi memajukan diri dan negara.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, masa sudah cukup.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Sebaliknya, kebebasan bersuara dan memelihara rasa tidak puas hati boleh dibuat melalui saluran yang dibenarkan seperti mana yang diperuntukkan di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti. Ada medan yang pelajar boleh kemukakan masalah mereka, ada tempat yang pelajar boleh tentukan apakah yang dikehendaki, bahkan ada ketikanya pemimpin kita mengadakan dialog dengan pelajar seperti Dato' Seri Dr. Mahathir yang mengadakan dialog baru-baru ini di Universiti Malaya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, masa sudah habis.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Saya percaya bahawa perkara mengadakan dialog ini ialah satu *direct contact* persoalan yang dibangkitkan oleh pelajar dan pemimpin negara. Peluang yang cukup baik untuk mereka hulurkan kepercayaan yang mereka kehendaki.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Bangun] [Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, dia tengah menjawab.

Dato' Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang di-Pertua, usul ini untuk meniadakan kekuatan ISA dan amalannya, untuk sementara ini kita tidak boleh pertimbangkan. Itu sahaja, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masa sudah cukup dalam perbahasan di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) ini dan oleh yang demikian, saya tutupkan perbahasan ini kerana ada usul penangguhan, saya minta pihak Menteri membawa usul, cadangan.

**USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH
PERATURAN MESYUARAT 16(3)**

Timbalan Menteri Pertanian [Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar]:

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan;

"Bahawa menurut Peraturan Mesyuarat 16(3), mesyuarat ini hendaklah ditangguhkan sekarang."

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Siapa sokong?

Timbalan Menteri Dalam Negeri [Dato' Zainal Abidin bin Zin]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

UCAPAN PENANGGUHAN

Keadaan Rumah-rumah Setinggan di Kawasan Parlimen Subang

5.33 ptg.

Tan Sri Dato' Dr. K.S. Nijhar [Subang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bangun untuk membangkitkan suatu perkara mengenai keadaan penduduk setinggan di kawasan Parlimen Subang. Didapati ada 33 kawasan setinggan di sini. Antara kawasan yang melebihi 600 keluarga, ialah Kampung Lindungan, Penaga Jaya Desa Hormat, KTM Rumah Panjang dan Kayu Ara. Penghijrahan ini telah mula sejak 30 tahun dahulu. Apabila mereka mula-mula menetap di tanah kerajaan, mereka menganggap bahawa mereka hanya perlu duduk di sini sementara sahaja, maka, mereka menyediakan sebuah rumah papan yang asas.

Tetapi, penantian 5 menjadi 10 tahun dan 10 tahun menjadi 20 tahun. Dalam jangka masa ini, rumah kos rendah yang berharga RM25,000 telah menjadi RM42,000. Selain itu juga, kemudahan asas yang dinikmati oleh kebanyakan orang di taman perumahan jarang sekali dinikmati oleh penduduk setinggan. Contohnya, bekalan elektrik perlu diperolehi daripada pembekal swasta dengan harga hampir 80

sen seunit berbanding dengan harga Tenaga Nasional hanya 25 sen seunit, juga keadaan sistem jalan dan sistem perparitan tidak wujud.

Apabila kebakaran berlaku, sekurang-kurangnya 10 buah rumah termusnah kerana pihak bomba terpaksa melalui laluan yang amat sukar untuk sampai ke tempat kebakaran. Banjir kilat pula berlaku hampir setiap kali hujan kerana air hujan tiada saluran untuk keluar. Sampah sarap yang terbiar merupakan satu kebiasaan di sini. Apakah sebenarnya masalah penduduk setinggan?

Yang pertama, ialah isu perumahan dan yang kedua ialah jangka masa penantian. Isu perumahan merupakan satu isu yang telah wujud sejak dahulu lagi. Ianya mengenai janji yang tidak diselesaikan. Pada hakikatnya, kerajaan negeri tidak dapat memberi kemudahan tempat tinggal pada semua penduduk setinggan. Ini disebabkan oleh beberapa pemaju yang tidak mempunyai keupayaan tetapi dilantik untuk memajukan kawasan-kawasan setinggan ini. Ini merupakan antara faktor utama kegagalan projek-projek perumahan kos rendah di kawasan Parlimen Subang. Apa lagi, kebanyakan mereka tidak dapat bertahan semasa kegawatan ekonomi yang melanda negara ini. Menurut warga tua yang telah menetap lebih 20 tahun di sini, mereka amat bertimbang rasa dan bersabar mengikut nasihat kerajaan. Namun, perbincangan yang telah berlanjutan tanpa membuahkan sebarang hasil mengakibatkan penduduk-penduduk di sini amat kesal.

Se-setengah daripada mereka terpaksa membelanjakan beribu-ribu ringgit membaiki rumah mereka kerana ia tidak dapat bertahan lebih daripada lima tahun. Hanya satu sahaja kesimpulan yang dapat dibuat iaitu kerajaan negeri ataupun pemaju tidak dapat menyelesaikan masalah setinggan dengan sendiri. Mereka menghadapi masalah kewangan. Adalah jelas mereka memerlukan bantuan daripada kerajaan persekutuan.

Masalah kedua ialah jangka masa penantian. Pemikiran biasa semua pihak ialah penduduk setinggan akan dipindahkan tidak lama lagi. Oleh itu mengapa bazir wang untuk kemudahan mereka. Akibat daripada ini tempat-tempat begini telah diabaikan sekian lama. Persoalan yang sering dibangkitkan oleh pegawai-pegawai di kerajaan tempatan atau agensi kerajaan yang lain ialah mengapa harus beri kemudahan serta perkhidmatan kepada penduduk yang tidak membayar cukai pintu mahupun cukai tanah. Pemaju-pemaju juga bersikap begitu.

Selain dibiarkan sekian lama masalah demi masalah timbul. Rumah-rumah dibina mengikut suka hati. Air kumbahan disalurkan ke tempat-tempat yang

difikirkan sesuai. Ini telah menyebabkan kawasan persekitaran tidak sihat untuk pembangunan keluarga. Sampah sarap kelihatan merata-rata dengan bau yang cukup kuat. Ini ditambah pula dengan masalah sosial dan pertambahan penduduk warga asing. Alam Flora tidak bertanggungjawab dalam menjalankan tugas mereka. Pos Malaysia tidak memberi sebarang perkhidmatan kepada penduduk di sini. Talian telefon awam jarang dipasang, Jabatan Bekalan Air tidak memberi bekalan air. Maka ia diperolehi daripada sumber yang tidak sah. Pusat permainan video dibuka hampir di setiap kawasan. Masalah kecurian kerap berlaku dan masalah dadah yang mengakibatkan pergaduhan antara kumpulan kongsi gelap berlaku dan kadangkala menyebabkan cedera parah.

Setelah mendengar perasaan penduduk setinggan saya berpendapat kita harus menjadikan isu ini satu isu kepentingan negara. Sebelum mencadangkan mengenainya, saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada kerajaan pusat kerana mewujudkan jawatankuasa setinggan di peringkat Jemaah Menteri dan dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri.

Saya juga ingin merakamkan penghargaan saya kepada Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri, Yang Amat Berhormat Menteri Besar Selangor dan Yang Berhormat Menteri Kerja Raya kerana bersusah payah menyelesaikan beberapa masalah di Jalan Klang Lama dengan mendapatkan peruntukan sebanyak RM10 juta dari Kerajaan Pusat untuk kemudahan infrastruktur, bekalan elektrik, bekalan air dan telefon baru-baru ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya percaya masa telah tiba untuk kita membuka mata dan telinga untuk melihat dan mendengar tangisan serta penderitaan penduduk setinggan. Oleh itu, bagi pihak 25,000 penduduk setinggan di kawasan saya, saya mencadangkan:

- (i) Kerajaan Pusat harus memperuntukkan terus kepada satu tabung khas perumahan kos rendah bagi penduduk setinggan;
- (ii) pada jangka masa penantian, Kerajaan Pusat harus menggesa pihak berkuasa tempatan dan pihak pemaju menyediakan kemudahan asas dan dengan kerjasama penduduk setempat dapatlah mengubah keadaan persekitaran;
- (iii) melalui kementerian-kementerian berkenaan pusat-pusat masyarakat dan taman permainan kanak-kanak harus

disediakan untuk mewujudkan suasana muhibah di kalangan penduduk;

- (iv) pondok polis harus dibina untuk mengawal masalah sosial dan jenayah; dan
- (v) dengan subsidi harga rumah kos rendah harus dikurangkan kepada harga yang mampu dibeli oleh penduduk setinggan.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali, satu kawasan setinggan di Subang harus dipilih sebagai projek perintis perumahan dan pembangunan supaya ianya boleh menjadi satu contoh bagi seluruh negara.

Sekian terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Timbalan Menteri sila.

5.39 ptg.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk Peter Chin Fah Kui]: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada Ahli Yang Berhormat bagi Subang yang telah membuat ucapan penangguhan pada hari ini di mana pada keseluruhannya menyentuh perkara-perkara yang berkaitan dengan permasalahan setinggan, perumahan dan menyediakan kemudahan sosial di bawah bidang kementerian saya.

Sebagaimana yang sering kali diumumkan di Dewan yang mulia ini kementerian saya sentiasa memberi perhatian kepada permasalahan perumahan dan setinggan bagi mengelakkan masalah sosial yang tidak berterusan dan kritikal. Langkah-langkah yang telah, sedang dan akan dijalankan dalam usaha untuk mengatasi masalah perumahan dan setinggan adalah selaras dengan usaha peningkatan kualiti hidup rakyat dan Wawasan 2020 untuk menjadikan Malaysia sebuah negara maju. Walau bagaimanapun, segala program yang ada sekarang sangat bergantung kepada kerjasama kerajaan negeri dan juga kerajaan pusat untuk menyediakan tapak-tapak di lokasi yang sesuai.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini kementerian saya telah komited dengan peruntukan sebanyak RM1.7 bilion bagi pembinaan sebanyak 23 projek mengandungi 34,148 unit di kawasan Kuala Lumpur dan juga 2 projek mengandungi 4,504 unit di Lembah Subang dalam daerah Petaling, Selangor di bawah program PPR. Kebanyakan projek ini dalam peringkat pembinaan secara berperingkat di mana dijangka akan siap sepenuhnya menjelang tahun 2003. Pada tahun 2001 iaitu

tahun ini dijangkakan sebanyak 6,164 unit akan disiapkan termasuk 3,004 di Lembah Subang daerah Petaling, Selangor. Penyelarasan yang rapi telah dibuat oleh kementerian saya dengan kerjasama semua pihak di peringkat negeri dan pihak berkuasa tempatan bagi memastikan kerja-kerja pembinaannya dapat diteruskan walaupun secara berfasa bagi tiap-tiap projek kerana ianya terlibat dengan perpindahan setinggan di atas tapak-tapak projek.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai pembangunan perumahan dan setinggan di dalam kawasan Parlimen Subang Selangor, sebenarnya ia telah diselaraskan secara rapi oleh pihak-pihak kerajaan negeri Selangor dengan kerjasama pegawai daerah Petaling dan tiga pihak berkuasa tempatan iaitu Majlis Perbandaran Petaling Jaya, Majlis Perbandaran Subang Jaya dan Majlis Bandaraya Shah Alam. Pada umumnya penyelesaian masalah perumahan bagi golongan berpendapatan rendah termasuk setinggan di negeri Selangor telah diselaraskan secara rapi di bawah strategi setinggan sifar menjelang tahun 2005 di negeri Selangor.

Di antara langkahnya termasuklah penyelarasan pembangunan perumahan kos rendah disewa atau dijual, sektor awam dan sektor swasta sebanyak 164 projek mengandungi 89,064 unit kos rendah semenjak Rancangan Malaysia Ketujuh. Sehingga Julai tahun 2000 sebanyak 32,159 unit rumah kos rendah telah disiapkan dan 59,905 unit masih dalam pelbagai peringkat pembinaan. Dari keseluruhannya, projek rumah kos rendah di Selangor terdapat 31 projek mengandungi 30,198 unit adalah di dalam daerah Petaling. Dari jumlah ini 9 projek mengandungi 22,031 unit adalah di dalam kawasan Parlimen Subang.

Tuan Yang Di-Pertua, kementerian saya mempunyai keyakinan bahawa masalah keseluruhannya akan dapat diatasi dengan berkesan menerusi program-program yang disediakan oleh kerajaan tetapi memerlukan kerjasama semua pihak termasuk penduduk-penduduk setinggan sendiri.

Sebagaimana yang Ahli Yang Berhormat sedia maklum, kerajaan sendiri telah menubuhkan Jawatankuasa Kabinet mengenai setinggan kawasan Lembah Klang pada 23 April tahun ini yang bertujuan untuk memantau projek perumahan dan menyediakan kemudahan asas yang lain bagi faedah-faedah kemudahan penduduk setinggan serta menyelesaikan masalah-masalah yang berkaitan perumahan, khususnya Lembah Klang.

Jawatankuasa ini dipengerusikan sendiri oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di mana mesyuarat pertama telah diadakan pada 23 April tahun ini dan mesyuarat kedua telah ditetapkan pada 8 Ogos tahun ini juga.

Tuan Yang Di-Pertua, adalah jelas kerajaan sentiasa memberi penumpuan kepada masalah perumahan setinggan dan lain-lain kemudahan awam bagi menjamin peningkatan kualiti hidup rakyat.

Itulah jawapan daripada saya.

**Pembinaan SRJK (C) di Bandar Sungai Long, Selangor
oleh Kementerian Pendidikan**

5.47 ptg.

Tuan Tan Kok Wai [Cheras]: Tuan Yang di-Pertua, "Bahasa Jiwa Bangsa"! [Ketawa] Seperti mana yang diperuntukkan dalam Perlembagaan Persekutuan, setiap rakyat negara kita berhak mendapat pendidikan ibundanya. Dalam hubungan yang sama, penduduk setiap komuniti mempunyai hak memilih dan mempunyai sekolah yang diperlukan dan menerima aliran pendidikan mengikut keinginan.

Dalam hal pembinaan sekolah, keinginan dan keperluan rakyat untuk menerima pendidikan ibundanya harus dihormati dan haknya tidak boleh dinafikan. Oleh itu, tanggungjawab kerajaan adalah menyediakan sekolah pelbagai aliran dan sumber pendidikan yang mencukupi bagi memenuhi keperluan pendidikan penduduk komuniti tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, menurut Deraf Rancangan Tempatan Cheras, Selangor 1997 hingga 2000 yang disediakan oleh Majlis Perbandaran Kajang, penduduk kawasan Cheras, Selangor dijangka bertambah daripada 55,742 orang pada tahun 1991 kepada 148,000 orang menjelang tahun 2010. Dalam tempoh ini, sebanyak 14

buah sekolah rendah kebangsaan, dua buah sekolah agama dan 13 buah sekolah menengah kebangsaan akan dibina tetapi langsung tidak ada peruntukan membina sebuah pun sekolah rendah jenis kebangsaan Cina atau Tamil.

Tuan Yang di-Pertua, satu masalah yang benar dan nyata yang ingin saya timbulkan di sini adalah mengenai kekecewaan besar beribu-ribu ibu bapa berketurunan Cina di sekitar kawasan Cheras, Selangor sejak 10 tahun kebelakangan ini kerana masalah sekolah rendah jenis kebangsaan Cina amat berkurangan dan setiap tahun beratus-ratus murid hilang peluang mereka untuk mempelajari bahasa ibunda mereka disebabkan permohonan mereka memasuki Darjah Satu SRJK(C) ditolak kerana ketidakcukupan tempat.

Pada masa kini, terdapat 4 buah sekolah SRJK(C) di kawasan Cheras, Selangor yang sedia ada. Satunya di Bandar Kajang, satu di Balakong, di Batu 9, Cheras dan Batu 11, Cheras, masing-masing mempunyai sebuah SRJK(C). Akan tetapi kesemua sekolah ini sudah penuh sesak dan tidak mampu menampung permintaan yang semakin bertambah terutamanya mereka yang dari Bandar Sungai Long.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua, Bandar Sungai Long adalah satu kawasan perumahan moden yang dilengkapi dengan kemudahan dan perkhidmatan asas yang agak mencukupi ke cuali SRJK(C) dan beribu-ribu ibu bapa di Bandar Sungai Long menghadapi kesulitan yang besar dan kebanyakan mereka terpaksa menghantar anak-anak mereka ke sekolah-sekolah bukan berpendidikan ibunda. Ini adalah satu perkara yang sangat-sangat mengecewakan mereka sebab kehilangan peluang dan hak mempelajari bahasa ibunda sendiri.

Saya ingin menunjukkan di sini bahawa di Bandar Sungai Long, bilangan penduduknya akan bertambah kepada 30,000 dalam tempoh dua tiga tahun akan datang dan daripada mereka itu, lebih kurang 97% adalah penduduk berketurunan Cina. Dan saya ingin menyeru kepada Kementerian Pendidikan, memandangkan hakikatnya ada dua bidang tanah di Bandar Sungai Long yang dirizabkan untuk pembinaan sekolah rendah boleh dirancangkan mulai sekarang supaya sekurang-kurangnya sebuah SRJK(C) dapat dibina di tanah itu yang mempunyai saiz tanahnya berukuran sekurang-kurangnya 5 ekar masing-masing.

Saya harap pembinaan sekolah SRJK(C) di Bandar Sungai Long ini boleh menjadi satu fakta dalam Rancangan Malaysia Kelapan dan baru-baru ini ada melebihi 3,000 ibu bapa dari Sungai Long melalui DAP telah menyiapkan satu

memorandum yang akan dikemukakan kepada kementerian dan diharap apabila kementerian menerima rayuan itu, akan bertindak segera untuk memasukkan rancangan SRJK(C) Bandar Sungai Long ini dalam Rancangan Malaysia Kelapan itu.

Saya dan ibu bapa berketurunan Cina di Bandar Sungai Long ini berharap agar kementerian memberi keutamaan kepada projek ini memandangkan bukan sahaja jaminan dalam Perlembagaan Persekutuan tetapi jaminan oleh pihak kerajaan bahawa hasrat pendidikan semua masyarakat akan dibela oleh Barisan Nasional.

Tadi saya dengar dengan dahsyat macam mana satu kawasan Parlimen yang lama dimenangi oleh Barisan Nasional di Subang di mana...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Tuan Tan Kok Wai: ...mutu kehidupan ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat....

Tuan Tan Kok Wai: ...penduduk-penduduk begitu mundur....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: rujuk kepada tajuk yang....

Tuan Tan Kok Wai: ...dan miskin....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: dibincangkan.

Tuan Tan Kok Wai: ...dan sekarang kawasan Bandar Sungai Long pun bukan kawasan DAP atau pembangkang tetapi Barisan Nasional.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Masa cukup Yang Berhormat.

Tuan Tan Kok Wai: Lama dimenangi. Sekarang DAP sungguhpun terpaksa membela tetapi

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, masa cukup.

Tuan Tan Kok Wai: ...kami harap... [Ketawa]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Masa cukup.

Tuan Tan Kok Wai: Kami harap rancangan SRJK(C) di Bandar Sungai Long boleh dijadikan satu hakikat. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

5.53 ptg.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dato' Hon Choon Kim]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat bagi Cheras terhadap sektor pendidikan khususnya yang berkaitan dengan perkembangan sekolah-sekolah jenis kebangsaan Cina.

Sebagaimana yang pernah dijelaskan di Dewan yang mulia ini, dasar kerajaan terhadap pembinaan sekolah-sekolah baru adalah mengikut keperluan masyarakat setempat. Dalam hubungan ini, Kementerian Pendidikan tidak pernah mengabaikan sekolah-sekolah jenis kebangsaan termasuklah sekolah jenis kebangsaan Cina.

Seperti yang disebutkan oleh Yang Berhormat, pada masa ini di kawasan sekitar bandar Sungai Long terdapat beberapa buah sekolah jenis kebangsaan Cina iaitu Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Balakong, Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Batu 9, Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Batu 11, Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Sungai Chua dan Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Yung Hwa.

Kementerian Pendidikan sedar terdapatnya permintaan terhadap sekolah-sekolah...

Tuan Tan Kok Wai: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Dato' Hon Choon Kim: jenis kebangsaan Cina.

Tuan Tan Kok Wai: Sekolah-sekolah yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, saya pun sudah sebut tadi. Saya tidak nafikan, dan saya bersetuju ada beberapa sekolah di sekitar tetapi semua.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Dato' Hon Choon Kim: ...penuh sesak, tidak cukup, melampaui, setiap tahun....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Saya yakin Timbalan Menteri faham. Dia akan lanjutkan jawapan dia. Nanti masa pun....

Dato' Hon Choon Kim: Baiklah, baik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: tidak mengizinkan.

Dato' Hon Choon Kim: Kita memang sedar. Oleh kerana itu, di sebuah Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Batu 11, Kementerian Pendidikan pun telah ada rancangan untuk menambahkan bilik darjah dalam Rancangan Malaysia Kelapan.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pendidikan sedar terdapatnya permintaan terhadap sekolah-sekolah jenis kebangsaan Cina khususnya di bandar besar di sekitar Bandaraya Kuala Lumpur. Oleh kerana itu, pada tahun 1999 empat buah sekolah baru telah diluluskan.

Tuan Tan Kok Wai: Minta jalan. Satu kali lagi sahaja. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri, apakah masalahnya membina satu lagi sekolah baru di Bandar Sungai Long. Bandar Sungai Long ini satu kawasan perumahan yang agak besar, 30,000 orang penduduknya. Ini satu kawasan yang besar,keperluannya adalah sangat mendesak.

Dato' Hon Choon Kim: Seperti yang saya sebutkan tadi Kementerian Pendidikan memang sedar kekurangan, desakan untuk membina lebih banyak kelas untuk sekolah jenis kebangsaan Cina. Oleh kerana itu, pada tahun 1999 empat buah sekolah baru telah diluluskan dan sebuah sekolah telah pun siap dibina dan telah pun digunakan mulai tahun ini. Sekolah-sekolah yang lain akan dirancang dan dengan harapan sekolah-sekolah itu akan dibina dalam Rancangan Malaysia Kelapan. Dalam hubungan ini, saya difahamkan beberapa pertubuhan masyarakat setempat di Bandar Sungai Long sedang berbincang tentang cadangan untuk membina sebuah sekolah Cina di Bandar Sungai Long itu. Kementerian akan memberikan perhatian dan membuat kajian sewajarnya.

Namun demikian, dalam konteks pembinaan sekolah-sekolah baru kementerian lebih mengutamakan pembinaan sekolah yang dapat memenuhi kehendak semua kaum iaitu sekolah-sekolah kebangsaan untuk mencapai aspirasi nasional. Saya berharap perkara ini dapat difahami oleh semua golongan dan tidak dipolitikkan oleh mana-mana pihak. Setakat ini sahaja yang dapat saya jelaskan mengenai perkara yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat bagi Cheras. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan yang mulia ini ditangguhkan sekarang dan akan bersidang semula pada hari Isnin 23 Julai jam 10.00 pagi.

Dewan ditangguhkan pada pukul 5.58 petang.

Julai 2001

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Amat Berbahagia Tuan Yang di-Pertua, Tun Dr. Mohamed Zahir bin Haji Ismail, S.S.M., P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K. J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad, D.K.(Brunei), D.K.(Perlis), D.K.(Johor), D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P. (Sarawak), D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.M.N., P.I.S. (Kubang Pasu)

“ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N., S.P.M.S. (Kepala Batas)

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, Dato’ Seri Dr. Ling Liong Sik, S.P.M.P., D.G.S.M., D.P.M.P. D.P.M.S. (Labis)

“ Menteri Kerja Raya, Dato’ Seri S. Samy Vellu, S.P.M.J., S.P.M.P., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput)

“ Menteri Perusahaan Utama, Dato’ Seri Dr. Lim Keng Yaik, S.P.M.P., D.G.P.N, D.P.C.M. (Beruas)

“ Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Datuk Amar Leo Moggie anak Irok, D.A., P.N.B.S. (Kanowit)

- “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Seri Rafidah Aziz, S.P.M.P., S.P.M.T., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar)
- “ Menteri Pertahanan, Dato’ Sri Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak, S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.S., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan)
- “ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Dato’ Law Hieng Ding, P.N.B.S., K.M.N., P.B.S., P.B.J. (Sarikei)
- “ Menteri Luar Negeri, Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, S.P.M.J., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi)
- “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Tan Sri Dato’ Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin, P.I.S., B.S.I., S.M.J., P.S.M., S.P.M.J. (Pagoh)
- “ Menteri Kesihatan, Datuk Chua Jui Meng, D.I.M.P., S.I.M.P., S.M.J, P.I.S (Bakri)
- " Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dato’ Dr. Siti Zaharah binti Sulaiman, D.S.A.P., D.I.M.P. (Paya Besar)

- Yang Berhormat Menteri Penerangan, Tan Sri Dato’ Seri Mohd. Khalil bin Yaakob, P.S.M., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., J.S.M., S.M.P. (Kuantan)
- “ Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato’ Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir, P.G.D.K., D.S.D.K., A.M.K. (Kulim-Bandar Baharu)
- “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Dr. Fong Chan Onn, D.M.S.M. (Selandar)
- “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato’ Seri Ong Ka Ting, D.P.M.P. (Pontian)
- “ Menteri Pembangunan Usahawan, Dato’ Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Chenderoh)
- “ Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato’ Haji Azmi bin Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar)
- “ Menteri Belia dan Sukan, Dato’ Hishammuddin bin Tun Hussein, D.S.A.P., D.P.M.J. (Tenggara)

- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Bernard Giluk Dompok (Kinabalu)
- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Dr. Rais bin Yatim, D.S.N.S. (Jelebu)
- “ Menteri Pertanian, Datuk Effendi Norwawi (Kuala Rajang)
- “ Menteri Pembangunan Wanita dan Keluarga, Dato’ Hajah Shahrizat binti Abdul Jalil, D.I.M.P. (Lembah Pantai)
- “ Timbalan Yang di-Pertua, Dato’ Haji Muhamad bin Abdullah, D.I.M.P., S.M.P., P.J.K. (Maran)
- “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Lim Si Cheng, P.I.S. (Senai)
- “ Timbalan Menteri Penerangan Dato’ Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus, D.S.N.S. (Jempol)
- “ Timbalan Menteri Luar Negeri, Datuk Dr. Leo Michael Toyad, P.G.D.K., J.B.S. (Mukah)
- “ Timbalan Menteri Kesihatan, Dato’ Seri Dr. Suleiman bin Mohamed D.P.M.S., S.S.S.A(Titiwangsa)
- “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Peter Chin Fah Kui, P.G.B.K. (Miri)
- “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Kerk Choo Ting, D.P.M.P. (Taiping)
- “ Timbalan Menteri Kewangan, Dato’ Chan Kong Choy, D.S.A.P., D.P.M.S. (Selayang)
- Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Dato’ S. Subramaniam, D.P.M.J., D.S.N.S., S.M.J. (Segamat)
- “ Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K. (Semporna)
- “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri Datuk Douglas Uggah Embas, P.G.B..K., P.B.S., A.B.S., A.M.N. (Betong)
- “ Timbalan Menteri Kewangan, Dato’ Dr. Haji Shafie bin Haji Mohd. Salleh, D.S.S.A., S.M.S., S.S.A., K.M.N. (Kuala Langat)
- “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Chor Chee Heung, D.S.D.K., A.M.N., J.P. (Alor Setar)
- “ Timbalan Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Datuk Tan Chai Ho, P.J.N., K.M.N., A.M.N. (Bandar Tun Razak)
- “ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato’ G. Palanivel, D.S.S.A., S.S.A., P.J.K. (Hulu Selangor)

- “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Datuk Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Ampang Jaya)
- “ Timbalan Menteri Pengangkutan, Tan Sri Dato’ Seri DiRaja Ramli bin Ngah Talib, P.C.M., S.P.C.M., A.M.N., J.P. (Pasir Salak)
- “ Timbalan Menteri Pertanian, Dato’ Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar, D.G.P.N., D.M.P.N., P.P.T. (Tasek Gelugor)
- “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Dato’ Zainal bin Dahalan, P.J.K., K.M.N., J.S.M., D.P.M.S. (Sabak Bernam)
- “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Zainal Abidin bin Zin, D.P.M.P., P.M.P. (Bagan Serai)
- “ Mulia Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tengku Dato’ Seri Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut)
- “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Tuan Mohamed Khaled bin Haji Nordin P.I.S. (Johor Bahru)
- “ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, Datuk Arifah Aman (Beaufort)
- “ Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, Dr. Tan Kee Kwong (Segambut)
- “ Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dr. Tiki anak Lafe (Mas Gading)
- " Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato’ Dr. Ng Yen Yen (Raub)
- “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dr. Abdul Latiff bin Ahmad (Mersing)
- Yang Berhormat Timbalan Menteri Pendidikan, Dato’ Hon Choon Kim, D.S.N.S. (Seremban)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian, Dato’ Abu Bakar bin Taib, D.S.D.K., S.D.K., B.C.K., K.M.N., P.J.K. (Langkawi)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri, Datuk Seri Abu Zahar bin Isnin, D.G.S.M., D.M.S.M., A.M.N. (Jasin)
- “ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop, P.P.T., A.M.N., A.M.P., P.M.P. (Gerik)
- “ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Haji Noh bin Haji Omar, D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang)

- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pengangkutan, Tuan Ir. Donald Lim Siang Chai (Petaling Jaya Selatan)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Kerja Raya, Datuk Yong Khoon Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan, Tuan Hashim bin Ismail, P.P.N., P.I.S. (Ledang)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Tuan Chia Kwang Chye (Bukit Bendera)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Tuan Wong Kam Hoong, K.M.N. (Bayan Baru)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, Tuan S. G. Sothinathan (Telok Kemang)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, Dr. Robia binti Dato' Kosai (Muar)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dato' S. Veerasingam, P.M.P., A.M.P, A.M.N. (Tapah)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Usahawan, Datuk Rizalman bin Abdullah, P.G.D.K., J.P. (Tenom)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar, Puan Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim, P.B.S., P.P.B., (Santubong)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pendidikan, Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir (Sungai Petani)
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Fu Ah Kiow, D.I.M.P. (Mentakab)
- " Drs. Haji Abu Bakar bin Othman (Jerlun)
- “ Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron, S.M.K. (Rantau Panjang)
- Yang Berhormat Tun Abdul Ghafar bin Baba, S.S.M. (Batu Berendam)
- “ Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang (Marang)
- “ Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman (Sungai Benut)
- “ Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh, P.S.M., S.P.M.P. (Kangar)
- “ Dato' Haji Abdul Kadir bin Annuar, S.P.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I., A.M.N. (Pulai)
- “ Tuan Abd. Rahman bin Yusof (Kemaman)

- “ Tan Sri Datuk Patinggi Abdul Taib Mahmud, S.P.M.J., S.P.M.T., S.S.S.A, S.S.A.P., S.S.D.K., P.S.M., S.P.M.B., D.G.S.M., P.K.C, D.P. (Kota Samarahan)
- “ Dato’ Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang)
- “ Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop, B.K.T., J.P., D.M.S.M., K.M.N., D.C.S.M. (Alor Gajah)
- “ Dato’ Haji Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun)
- “ Datuk Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datoh)
- “ Raja Dato’ Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar (Larut)
- “ Tuan Alexander Nanta Linggi, A.B.S. (Kapit)
- “ Tuan Alwi bin Jusoh (Pasir Puteh)
- “ Tuan Haji Amihamzah bin Ahmad (Lipis)
- “ Datu Amirkahar bin Tun Datu Haji Mustapha (Marudu)
- “ Dato’ Haji Badrul Hisham bin Abdul Aziz, D.P.M.S., A.S.A. (Hulu Langat)
- “ Tuan Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang)
- “ Tuan Bung Mokhtar bin Radin, A.D.K., A.S.D.K. (Kinabatangan)
- “ Tuan Chang See Ten, P.I.S. (Gelang Patah)
- “ Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak, P.J.K. (Setiu)
- “ Puan Chew Mei Fun (Petaling Jaya Utara)
- “ Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
- “ Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
- “ Tun Dato’ Daim Zainuddin, D.G.S.M., S.S.M., S.P.M.S., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok)
- “ Dato’ Haji Fadzil bin Md. Noor, D.S.D.K. (Pendang)
- Yang Berhormat Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
- “ Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)
- “ Tuan Goh Kheng Huat (Nibong Tebal)
- “ Dato Goh Siow Huat (Rasah)
- “ Dato’ Dr. Hasan bin Haji Mohamed Ali, D.I.M.P., S.M.S. (Parit Buntar)
- “ Tuan Hassan bin Mohamed (Besut)

- “ Tuan Henry Sum Agong, A.K. (Bukit Mas)
- “ Dato’ Hew See Tong, D.P.M.P., J.P. (Kampar)
- “ Dato’ Ho Cheong Sing, P.M.P., A.M.N. (Ipoh Barat)
- “ Tuan Hoo Seong Chang (Kluang)
- “ Tuan Husam bin Haji Musa (Kubang Kerian)
- “ Tuan Haji Ismail bin Noh (Pasir Mas)
- “ Tuan Jacob Dungau Sagan, J.B.S., K.M.N., P.P.B. (Baram)
- “ Dato’ Dr. Haji Jamaludin bin Dato’ Mohd. Jarjis, D.I.M.P., (Rompin)
- “ Dr. James Dawos Mamit, P.P.B., P.P.S. (Mambong)
- “ Tuan Jawah anak Gerang (Lubok Antu)
- “ Tuan Jimmy Lim Donald (Sri Aman)
- “ Tuan Joseph Mauh anak Ikeh (Selangau)
- “ Datuk Seri Panglima Joseph Pairin Kitingan, P.G.D.K., P.N.B.S., S.S.A.P., S.P.D.K. (Keningau)
- “ Tuan Joseph Salang anak Gandum (Julau)
- “ Tuan Juslie bin Ajirol, A.S.D.K. (Libaran)
- “ Dato’ Kamarudin bin Jaffar, B.C.M, D.S.N.S. (Tumpat)
- “ Tuan Kerk Kim Hock (Kota Melaka)
- “ Tan Sri Dato’ Dr. K.S. Nijhar, P.S.M., S.P.M.J., J.M.N. (Subang)
- “ Tuan Kong Cho Ha (Lumut)
- “ Datuk Lau Ngan Siew, A.D.K., K.M.N., P.G.D.K. (Sandakan)
- “ Tuan Lee Kah Choon (Jelutong)
- “ Puan Lim Bee Kau, A.M.K., B.K.M., P.J.K. (Padang Serai)
- " Tuan Lim Hock Seng (Bagan)
- " Tuan Liow Tiong Lai, S.M.P. (Bentong)
- Yang Berhormat Dato’ Loke Yuen Yow, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim)
- " Tuan Mah Siew Keong (Teluk Intan)
- " Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar (Pokok Sena)
- " Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin (Arau)
- “ Tuan Haji Mat Basir bin Rahmat (Parit)
- “ Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Bandau)

- “ Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz, P.N.J., S.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I., A.M.N., P.P.N. (Sri Gading)
- “ Tuan Mohamad bin Sabu (Kuala Kedah)
- “ Tuan Mohamed Nasir bin Che Daud (Kuala Krai)
- “ Tuan Mohamed Sayuti bin Said, P.P.T., P.J.K., P.P.N. (Kuala Selangor)
- “ Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan, P.J.N., S.M.J., K.M.N., P.I.S., A.M.N., P.P.N. (Tebrau)
- “ Tuan Mohd. Amar bin Abdullah (Pengkalan Chepa)
- “ Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad (Jeli)
- “ Datuk Seri Panglima Mohd. Salleh bin Tun Md. Said Keruak, P.G.D.K. (Kota Belud)
- “ Datuk Mohd. Sarit bin Haji Yusoh (Temerloh)
- “ Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor, P.P.N., J.M.N. (Machang)
- “ Dato’ Mohd. Zain bin Omar, D.S.P.N., K.M.N., P.J.K, P.J.M., (Balik Pulau)
- “ Dato’ Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.T.J., J.P. (Shah Alam)
- “ Tuan M. Shukrimun bin Shamsudin (Kuala Nerus)
- “ Tuan Muhammad bin Mustafa (Peringat)
- “ Tuan Haji Muhyidin bin Haji Abd. Rashid (Hulu Terengganu)
- “ Tuan Mustafa bin Ali (Dungun)
- “ Datuk Napsiah binti Omar (Kuala Pilah)
- “ Tuan Nasharudin bin Mat Isa (Yan)
- “ Tuan Ng Lip Yong (Batu)
- “ Datuk Osu bin Sukam, S.P.D.K., P.G.D.K., D.A. (Papar)
- “ Datuk Peter Tinggom anak Kamarau, P.P.B., P.P.C., K.M.N., P.N.B.S., J.B.S., A.M.N., P.B.S. (Saratok)
- “ Tuan Philip Benedict Lasimbang, A.S.D.K. (Penampang)
- Yang Berhormat Puan P. Komala Devi, P.P.T. (Kapar)
- “ Datuk Railey bin Haji Jeffrey, P.G.D.K., J.M.N. (Silam)
- “ Tuan Ramli bin Ibrahim (Kota Bharu)
- “ Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang)
- “ Tuan Richard Riot anak Jaem (Serian)

- “ Tuan Robert Lau Hoi Chew, J.B.S., (Sibu)
- “ Tuan Ronald Kiandee, A.S.D.K. (Beluran)
- “ Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad, D.M.S.M., P.I.S. (Parit Sulong)
- “ Tuan Saupi bin Daud (Tanah Merah)
- “ Datin Paduka Hajah Seripah Noli binti Syed Hussin, D.S.S.A (Sepang)
- “ Dato’ Shahnnon bin Ahmad, D.S.D.K., K.M.N. (Sik)
- “ Tuan Shaziman bin Abu Mansor, A.N.S. (Tampin)
- “ Tuan Shim Paw Fatt, J.P. (Tawau)
- “ Tuan Haji Siam bin Haji Kasrin, K.M.N., P.I.S. (Batu Pahat)
- “ Datuk Song Swee Guan, P.G.B.S. (Bandar Kuching)
- “ Dato’ Suhaili bin Abdul Rahman, D.I.M.P., A.S.D.K. (Labuan)
- “ Puan Sukinam Domo (Batang Sadong)
- “ Tan Sri Datuk Seri Amar Dr. Haji Sulaiman bin Haji Daud, S.I.M.P., D.A., D.S.S.A., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya)
- “ Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi (Kuala Terengganu)
- “ Tuan Taib Azamudden bin Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
- “ Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
- “ Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
- “ Datin Paduka Dr. Tan Yee Kew, D.S.S.A (Kelang)
- “ Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)
- “ Tuan Thong Fah Chong (Ipoh Timur)
- “ Dato’ Dr. Ting Chew Peh, D.P.M.S., D.P.M.P. (Gopeng)
- “ Dato’ Seri Tiong King Sing, D.S.S.A., J.P. (Bintulu)
- " Dato’ Tiong Thai King, (Lanang)
- " Datin Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail (Permatang Pauh)
- “ Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, J.B.S., P.B.S. (Batang Lupar)
- Yang Berhormat Tuan Wan Nik bin Wan Yussof (Bachok)
- " Tuan Wilfred Madius Tangau, J.P., A.D.K. (Tuaran)
- " Dato’ Yap Pian Hon, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Serdang)
- “ Dr. Yee Moh Chai (Tanjong Aru)
- “ Datuk Yong Teck Lee, P.G.D.K., P.J.N. (Gaya)

- “ Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob, P.G.D.K., A.D.K. (Sipitang)
- “ Dato' Seri Hajah Zaleha binti Ismail, D.P.M.S., S.M.S, K.M.N (Gombak)
- “ Tuan Zawawi bin Haji Ahmad (Padang Terap)
- “ Dato' Zulhasnan bin Rafique, D.I.M.P., A.M.N. (Wangsa Maju)

MENTERI/TIMBALAN MENTERI (SENATOR)

- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Brig. Jen. (B) Datuk Abdul Hamid bin Haji Zainal Abidin, K.M.N., P.A.T., D.P.M.P., J.S.M., P.J.N.
- “ Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, Tan Sri Datuk Kasitah Gaddam, P.S.M., P.G.D.K., J.S.M.
- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Pandikar Amin Haji Mulia
- “ Menteri Pendidikan, Tan Sri Dato' Seri Musa bin Mohamad, P.S.M., D.P.M.N., D.P.C.M.
- “ Timbalan Menteri Pendidikan, Dato' Abdul Aziz bin Shamsuddin, D.M.S.M., D.P.M.S.
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tengku Dato' Adnan bin Tengku Mansor, K.M.N., D.S.D.K., D.I.M.P., D.S.A.P., P.J.N.
- " Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk M Kayveas, P.J.N.
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, Datuk Zainudin bin Maidin, P.J.N., J.M.N., S.M.S., A.M.K.

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat

Datuk Mohd. Salleh bin Haji Hassan

Ketua Penolong Setiausaha

Roosme binti Hamzah
Zamani bin Haji Sulaiman
Haji Mustakin bin Salamat
Shahrom bin Haji Hasan

Penolong Setiausaha

Haji Mustafa bin Abdul Rahman
Ruhana binti Abdullah
Riduan bin Rahmat

JURUBAHASA SERENTAK

Ungku Fauzie bin Ungku A. Rahman
Mazidah binti Mohamed
Hajah Paizah binti Haji Salehuddin

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Abdul Halim bin Haji Ali
Mejar (B) Zakaria bin Salleh
Mejar (B) Kamaruddin bin Abdullah

PETUGAS -PETUGAS CAWANGAN DOKUMENTASI

Azhari bin Hamzah

Monarita binti Mohd. Hassan

Hajah Shamsiah binti Mohd. Yusop
Mohd Saleh bin Mohd. Yusop
Mohamed bin Osman
Hajah Norishah binti Mohd. Thani
Shamsina binti Janor
Ramlah binti Mohd. Yusuff
Jamilah Intan binti Haji Bohari
Nurziana binti Ismail

Noor Effarizan binti Mat Satib
Taharah binti Mohamed
Nik Elyana binti Ahyat
Marzila binti Muslim
Abu Bakar bin Hasan

PETUGAS-PETUGAS CAWANGAN KOMPUTER

Mohd Shah bin Rahman
Sulaiman bin Sirad
Azzahar bin Hashim

PETUGAS-PETUGAS CAWANGAN MESIN CETAK

Kamal bin Oyub
Haji Latif bin Ismail
Kamaroddin bin Mohd. Yusof

PARLIMEN KESEPULUH**PENGGAL KETIGA****MESYUARAT KEDUA**

Jilid III**Bil. 31****Khamis****19 Julai 2001**

K A N D U N G A N**JAWAPAN -JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN** (Halaman 1)**USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH
PERATURAN MESYUARAT 18(1):****· Penangkapan Pemimpin Pelajar Di Bawah ISA****- Y.B. Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]**

(Halaman 22)

**USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH
PERATURAN MESYUARAT 18(3):****· Penangkapan Pemimpin Pelajar Di Bawah ISA****- Y.B. Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]**

(Halaman 91)

RANG UNDANG-UNDANG:**– Rang Undang-undang Suruhanjaya Syarikat Malaysia 2001**

(Halaman 24)

– Rang Undang-undang Syarikat (Pindaan)(No.2) 2001

(Halaman 29)

– Rang Undang-undang Pendaftaran Perniagaan (Pindaan) 2001

(Halaman 31)

– Rang Undang-undang Perkhidmatan Pos (Pindaan) 2001

(Halaman 56)

USUL:**Menangguhkan Mesyuarat Di Bawah Peraturan Mesyuarat 16(3)**

(Halaman 116)

UCAPAN-UCAPAN PENANGGUHAN:**Keadaan Rumah-rumah Setinggan di Kawasan Parlimen Subang****– Y.B. Tan Sri Dato' Dr. K.S. Nijhar [Subang]**

(Halaman 117)

**Pembinaan SRJK(C) di Bandar Sungai Long, Selangor
oleh Kementerian Pendidikan****– Y.B. Tuan Tan Kok Wai [Cheras]**

(Halaman 122)